

به نام خداوند بخشنده مهربان

ریاضیات پیشرفته سال دهم

جزوه شماره ۱ : مثلثات

گردآورنده و مدرس : علی سیفی

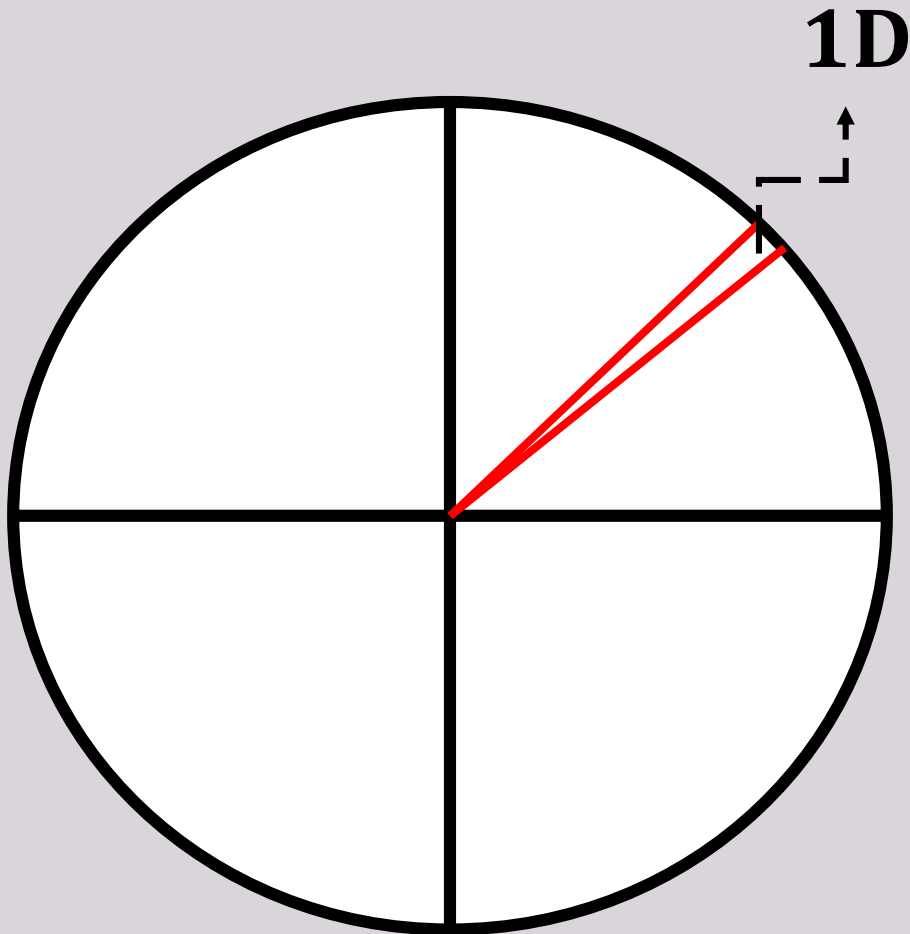

درسنامه ۱ : مفاهیم اولیه مثلثات

درجه

رادیان

واحد های اندازه گیری زاویه

۱- درجه : زاویه مرکزی است که $\frac{1}{360}$ محیط دایره را می بیند.

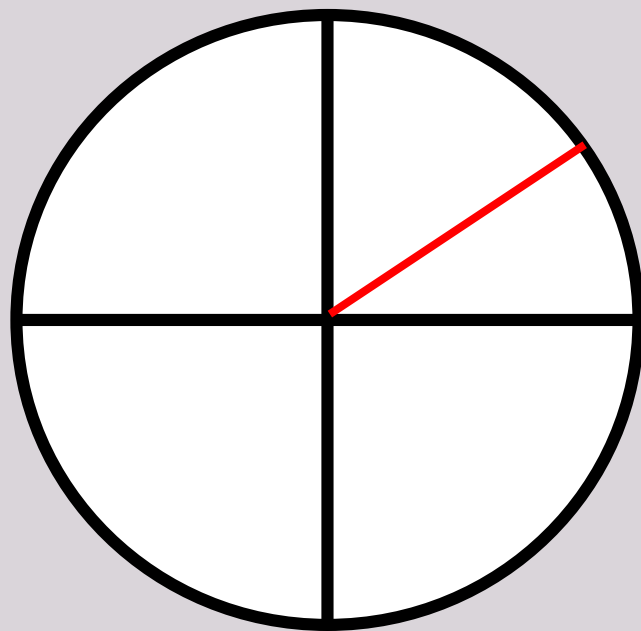
۲- رادیان (R)

$$\pi = 3/14R$$

$$\pi R \approx 180 D$$

$$2\pi R \approx 360 D$$

نتیجه : رابطه بین درجه و رادیان

$$\frac{D}{360} = \frac{R}{2\pi}$$

$$\frac{D}{180} = \frac{R}{\pi}$$

سوال ۱: هر یک از زاویه های زیر را بر حسب رادیان بنویسید.

30°

$$\frac{D}{180} = \frac{R}{\pi}$$

$$\frac{30}{180} = \frac{R}{\pi}$$

$$R = \frac{\pi}{6}$$

45°

$$\frac{D}{180} = \frac{R}{\pi}$$

$$\frac{45}{180} = \frac{R}{\pi}$$

$$R = \frac{\pi}{4}$$

60°

$$\frac{D}{180} = \frac{R}{\pi}$$

$$\frac{60}{180} = \frac{R}{\pi}$$

$$R = \frac{\pi}{3}$$

90°

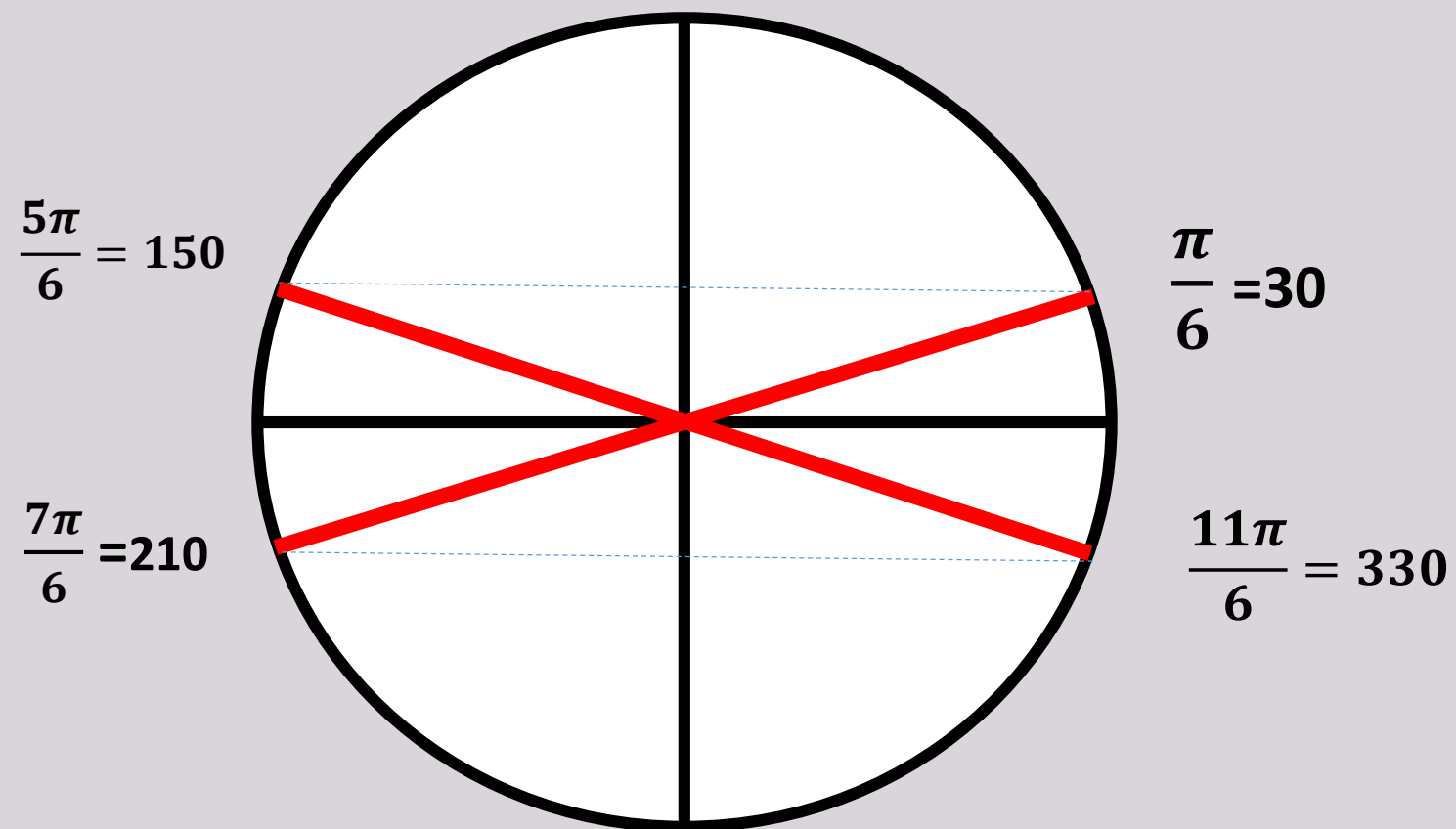
$$\frac{D}{180} = \frac{R}{\pi}$$

$$\frac{90}{180} = \frac{R}{\pi}$$

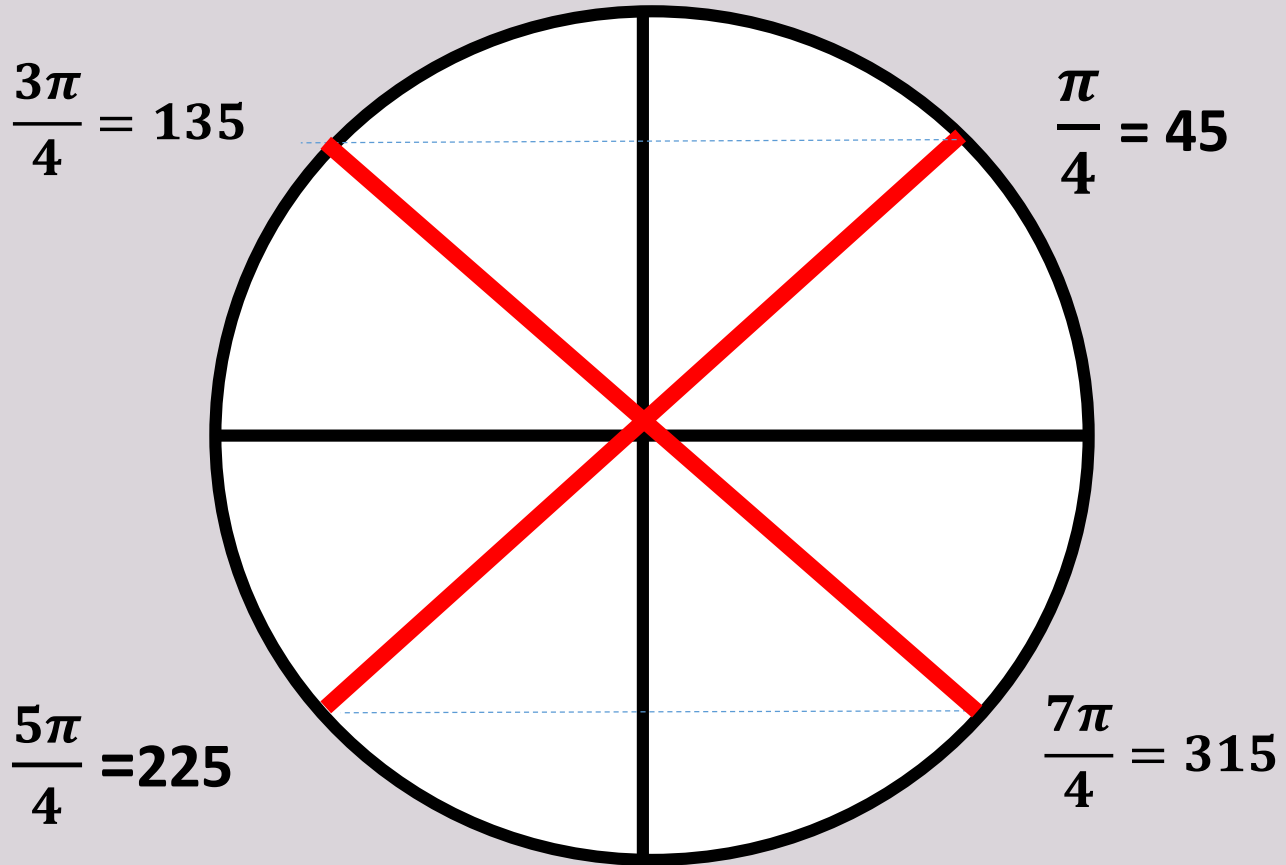
$$R = \frac{\pi}{2}$$

زاویه های معروف بر روی دایره

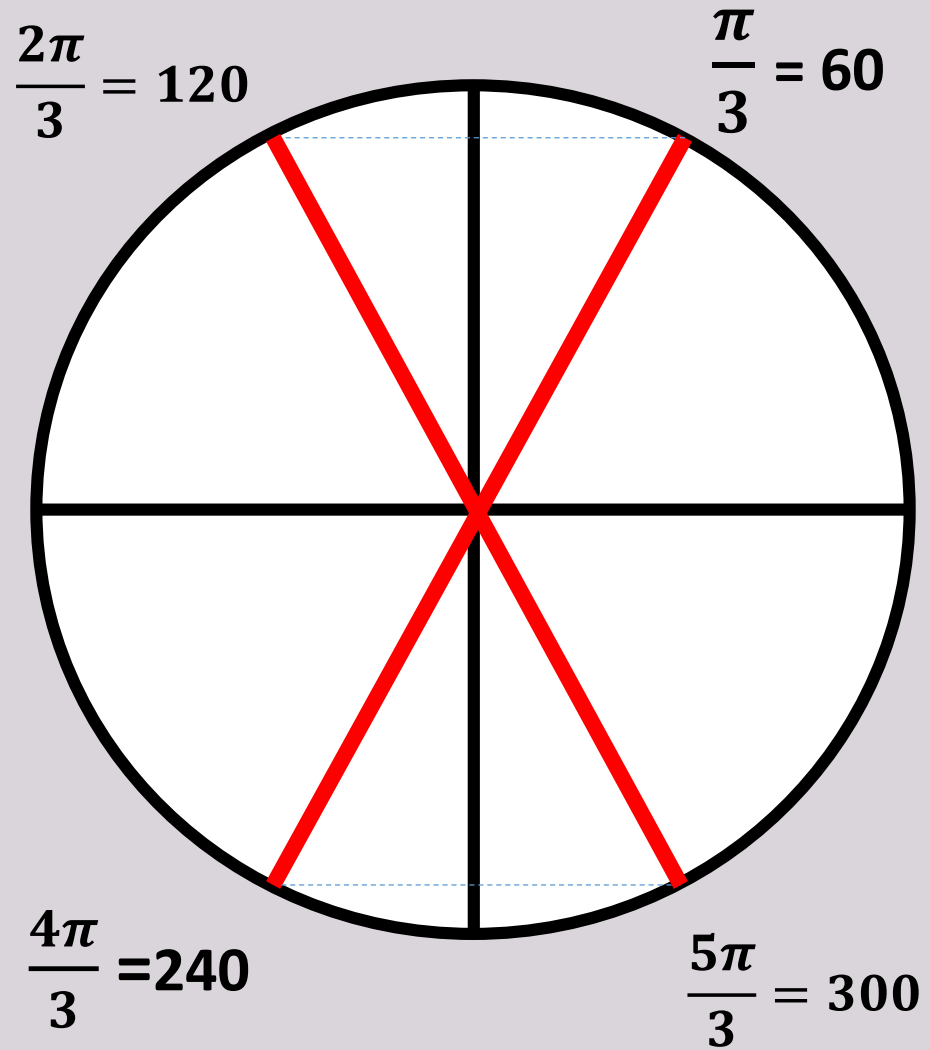
جنس ۳۰ درجه یا $\frac{\pi}{6}$

جنس ۴۵ درجه یا $\frac{\pi}{4}$

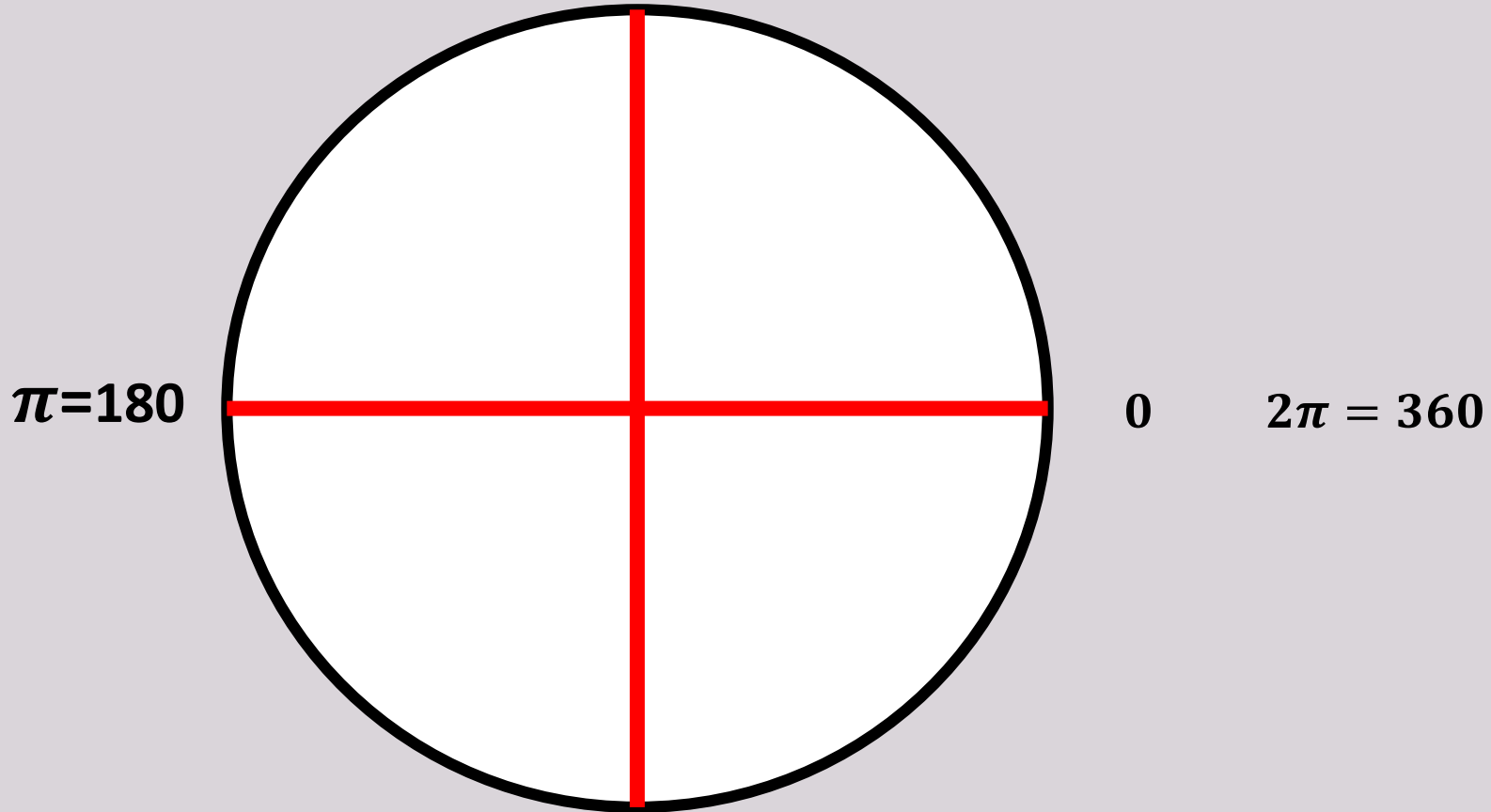
$\frac{\pi}{3}$ جنس ۶۰ درجہ یا

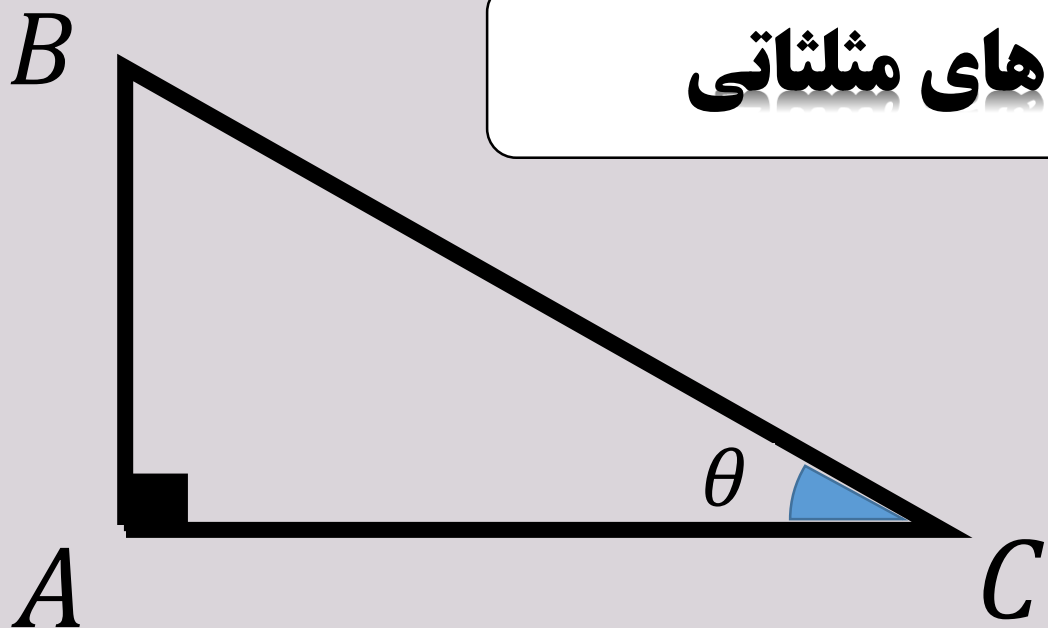

$\frac{\pi}{2}$ جنس ۹۰ درجہ یا

$$\frac{\pi}{2} = 90$$

درسنامه ۲: نسبت های مثلثاتی

$$\sin \theta = \frac{\text{ضلع مقابل}}{\text{وتر}} = \frac{AB}{BC}$$

$$\cos \theta = \frac{\text{ضلع مجاور}}{\text{وتر}} = \frac{AC}{BC}$$

$$\tan \theta = \frac{\text{ضلع مقابل}}{\text{ضلع مجاور}} = \frac{AB}{AC}$$

$$\cot \theta = \frac{\text{ضلع مجاور}}{\text{ضلع مقابل}} = \frac{AC}{AB}$$

نسبت های مثلثاتی فقط و فقط و فقط در مثلث
های قائم الزاویه کار می کنند.

نکته

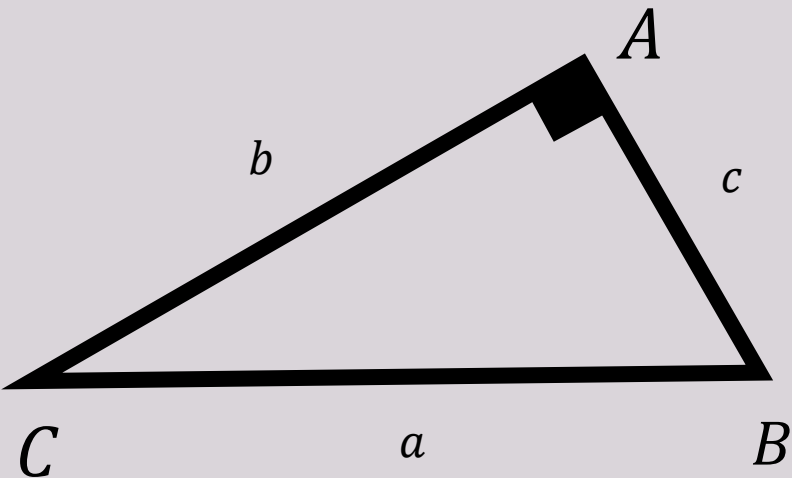

کار نسبت های مثلثاتی ارتباط بین زاویه و طول
اضلاع است.

نکته

مسئله ۲: با توجه به شکل مقابل $a + c = 18$ و $\cos B = \frac{5}{13}$ مقدار $\tan C$ کدام است؟

- (۱) $\frac{5}{12}$ (۲) $\sqrt{\frac{12}{5}}$ (۳) $\frac{13}{5}$ (۴) $\frac{5}{13}$

هدف: $\tan C = \frac{c}{b}$

$\tan C = \frac{5}{12}$

$\cos B = \frac{c}{a}$

$\cos B = \frac{5}{13}$

$\frac{c}{a} = \frac{5}{13}$

$c = \frac{5}{13}a$

$a = 13$

$c = 5$

$a + c = 18$

$a + \frac{5}{13}a = 18$

$\frac{13a + 5a}{13} = 18$

$a = 13$

اعداد معروف فیثاغورسی

۱۳ و ۱۲ و ۵

$b = 12$

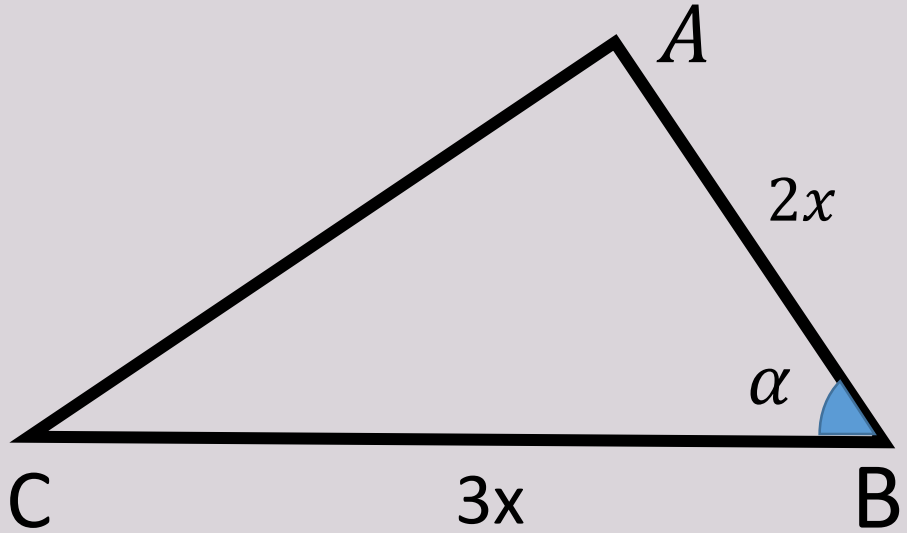
معاروف ترين اعداد فيثاغورسي

3k , 4k , 5k

5k , 12k , 13k

مسئله ۳ : با توجه به شکل مقابل حاصل $\sqrt{\sin \alpha}$ چقدر است ؟

$$\frac{\sqrt{5}}{\sqrt{3}} \quad (۲)$$

$$\frac{\sqrt[4]{3}}{3} \quad (۱)$$

$$\checkmark \frac{\sqrt[4]{5}}{\sqrt{3}} \quad (۴)$$

$$\frac{\sqrt[4]{3}}{\sqrt[4]{5}} \quad (۳)$$

$$\sin \alpha = \frac{x\sqrt{5}}{3x}$$

$$\sqrt{\sin \alpha} = \sqrt{\frac{\sqrt{5}}{3}}$$

$$\sqrt{\sin \alpha} = \frac{\sqrt[4]{5}}{\sqrt{3}}$$

هدف: $\sin \alpha = \frac{AC}{BC}$

فیثاغورس

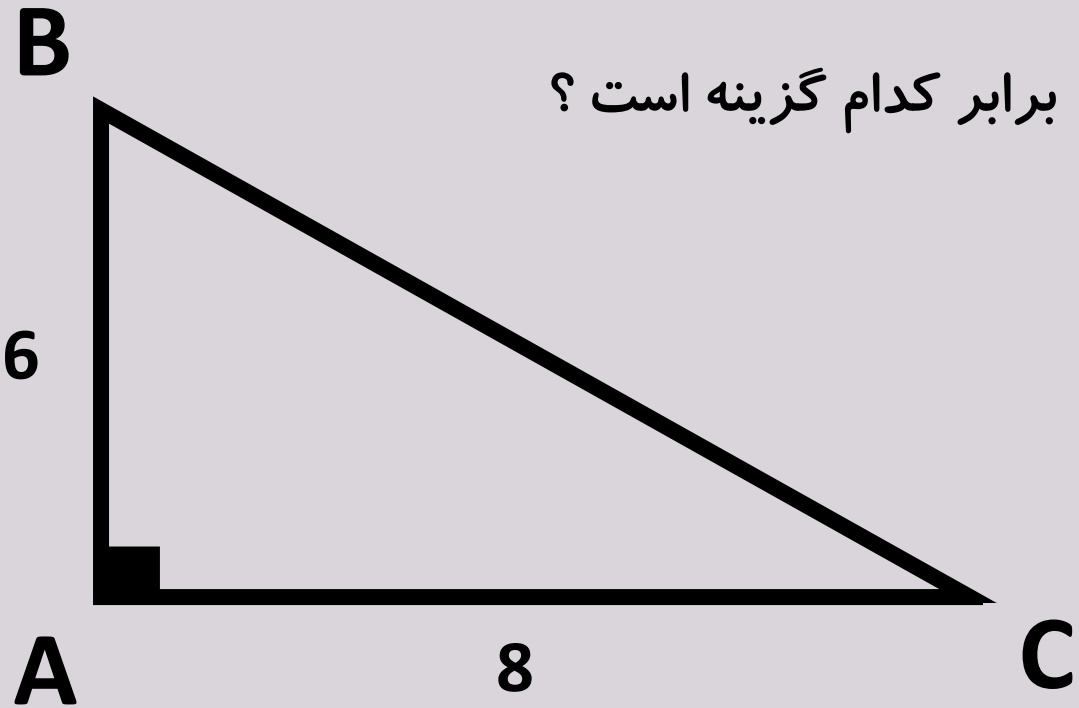
$$BC^2 = AC^2 + AB^2$$

$$AC^2 = BC^2 - AB^2$$

$$AC^2 = (3x)^2 - (2x)^2 = 9x^2 - 4x^2 = 5x^2$$

$$AC^2 = 5x^2$$

$$AC = \sqrt{5}x$$

$$\frac{\tan C - \cot C}{\cos B - \sin B}$$

مسئله ۴ : در شکل مقابل حاصل

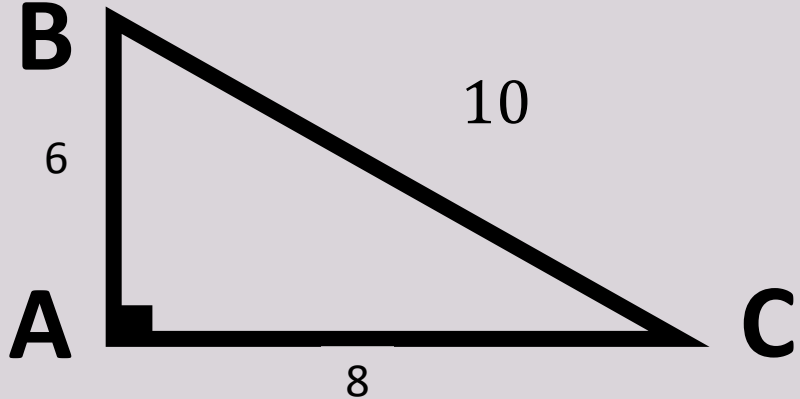
$$\frac{12}{35} \quad (۲)$$

$$\frac{35}{12} \quad (۱)$$

$$\frac{-7}{60} \quad (۴)$$

$$\frac{7}{60} \quad (۳)$$

$$\frac{\tan C - \cot C}{\cos B - \sin B}$$

اهداف : $\tan C = \frac{AB}{AC}$ و $\cot C = \frac{AC}{AB}$ و $\cos B = \frac{AB}{BC}$ و $\sin B = \frac{AC}{BC}$

طبق اعداد فیثاغورسی

$$BC = 10$$

$$\tan C = \frac{6}{8} = \frac{3}{4}$$

$$\cot C = \frac{8}{6} = \frac{4}{3}$$

$$\cos B = \frac{6}{10} = \frac{3}{5}$$

$$\sin B = \frac{8}{10} = \frac{4}{5}$$

جایگذاری

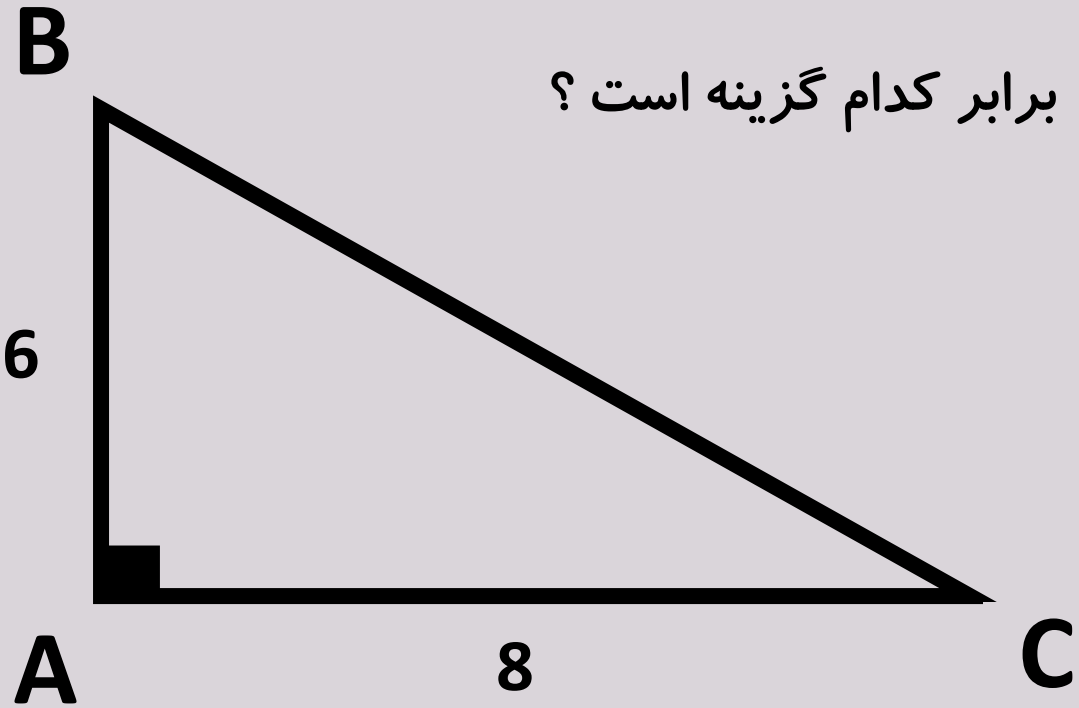
$$\frac{\frac{3}{4} - \frac{4}{3}}{\frac{3}{5} - \frac{4}{5}}$$

$$\frac{\frac{9 - 16}{12}}{-\frac{1}{5}}$$

$$\frac{-\frac{7}{12}}{-\frac{1}{5}}$$

$$\frac{35}{12}$$

$$\frac{\tan C - \cot C}{\cos B - \sin B}$$

مسئله ۴ : در شکل مقابل حاصل

$$\frac{12}{35} \quad (۲)$$

$$\checkmark \frac{35}{12} \quad (۱)$$

$$\frac{-7}{60} \quad (۴)$$

$$\frac{7}{60} \quad (۳)$$

از نسبت های مثلثاتی می توان چند نتیجه گرفت

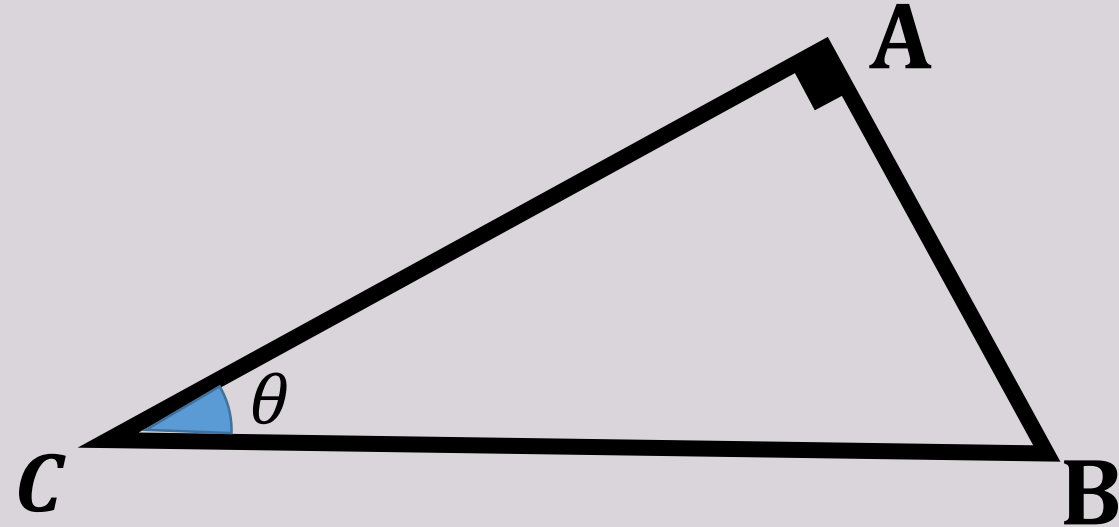

1

$$\tan \theta = \frac{1}{\cot \theta}$$

$$\cot \theta = \frac{1}{\tan \theta}$$

$$\tan \theta \cdot \cot \theta = 1$$

2

$$\tan \theta = \frac{\sin \theta}{\cos \theta}$$

اثبات

$$\tan \theta = \frac{AB}{AC} = \frac{\frac{AB}{BC}}{\frac{AC}{BC}} = \frac{AB}{AC} = \frac{\sin \theta}{\cos \theta}$$

3

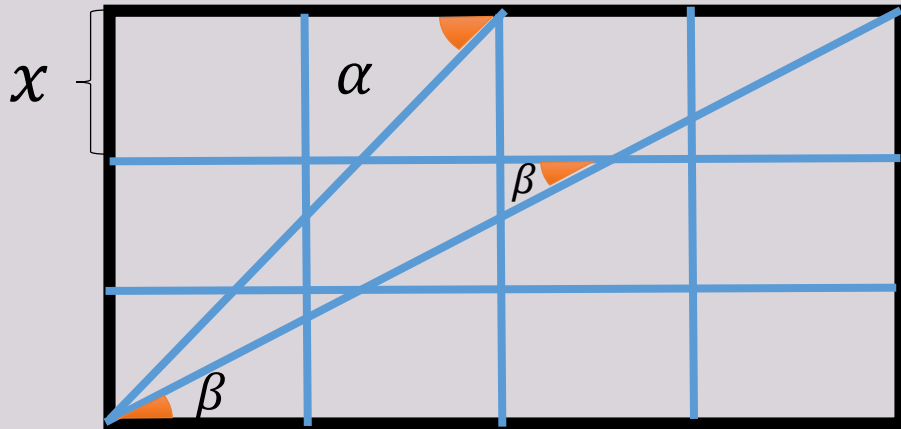
$$\cot \theta = \frac{\cos \theta}{\sin \theta}$$

اثبات

$$\cot \theta = \frac{AC}{AB} = \frac{\frac{AC}{BC}}{\frac{AB}{BC}} = \frac{AC}{AB} = \frac{\cos \theta}{\sin \theta}$$

مسئله ۵

در شکل مقابل مربع های کوچک برابرند. حاصل $25 \cos \beta \cdot \sin \beta + 2 \tan \alpha$ کدام است؟

۱۵ (۲)

۱۲ (۱)

۳۱ (۴)

۲۷ (۳)

$$\tan \alpha = \frac{3x}{2x}$$

$$\tan \alpha = \frac{3}{2}$$

$$2 \tan \alpha = 2 \left(\frac{3}{2} \right) = 3$$

$$\sin \beta = \frac{3x}{5x} = \frac{3}{5}$$

$$\cos \beta = \frac{4x}{5x} = \frac{4}{5}$$

$$\cos \beta \cdot \sin \beta = \left(\frac{4}{5} \right) \cdot \left(\frac{3}{5} \right) = \frac{12}{25}$$

$$25 \cos \beta \cdot \sin \beta = 25 \left(\frac{12}{25} \right) = 12$$

$$25 \cos \beta \cdot \sin \beta + 2 \tan \alpha = 12 + 3 = 15$$

درسنامه ۳ : نسبت های مثلثاتی زاویه های (۰ و ۳۰ و ۴۵ و ۶۰ و ۹۰ درجه)

زاویه →	0	30	45	60	90
$\sin \theta$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1
$\cos \theta$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0
$\tan \theta$	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	ت ن
$\cot \theta$	ت ن	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	0

$$E = mc^2$$

$$m\vec{a} = \sum_{i=1}^n \vec{F}_i$$

$$a^2 + b^2 = c^2$$

$$S = \pi R^2$$

$$\pi = 3.1415926$$

5458792600

82706687146

???

79

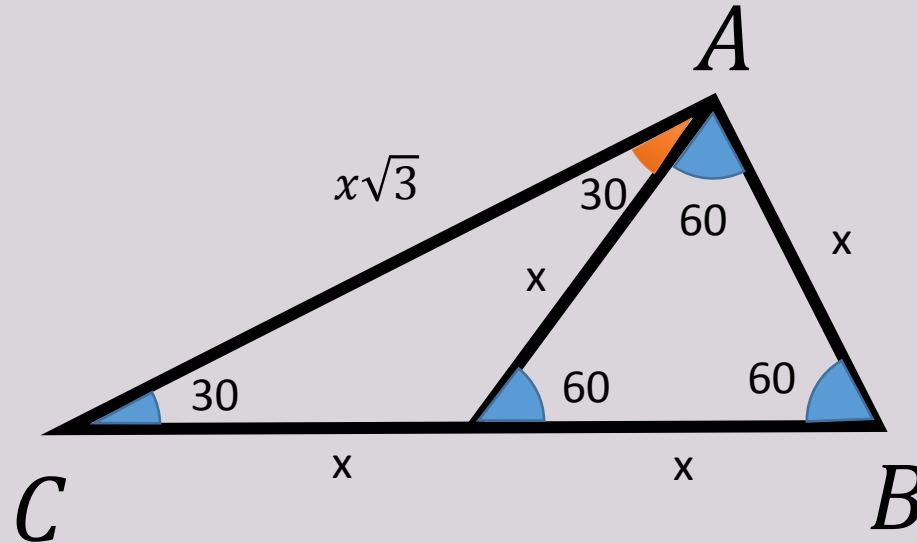
اثبات نسبت های مثلثاتی زاویه های ۳۰ و ۶۰ درجه

$$\sin 30 = \frac{x}{2x} = \frac{1}{2}$$

$$\cos 30 = \frac{x\sqrt{3}}{2x} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\tan 30 = \frac{x}{x\sqrt{3}} = \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$\cot 30 = \frac{x\sqrt{3}}{x} = \sqrt{3}$$

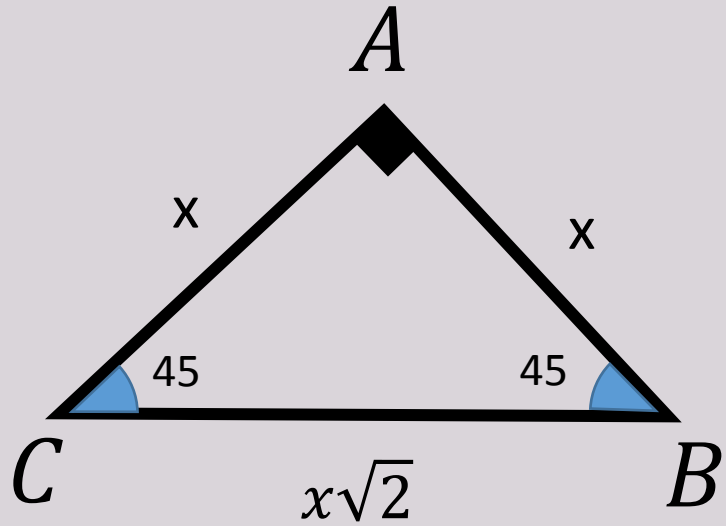
$$\sin 60 = \frac{x\sqrt{3}}{2x} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\cos 60 = \frac{x}{2x} = \frac{1}{2}$$

$$\tan 60 = \frac{x\sqrt{3}}{x} = \sqrt{3}$$

$$\cot 60 = \frac{x}{x\sqrt{3}} = \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

اثبات نسبت های مثلثاتی زاویه های ۴۵ درجه

$$\sin 45 = \frac{x}{x\sqrt{2}} = \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\tan 45 = 1$$

$$\cos 45 = \frac{x}{x\sqrt{2}} = \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\cot 45 = 1$$

$$x \cdot \cos 60 = \frac{\sqrt{3} \tan 60 - 4 \sin 30}{2\sqrt{2} \cos 45 + \cot 45}$$

کدام است؟

مسئله ۶: مقدار x در تساوی

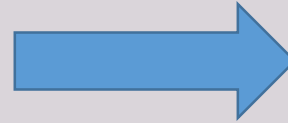
$$\frac{3}{2} \quad (۴)$$

$$3 \quad (۳)$$

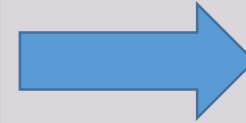
$$\frac{2}{3} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{3} \quad (۱)$$

$$x \cdot \left(\frac{1}{2}\right) = \frac{\sqrt{3} (\sqrt{3}) - 4 \left(\frac{1}{2}\right)}{2\sqrt{2} \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right) + 1}$$

$$\frac{x}{2} = \frac{3 - 2}{2 + 1}$$

$$\frac{x}{2} = \frac{1}{3}$$

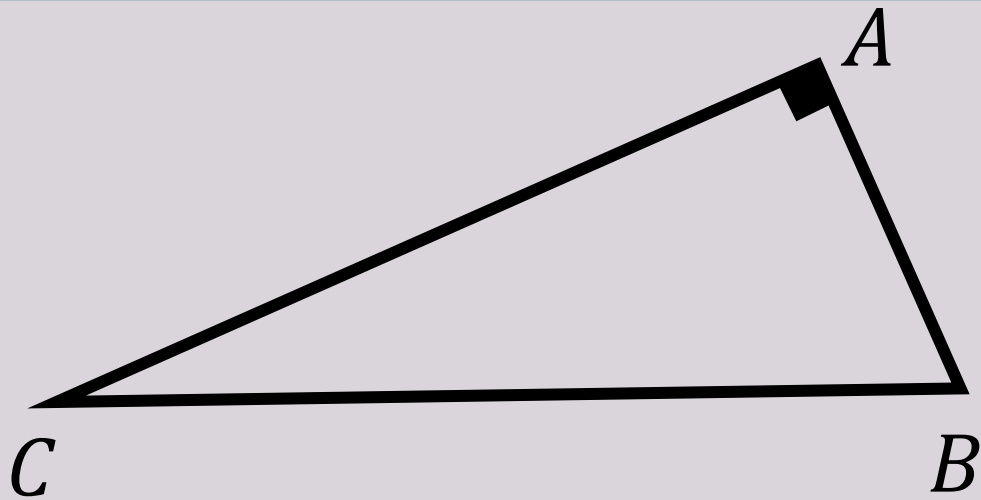

$$x = \frac{2}{3}$$

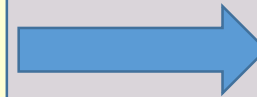

روابط بین نسبت های مثلثاتی زاویه های متمم

$$\text{if } B + C = 90$$

$$\begin{aligned} \sin B &= \cos C \\ \sin C &= \cos B \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \tan B &= \cot C \\ \tan C &= \cot B \end{aligned}$$

اثبات

$$\sin B = \frac{AC}{BC}$$

$$\cos C = \frac{AC}{BC}$$

$$\sin B = \cos C$$

$$\tan B = \frac{AC}{AB}$$

$$\cot C = \frac{AC}{AB}$$

$$\tan B = \cot C$$

مثال

$$\sin 30 = \cos 60$$

$$\sin 25 = \cos 65$$

$$\tan 30 = \cot 60$$

$$\tan 25 = \cot 65$$

$$\cos 10 = \sin 80$$

$$\cos 50 = \sin 40$$

$$\cot 10 = \tan 80$$

$$\cot 50 = \tan 40$$

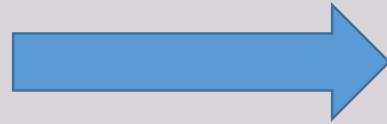
مسئله ۷ : حاصل عبارت $P = \frac{5 \sin 2 \cdot \cot 83 \cdot \tan 76}{8 \cot 14 \cdot \cos 88 \cdot \tan 7}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{5}{8}$ (۲) $-\frac{5}{8}$ (۳) $\frac{8}{5}$ (۴) $-\frac{8}{5}$

$$\sin 2 = \cos 88$$

$$\tan 7 = \cot 83$$

$$\tan 76 = \cot 14$$

$$\frac{5 \sin 2 \cdot \cot 83 \cdot \tan 76}{8 \cot 14 \cdot \cos 88 \cdot \tan 7} = \frac{5}{8}$$

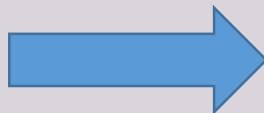
مسئله ۸: حاصل عبارت $\cot 1 \times \cot 2 \times \cot 3 \times \dots \times \cot 89$ برابر کدام است؟

$$\cot 89 = \tan 1$$

$$\cot 88 = \tan 2$$

$$\cot 45 = \tan 45$$

$$\cot 1 \times \cot 2 \times \dots \times \cot 45 \times \tan 1 \times \tan 2 \times \dots \times \tan 45 = 1$$

۱ (۱)

۴۵ (۲)

۹۰ (۳)

صفر (۴)

مسئله ۹: اگر

$$\cot x = \frac{1}{2}$$

باشد حاصل

$$\frac{3 \cos x - 4 \sin x}{2 \sin x - 5 \cos x}$$

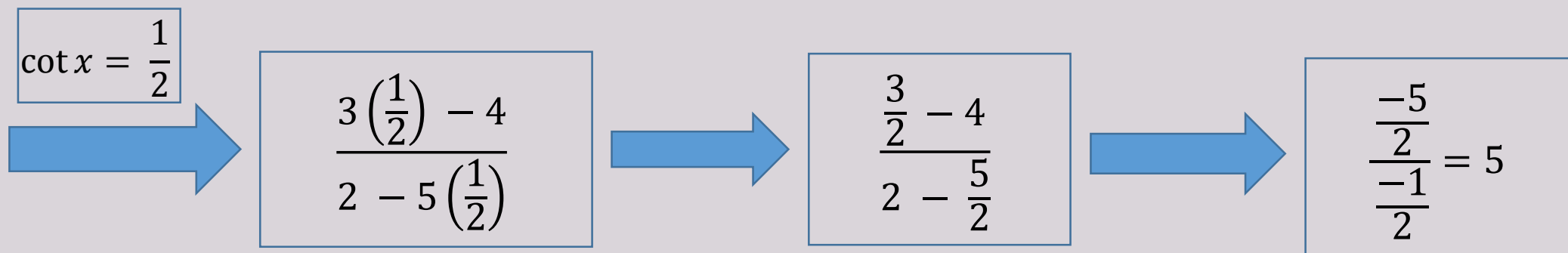
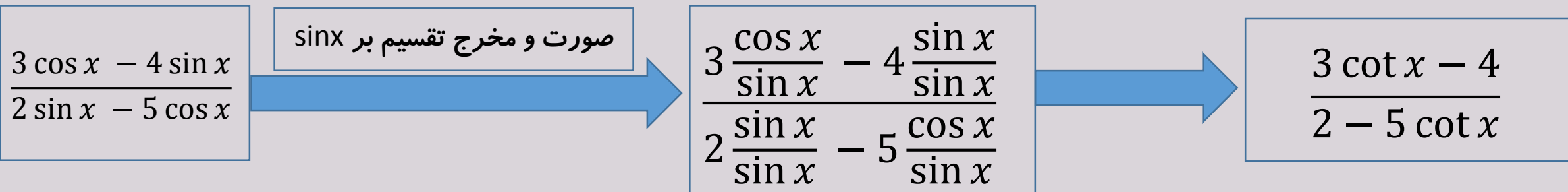
کدام است؟

۵ (۱)

-۵ (۲)

۴ (۳)

-۴ (۴)

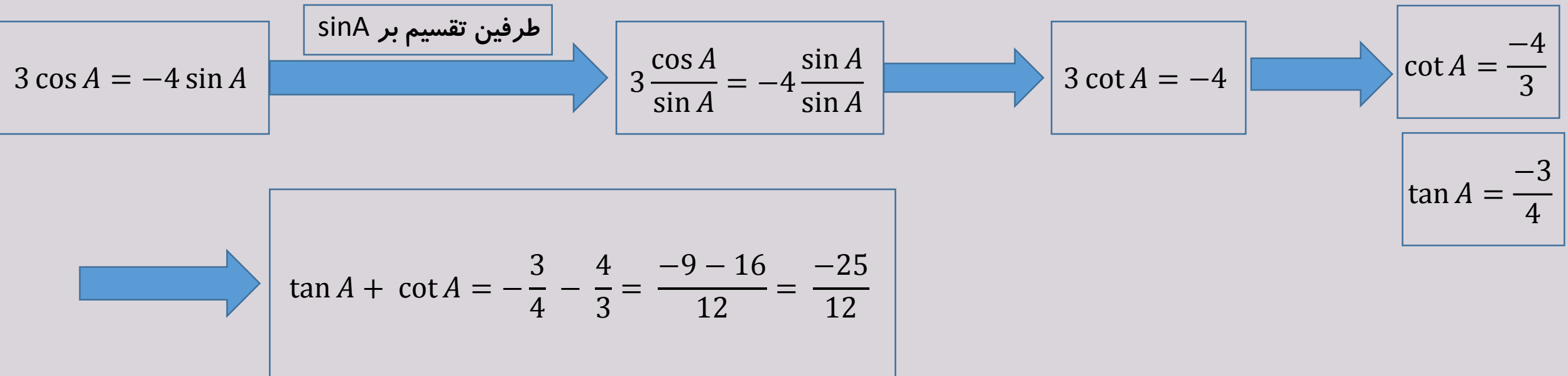
مسئله ۱۰: اگر داشته باشیم $3 \cos A + 4 \sin A = 0$ در این صورت $\tan A + \cot A$ کدام است؟

$$\frac{12}{25} \quad (۱)$$

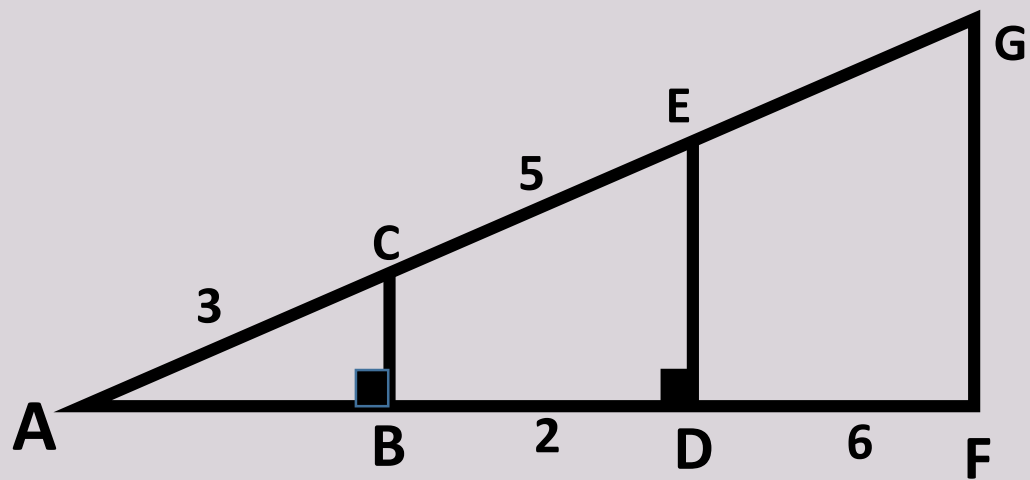
$$\frac{12}{-25} \quad (۲)$$

$$\frac{-25}{12} \quad (۳)$$

$$\frac{25}{12} \quad (۴)$$

مسئله ۱۱: با توجه به شکل مقابل $\sin G$ کدام است؟

$$\sin G = \cos A$$

$$\frac{2}{5} \text{ (۴)}$$

$$\frac{3}{5} \text{ (۳)}$$

$$\frac{2}{3} \text{ (۲)}$$

$$\frac{5}{6} \text{ (۱)}$$

$$\cos A = \frac{AB}{AC} = \frac{AD}{AE}$$

$$\frac{x}{3} = \frac{x+2}{8}$$

$$8x = 3(x+2)$$

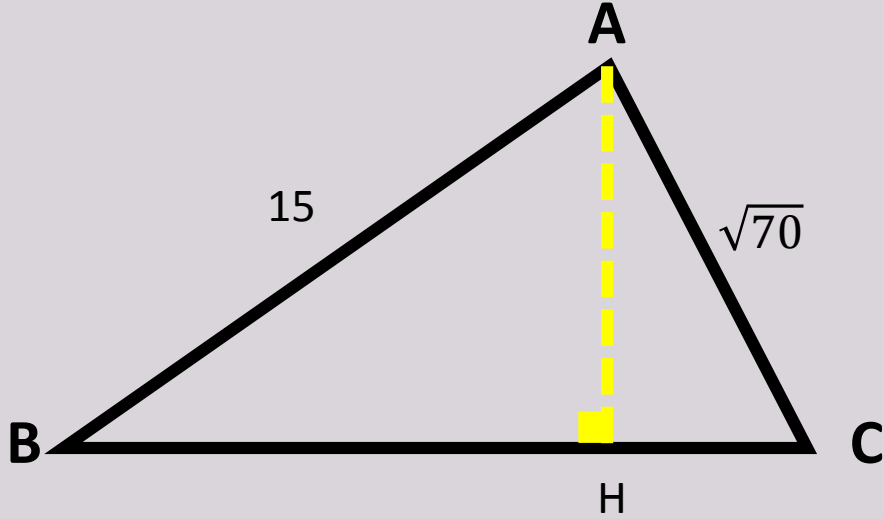
$$8x = 3x + 6$$

$$5x = 6$$

$$x = \frac{6}{5}$$

$$\cos A = \frac{6}{3 \cdot 5} = \frac{2}{5}$$

مسئله ۱۲ : در شکل مقابل اگر $\sin B = \frac{\sqrt{7}}{5}$ باشد آنگاه $\cot C$ کدام است ؟

- (۱) ۳
- (۲) $3\sqrt{3}$
- (۳) $\frac{1}{3}$
- (۴) $\frac{\sqrt{3}}{3}$

$$\sin B = \frac{AH}{AB}$$

$$\frac{AH}{15} = \frac{\sqrt{7}}{5}$$

$$AH = 3\sqrt{7}$$

$$\cot C = \frac{HC}{AH} = ?$$

مثلث در AHC

قضیه فیثا غورس

$$AC^2 = AH^2 + HC^2$$

$$(\sqrt{70})^2 = (3\sqrt{7})^2 + HC^2$$

$$HC^2 = 70 - 63$$

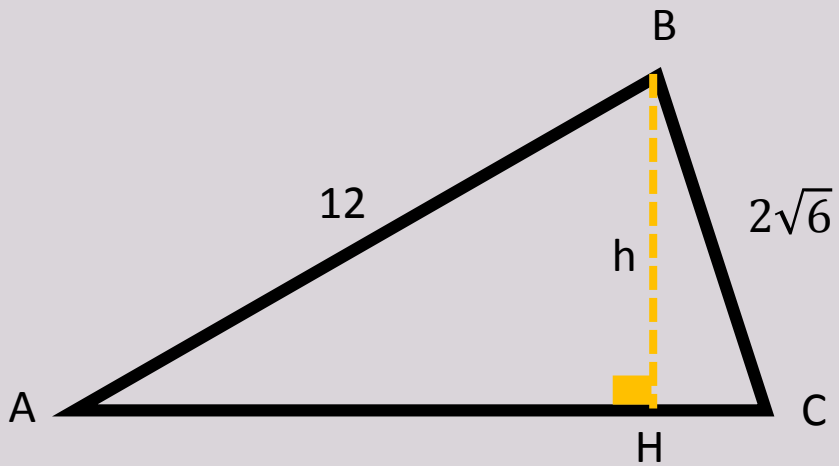
$$HC^2 = 7$$

$$HC = \sqrt{7}$$

$$\cot C = \frac{\sqrt{7}}{3\sqrt{7}} = \frac{1}{3}$$

مسئله ۱۳: زاویه B در مثلث مقابل چند درجه است؟

$$\theta + 35 \quad (۲)$$

$$\theta + 15 \quad (۱)$$

$$\theta + 60 \quad (۴)$$

$$\theta + 45 \quad (۳)$$

$$\sin \theta = \frac{\sqrt{3}}{6} = \frac{h}{12}$$

$$h = 2\sqrt{3}$$

در مثلث BHC

قضیه فیثاغورس

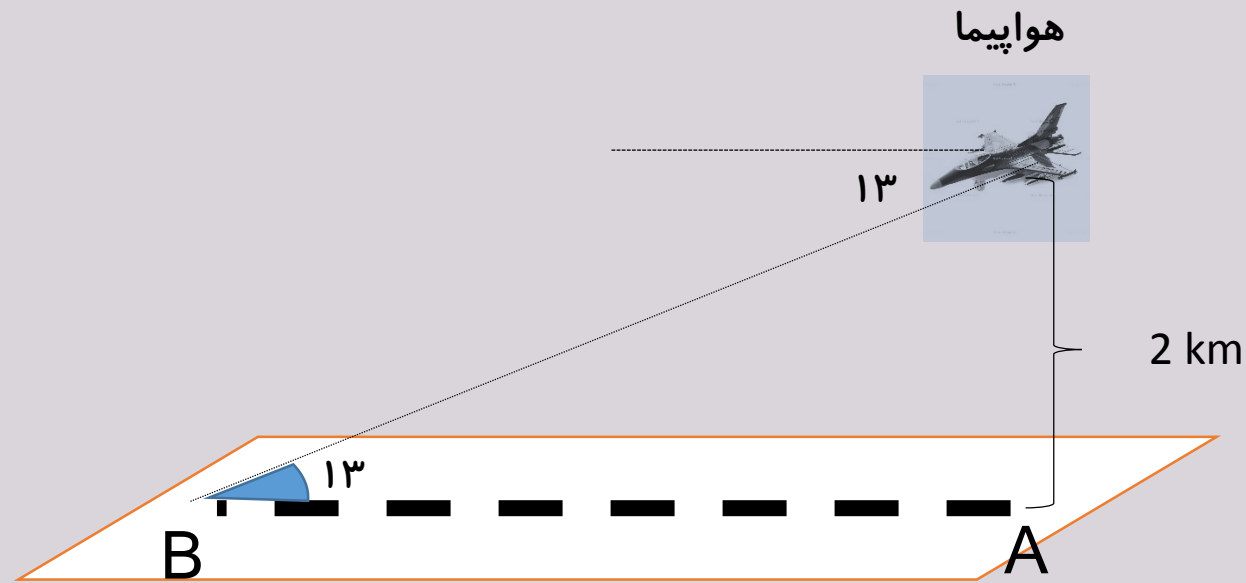
$$(2\sqrt{6})^2 = HC^2 + (2\sqrt{3})^2$$

$$HC^2 = 24 - 12 = 12$$

$$HC = \sqrt{12} = 2\sqrt{3}$$

$$\hat{C} = 45$$

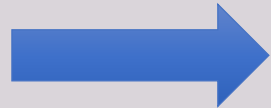
مسئله ۱۴: یک هواپیما در ارتفاع ۲ km از سطح زمین در حال فرود آمدن است. اگر زاویه هواپیما با افق ۱۳ درجه باشد هواپیما با چه فاصله ای تقریباً بر حسب کیلو متر از نقطه A فرود خواهد آمد؟ (tan 13 ~ 0/23)

$$۸/۲۸ \text{ (۲)} \quad ۸/۱۲ \text{ (۱)}$$

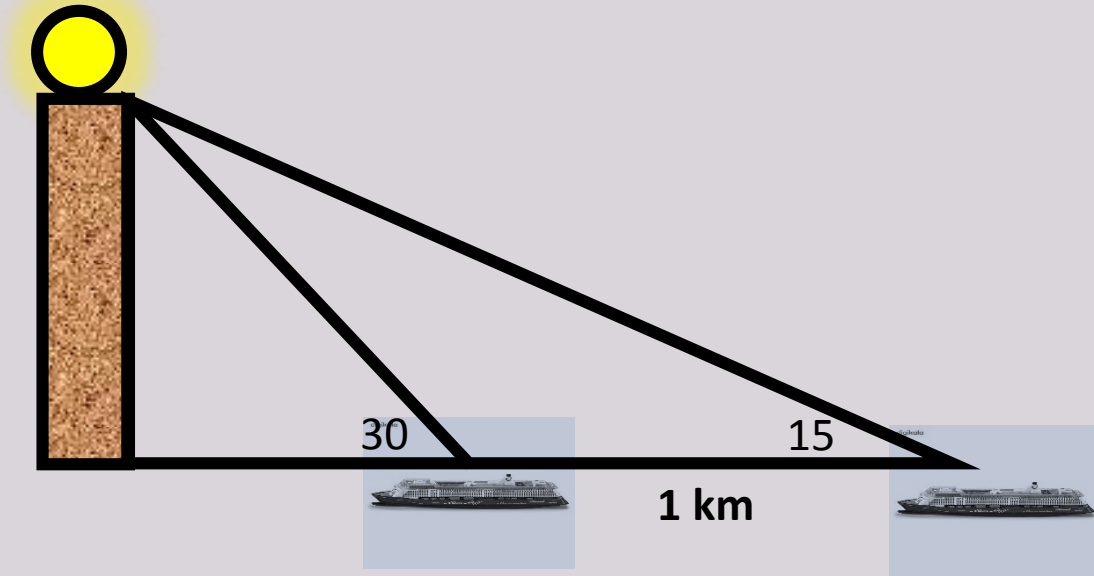
$$۸/۶۹ \text{ (۴)} \quad ۸/۵۴ \text{ (۳)}$$

$$\tan 13 = \frac{AC}{AB}$$

$$AB = \frac{AC}{\tan 13} = \frac{2}{\frac{23}{100}} = \frac{200}{23} = 8/69$$

مسئله ۱۵: دو کشتی مطابق شکل، نوری از برج مراقبت دریافت میکنند. اگر کشتی C نور را با زاویه ۱۵ درجه و کشتی B نور را با زاویه ۳۰ درجه دریافت کند نسبت به خط افق و فاصله دو کشتی 1 km باشد. فاصله کشتی C از محل انتشار نور چند کیلومتر است؟

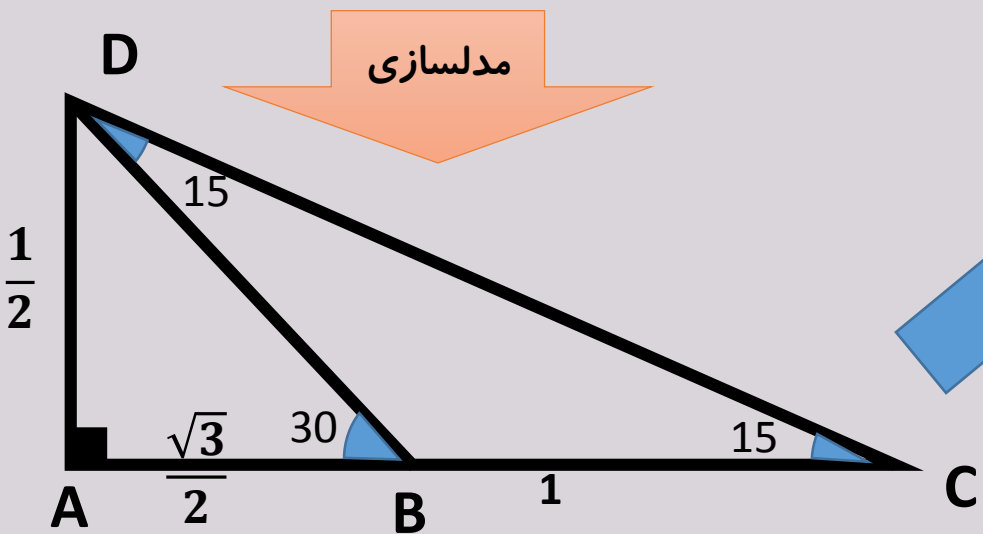
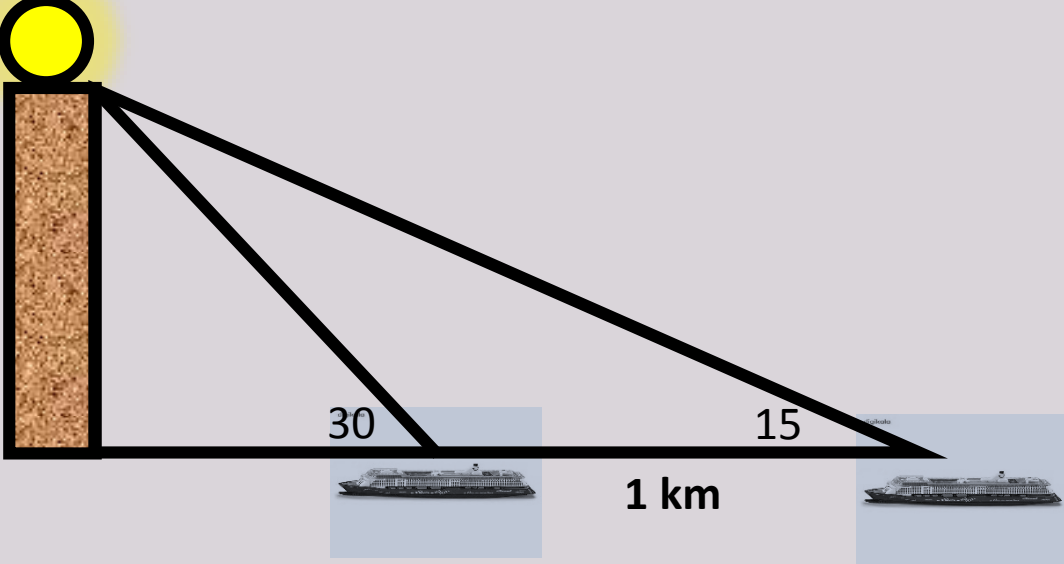

(1) $2 + \sqrt{3}$

(2) $\sqrt{2 + \sqrt{3}}$

(3) $2 + 2\sqrt{3}$

(4) $\sqrt{2 + 2\sqrt{3}}$

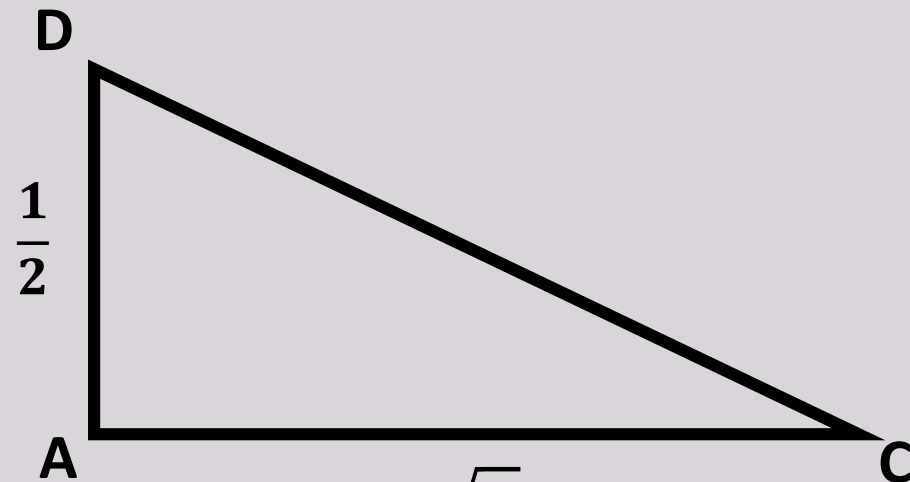

مدلسازی

ساده سازی شکل

$$\sin 30 = \frac{AD}{1} = \frac{1}{2}$$

$$\sin 60 = \frac{AB}{1} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$CD^2 = \left(1 + \frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 + \left(\frac{1}{2}\right)^2$$

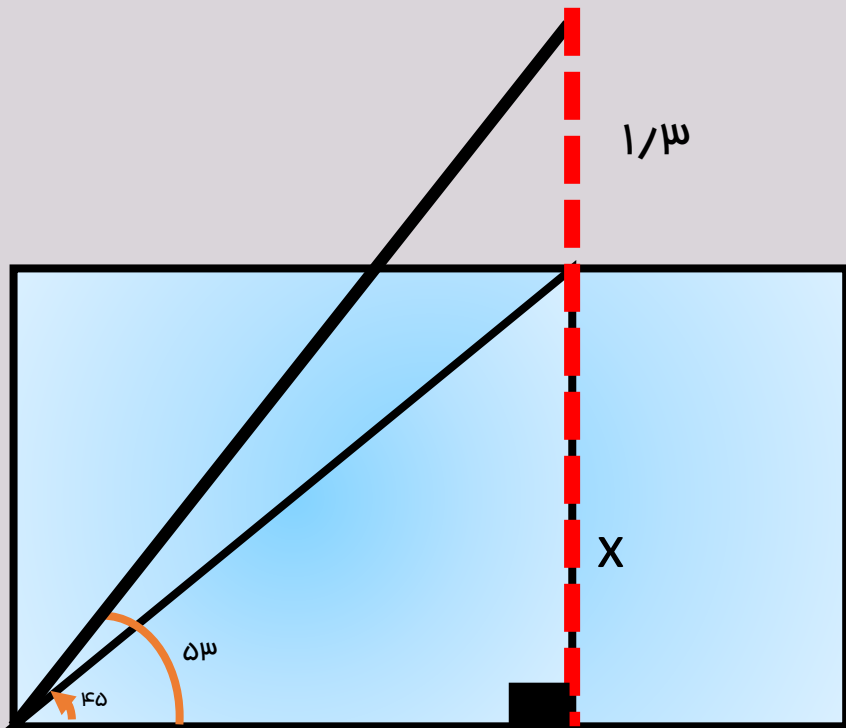
$$CD^2 = 1 + \sqrt{3} + \frac{3}{4} + \frac{1}{4}$$

$$CD^2 = 2 + \sqrt{3} \longrightarrow CD = \sqrt{2 + \sqrt{3}}$$

مسئله ۱۶: در داخل حوضچه یک شهر بازی میله ای به صورت عمودی قرار گرفته است . اگر طول قسمت بیرون آب

میله $\frac{1}{3}$ متر باشد و قسمت انتهایی میله با نقطه ای در انتهای حوضچه زاویه 53° درجه و قسمت ابتدایی بیرون آب

زاویه 45° بسازد ، طول میله چند متر است ؟ $(\tan 53 \simeq \frac{3}{2})$

$$\tan 53 = \frac{1/3 + x}{x}$$

$$\frac{3}{2} = \frac{1/3 + x}{x}$$

(۱) $\frac{2}{3}$

(۲) $\frac{2}{2}$

(۳) $\frac{2}{6}$

$$3x = 2/6 + 2x$$

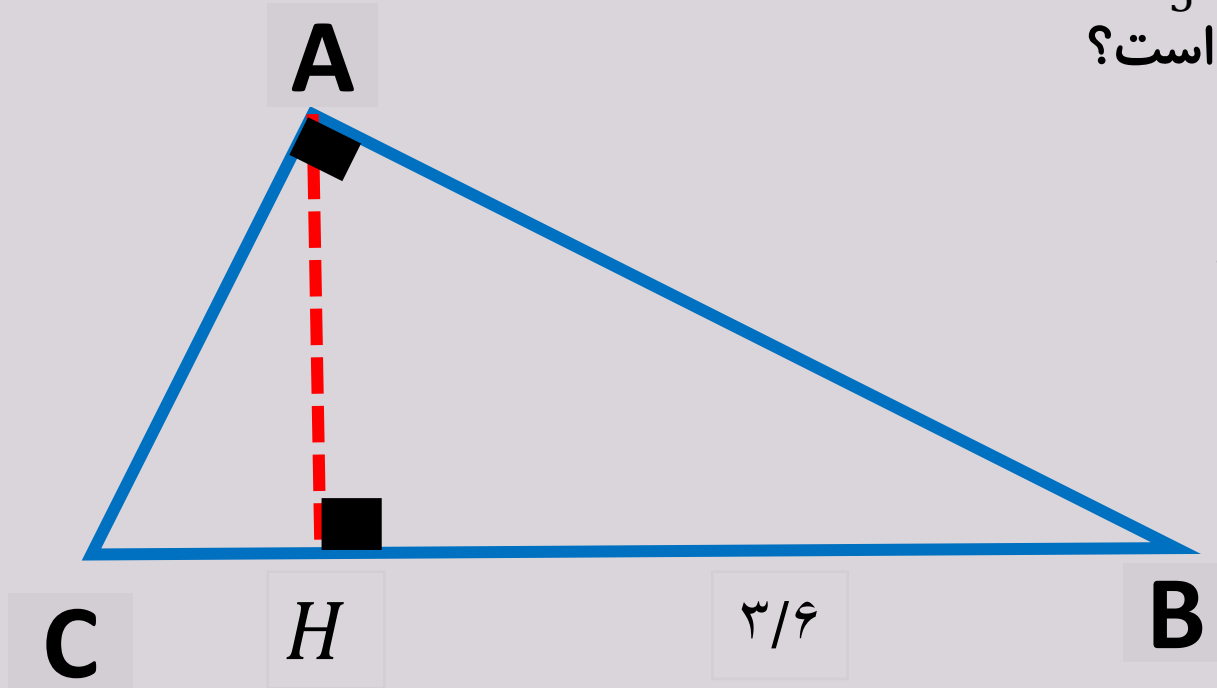
$$x = 2/6$$

(۴) $\frac{3}{9}$

$$\text{طول میله} = \frac{2}{6} + \frac{1}{3} = \frac{3}{9}$$

مسئله ۱۷: در مثلث قائم الزاویه ABC ($A = 90$) و $\tan C = \frac{3}{5}$ و طول تصویر ضلع AB بر روی ضلع BC برابر $\frac{3}{6}$ است. اندازه ارتفاع وارد بر وتر کدام است؟

۴ (۱)   ۲/۸ (۲)   ۳/۵ (۳)   ۴ (۶)

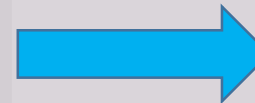
$$\tan C = \frac{AH}{CH} = \frac{3}{5}$$

از طرفی

$$\tan C = \cot B$$

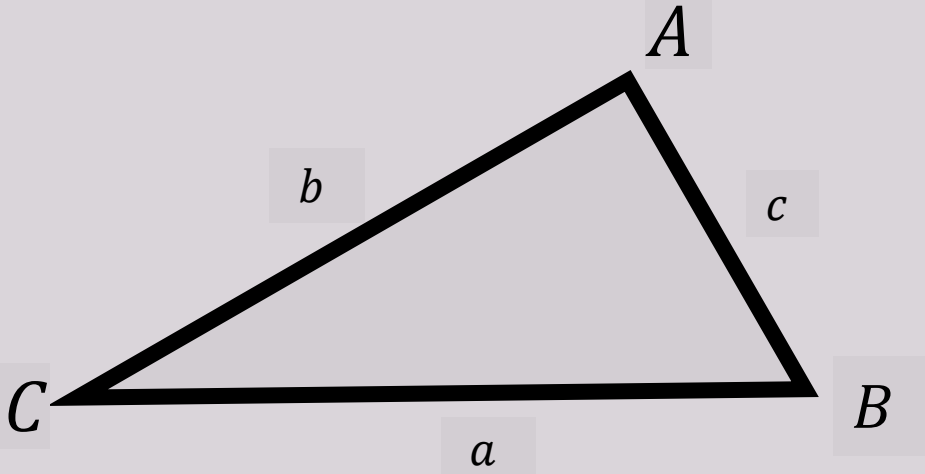
$$\cot B = \frac{3/6}{AH}$$

$$\frac{3/6}{AH} = \frac{3}{5}$$

$$AH = \frac{5}{3} \times \frac{3}{6} = 6$$

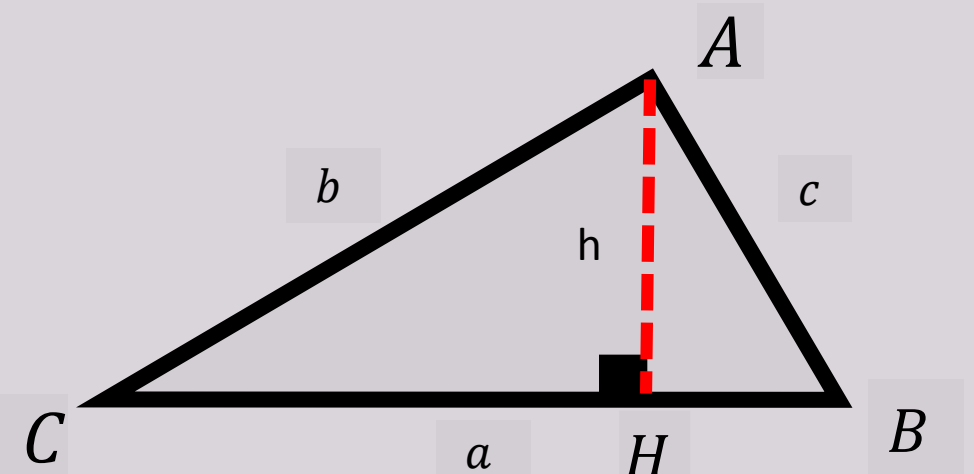
درسنامه ۳ : تعیین مساحت مثلث به کمک نسبت های مثلثاتی

$$S = \frac{1}{2} a \cdot c \sin B$$

$$S = \frac{1}{2} b \cdot c \sin A$$

$$S = \frac{1}{2} a \cdot b \sin C$$

اثبات

$$\sin B = \frac{h}{c}$$

$$h = c \cdot \sin B$$

$$S = \frac{1}{2} h \cdot a$$

$$S = \frac{1}{2} c \cdot \sin B \cdot a = \frac{1}{2} ac \cdot \sin B$$

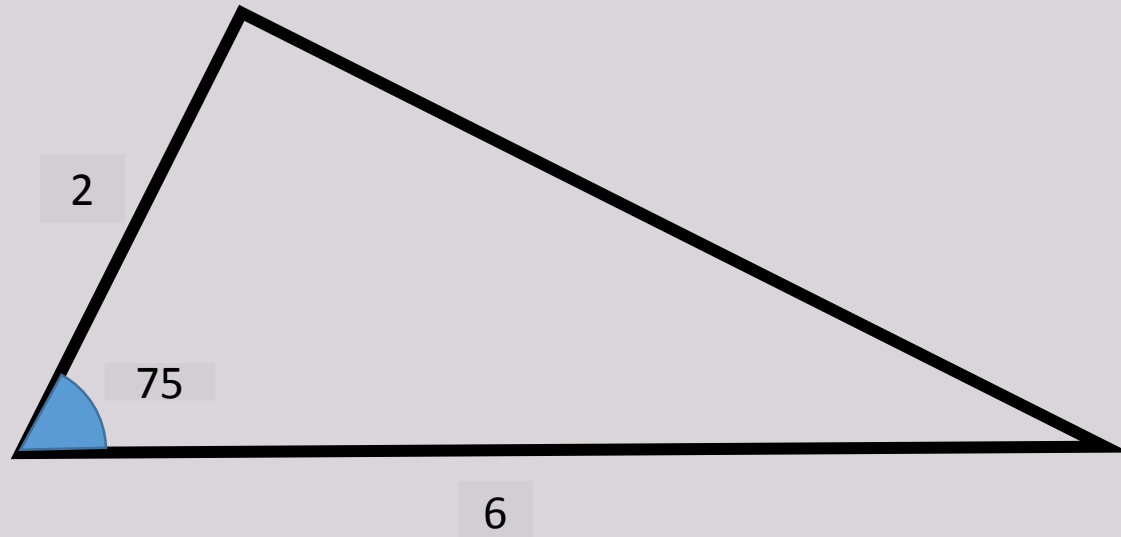

اگر در یک مثلث دلخواه طول دو ضلع و زاویه بین آن ها را داشته باشیم با استفاده از روابط اثبات شده می توان مساحت آن را به دست آورد.

$$(\cos 15 \approx 0.96)$$

مسئله ۱۸: مساحت مثلث مقابل چقدر است؟

$$2/88 \text{ (۲)}$$

$$5/76 \text{ (۱)}$$

$$10/52 \text{ (۴)}$$

$$11/52 \text{ (۳)}$$

$$S = \frac{1}{2} \times 2 \times 6 \times \sin 75$$

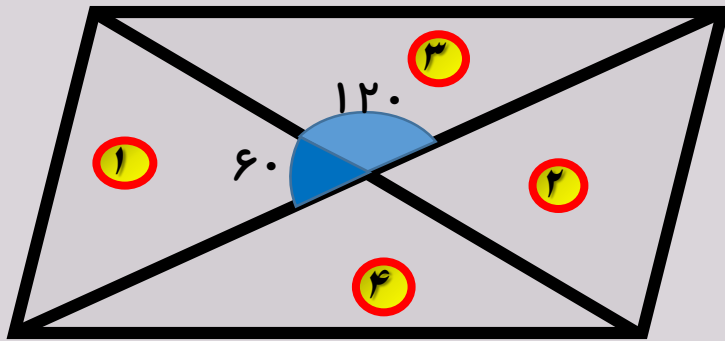
$$\sin 75 = \cos 15$$

$$S = \frac{1}{2} \times 2 \times 6 \times \cos 15$$

$$S = \frac{1}{2} \times 2 \times 6 \times \frac{96}{100}$$

$$S = 5/76$$

مسئله ۱۹: در متوازی الاضلاعی اندازه دو قطر ۱۲ و $8\sqrt{3}$ واحد و زاویه ی بین دو قطر 60° درجه می باشد مساحت متوازی الاضلاع کدام است؟ (sin 60 = sin 120)

۷۲ (۴)   ۶۴ (۳)   ۵۴ (۲)   ۴۸ (۱)

$$\frac{1}{2} (6) (4\sqrt{3}) \sin 60 = \frac{1}{2} (6) (4\sqrt{3}) \frac{\sqrt{3}}{2} = 18$$

مساحت های مثلث ۱ و ۲ برابرند

$$2 \times 18 = 36$$

$$\frac{1}{2} (6) (4\sqrt{3}) \sin 120 = \frac{1}{2} (6) (4\sqrt{3}) \frac{\sqrt{3}}{2} = 18$$

مساحت های مثلث ۳ و ۴ برابرند

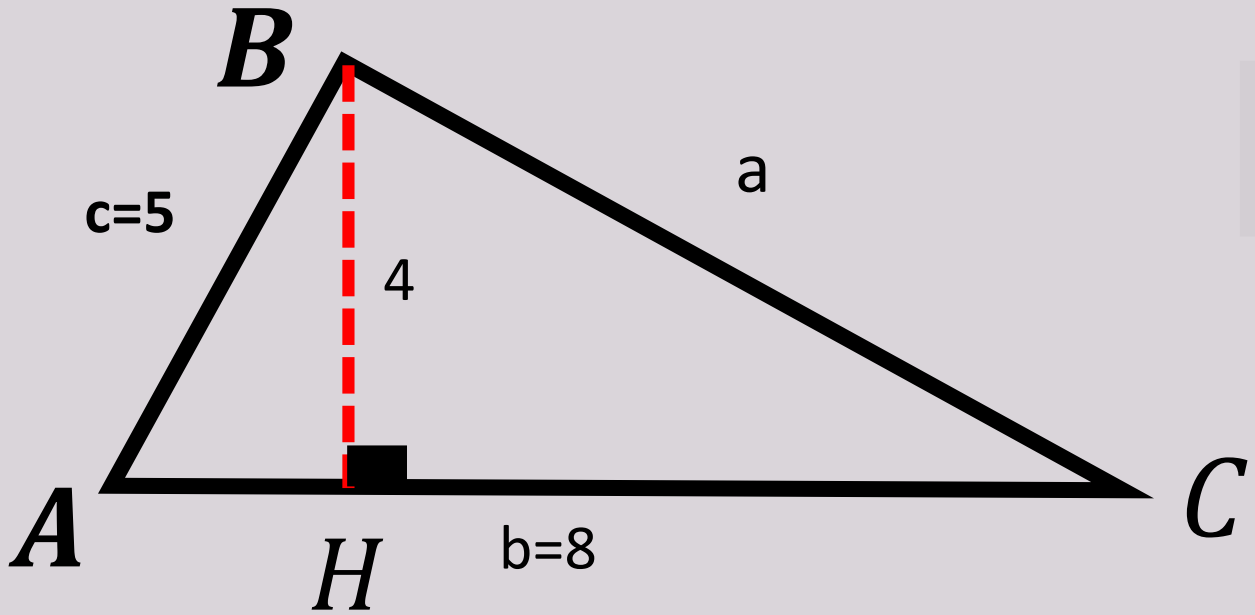
$$2 \times 18 = 36$$

$$36 + 36 = 72$$

اگر قطر های یک متوازی الاضلاع را رسم کنیم مساحت ۴ مثلث
ایجاد شده با هم برابر هستند.

مسئله ۲۰: مساحت مثلث ABC برابر ۱۶ متر مربع است. اگر $b=8$ و $c=5$ باشد، اندازه ضلع متوسط a کدام است؟ B ؟

$$S = 16$$

$$\sqrt{39} \quad (۱)$$

$$\sqrt{41} \quad (۲)$$

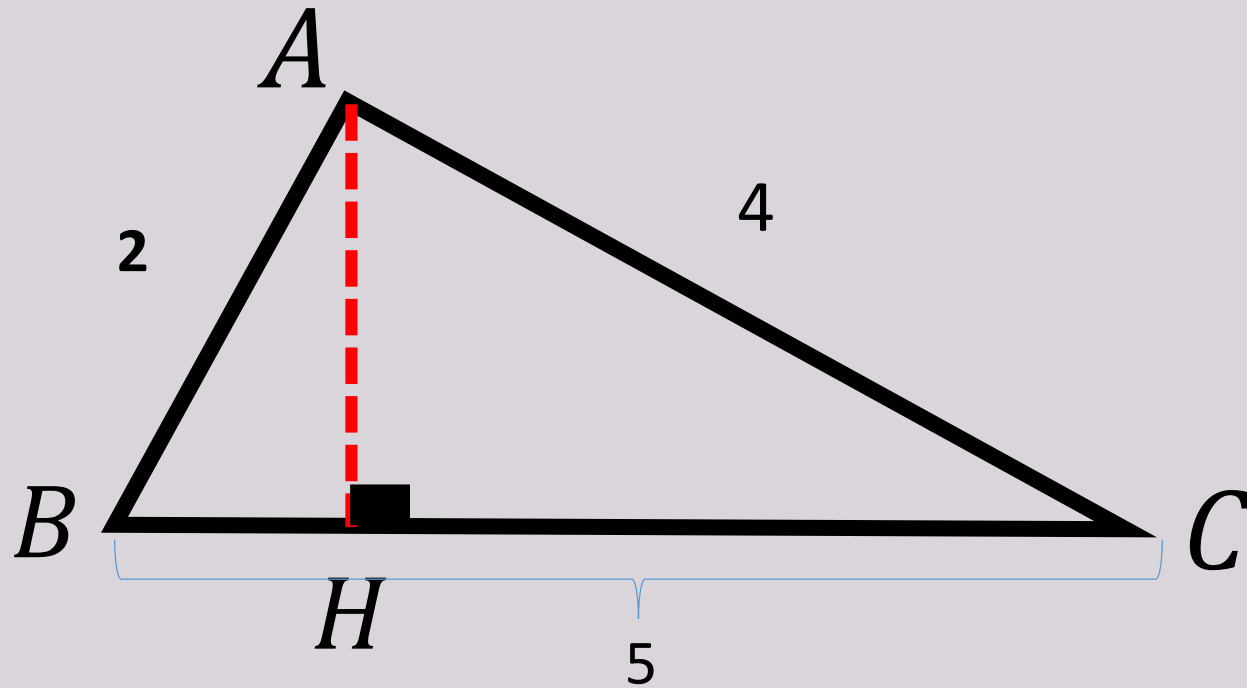
$$3\sqrt{5} \quad (۳)$$

$$S = \frac{1}{2} b \cdot c \cdot \sin A \quad \longrightarrow \quad 16 = \frac{1}{2} \times 5 \times 8 \times \sin A \quad \longrightarrow \quad \sin A = \frac{16}{20} = \frac{4}{5} \quad (۴)$$

$$\sin A = \frac{BH}{AB} \quad \longrightarrow \quad \frac{4}{5} = \frac{BH}{5} \quad \longrightarrow \quad BH = 4 \quad \longrightarrow \quad AH = 3 \quad \longrightarrow \quad HC = 5$$

$$\text{فیثاغورس} \quad \longrightarrow \quad a^2 = BH^2 + HC^2 \quad \longrightarrow \quad a^2 = 16 + 25 = 41 \quad \longrightarrow \quad a = \sqrt{41}$$

مسئله ۲۱ : در مثلث ABC با ابعاد ۲ و ۴ و ۵ ، ارتفاع وارد بر ضلع بزرگ تر دو مثلث ایجاد می کند . مساحت مثلث بزرگ تر چند برابر مساحت مثلث ABC است ؟

(۱) 0/7

(۲) 0/74

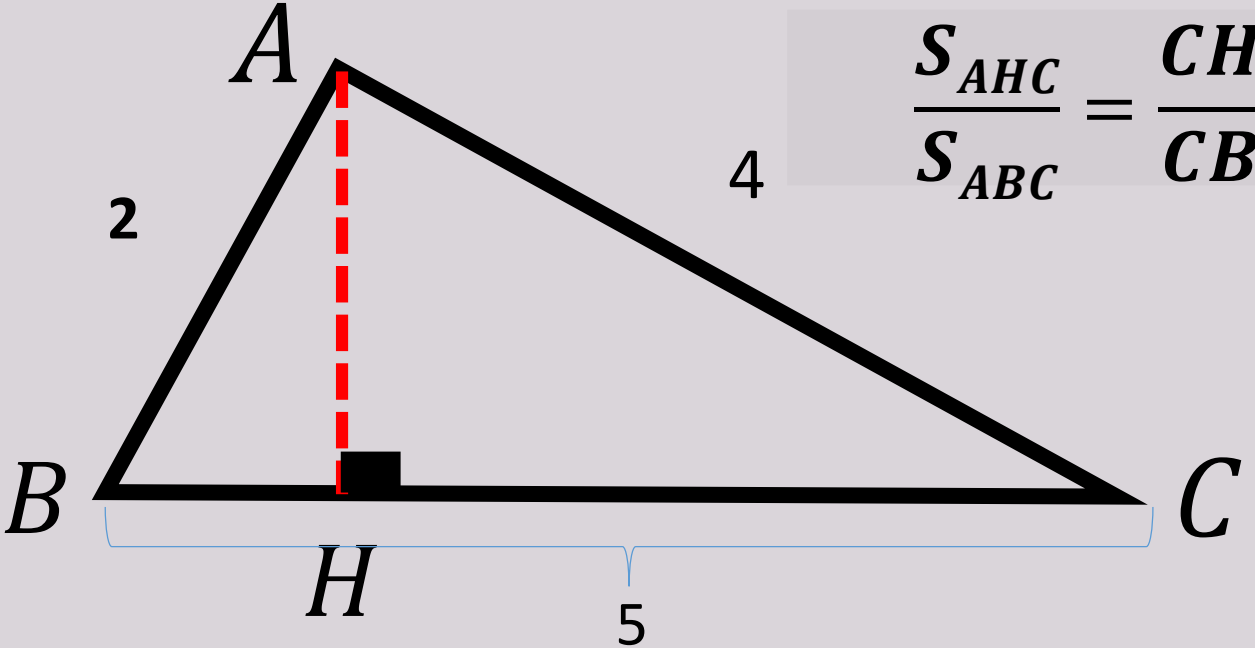
(۳) 0/86

(۴) 0/6

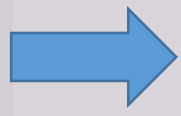
$$\frac{S_{AHC}}{S_{ABC}} = \frac{\frac{1}{2} AC \times CH \times \sin C}{\frac{1}{2} AC \times CB \times \sin C}$$

$$\frac{CH}{CB} = \frac{CH}{5}$$

$$\frac{S_{AHC}}{S_{ABC}} = \frac{CH}{CB} = \frac{CH}{5}$$

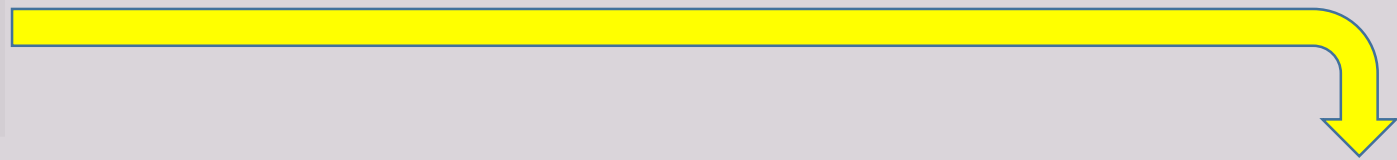

$$\frac{S_{AHC}}{S_{ABC}} = \frac{3/7}{5} = 0/74$$

فیثاغورس
در ACH

$$16 = AH^2 + HC^2$$

فیثاغورس
در ABH

$$AB^2 = BH^2 + AH^2$$

$$4 = (5 - HC)^2 + AH^2$$

$$4 = 25 - 10HC + \underbrace{HC^2 + AH^2}_{16}$$

$$4 = 25 - 10HC + 16$$

$$10HC = 25 + 16 - 4$$

$$HC = \frac{37}{10}$$

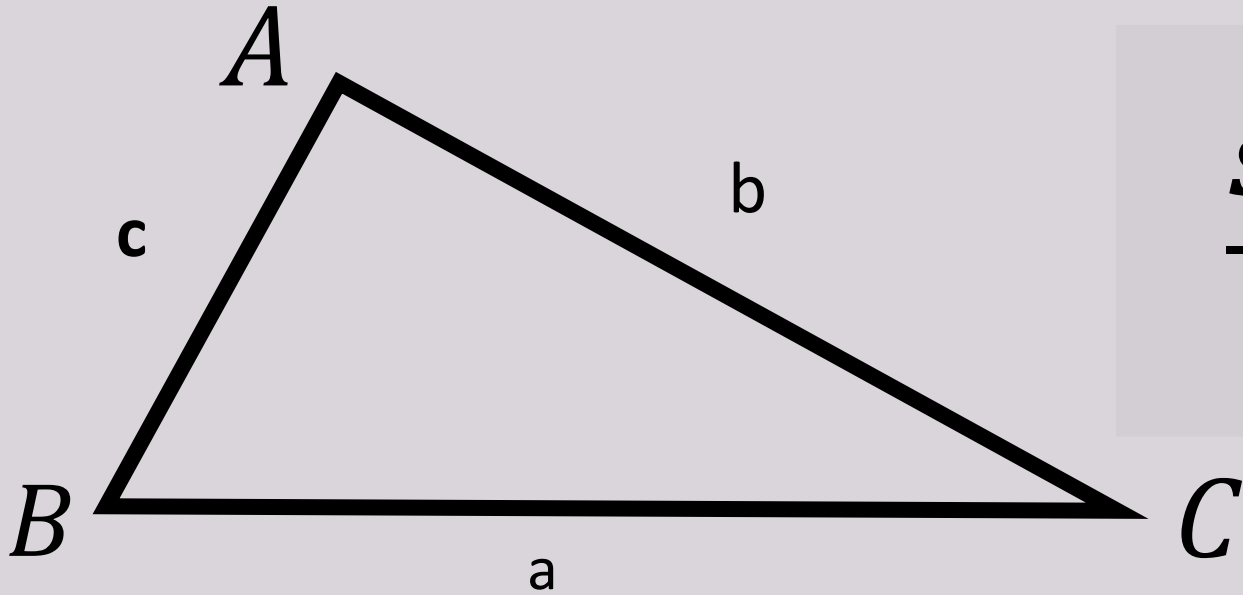

$$HC = 3/7$$

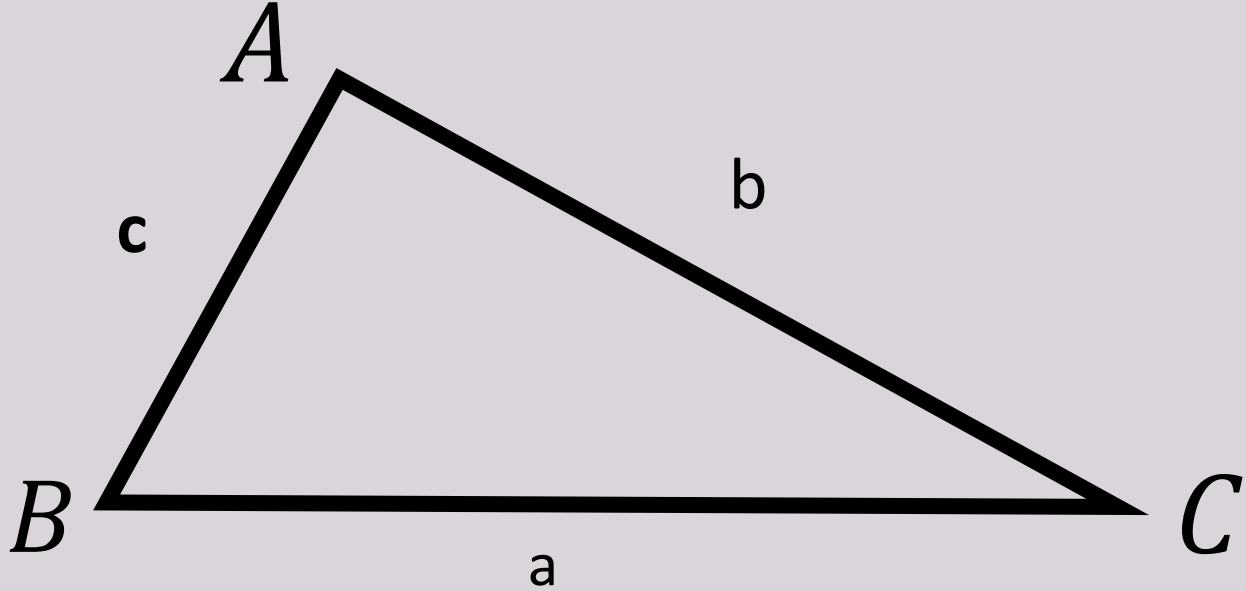

قضیه سینوس ها

در هر مثلث دلخواه می توانیم ثابت کنیم رابطه زیر برقرار است

$$\frac{\sin A}{a} = \frac{\sin B}{b} = \frac{\sin C}{c}$$

$$\frac{\sin B}{b} = \frac{\sin C}{c}$$

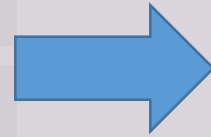

$$b \cdot \sin C = c \cdot \sin B$$

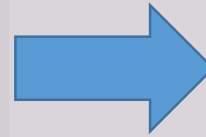

$$1 = \frac{c \cdot \sin B}{b \cdot \sin C}$$

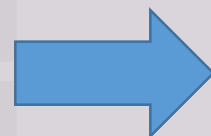
$$\left\{ \begin{array}{l} S = \frac{1}{2} a \cdot c \cdot \sin B \\ S = \frac{1}{2} a \cdot b \cdot \sin C \end{array} \right.$$

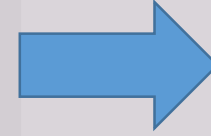
$$\frac{\cancel{S}}{\cancel{S}} = \frac{\frac{1}{\cancel{2}} \cancel{a} \cdot c \cdot \sin B}{\frac{1}{\cancel{2}} \cancel{a} \cdot b \cdot \sin C}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} S = \frac{1}{2} a \cdot c \cdot \sin B \\ S = \frac{1}{2} b \cdot c \cdot \sin A \end{array} \right.$$

$$a \cdot \sin B = b \cdot \sin A$$

$$\frac{\sin B}{b} = \frac{\sin A}{a}$$

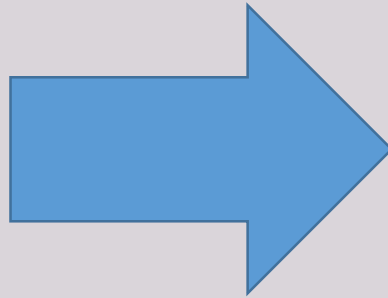

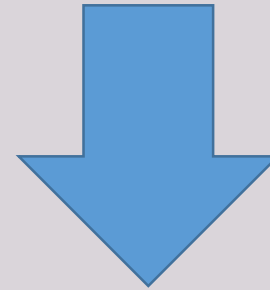
$$\frac{\sin B}{b} = \frac{\sin C}{c}$$

$$\frac{\sin B}{b} = \frac{\sin A}{a}$$

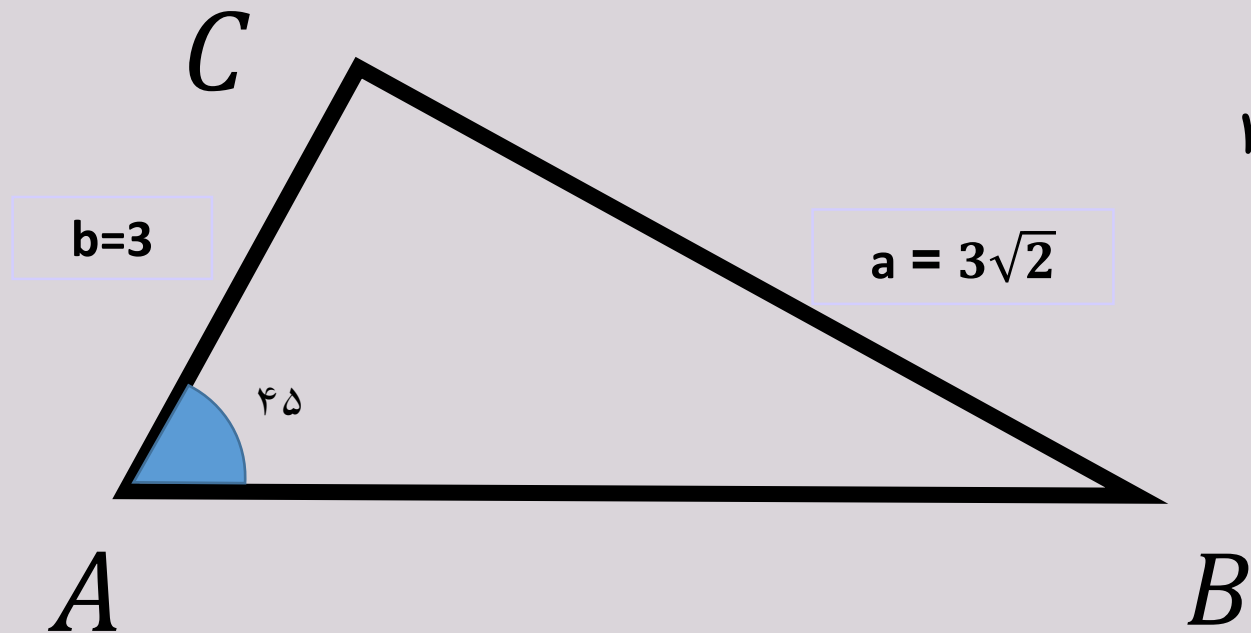

=

$$\frac{\sin C}{c} = \frac{\sin B}{b} = \frac{\sin A}{a}$$

مسئله ۲۲: در مثلث ABC ، $BC = 3\sqrt{2}$ ، $AC = 3$ و $\hat{A} = 45$ می باشد، اندازه زاویه ی C چند درجه است؟

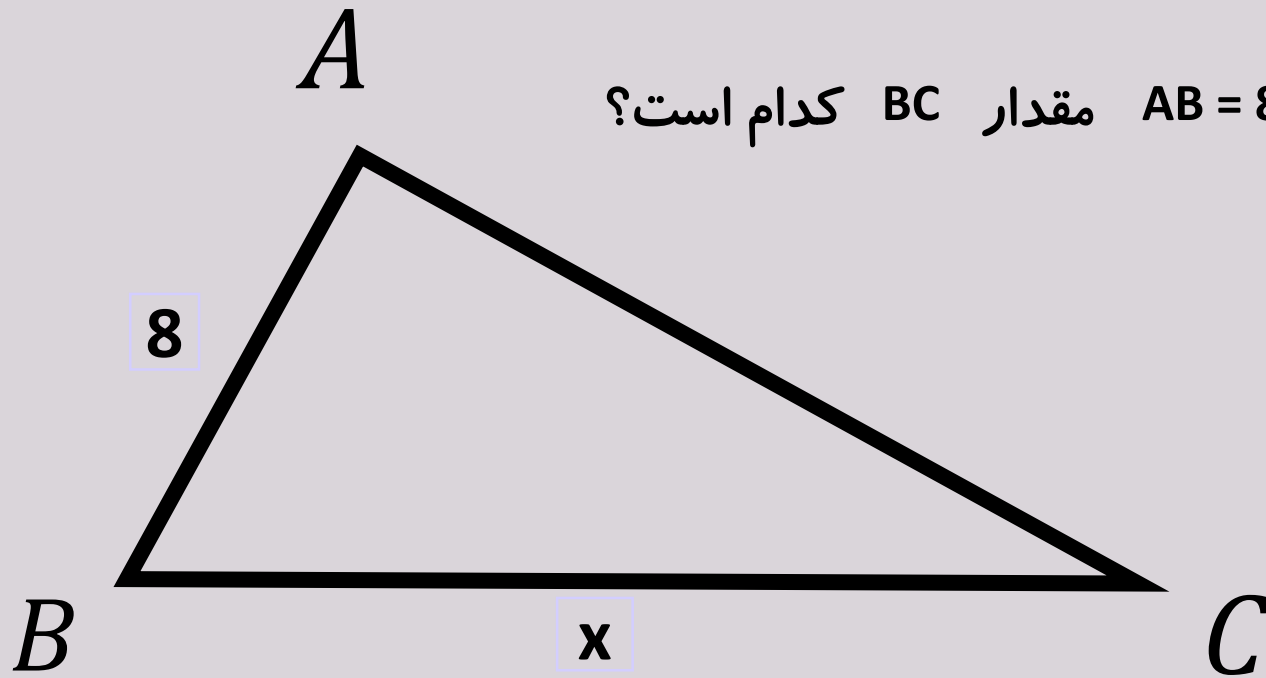

۱۰۵ (۴)   ۱۰۰ (۳) $\sqrt{75}$ (۲)   ۶۰ (۱)

$$\frac{\sin \hat{A}}{a} = \frac{\sin \hat{B}}{b} \longrightarrow \frac{\sin 45}{3\sqrt{2}} = \frac{\sin \hat{B}}{3} \longrightarrow \frac{\frac{\sqrt{2}}{2}}{\sqrt{2}} = \sin \hat{B} \longrightarrow \sin \hat{B} = \frac{1}{2}$$

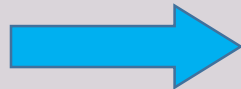
$$\longrightarrow \hat{B} = 30 \longrightarrow \hat{C} = 105$$

مسئله ۲۳: در مثلث ABC ، $5 \sin \hat{A} = 3 \sin \hat{C}$ و $AB = 8$ مقدار BC کدام است؟

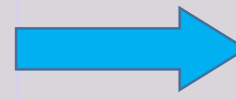
- (۱) $\frac{6}{5}$ (۲) 5   (۳) $\sqrt{\frac{24}{5}}$ (۴) $\frac{12}{5}$

$$\frac{\sin \hat{A}}{x} = \frac{\sin \hat{C}}{8}$$

$$x = ?$$

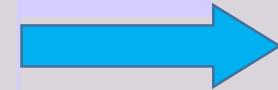
$$5 \sin \hat{A} = 3 \sin \hat{C}$$

$$\sin \hat{A} = \frac{3}{5} \sin \hat{C}$$

$$\frac{\frac{3}{5} \sin \hat{C}}{x} = \frac{\sin \hat{C}}{8}$$

جایگذاری

$$x = 8 \times \frac{3}{5}$$

$$x = \frac{24}{5}$$

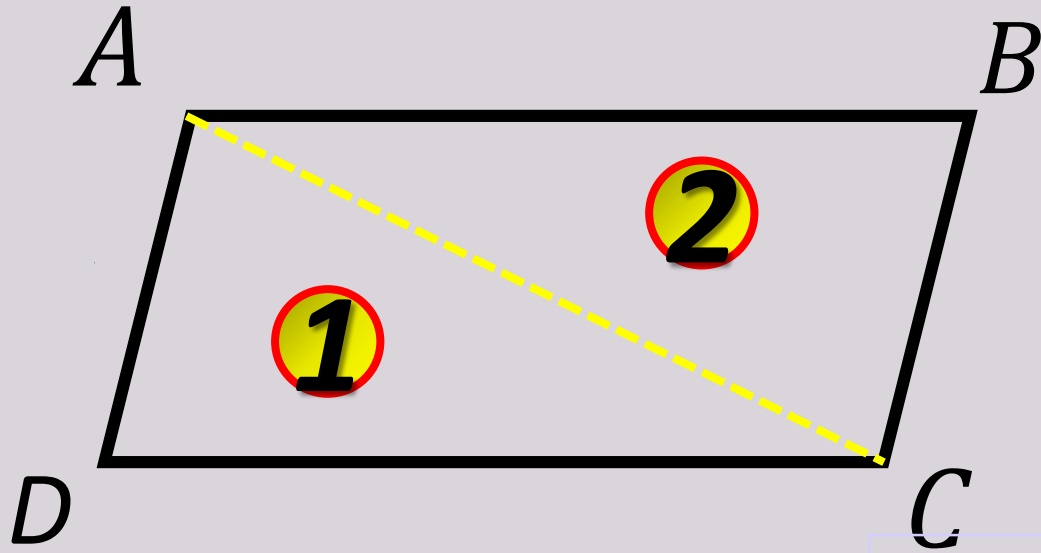
برای به دست آوردن مساحت متوازی الاضلاع به شرطی که طول دو ضلع و زاویه بین آن را داشته باشیم می توانیم از رابطه زیر استفاده کنیم

نکته

$$S = AD \times DC \times \sin \hat{D}$$

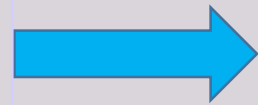
اثبات

$$S_1 = S_2$$

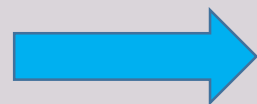
$$S = 2 S_1$$

متوازی الاضلاع

$$S = 2 \times \frac{1}{2} \times AD \times DC \times \sin \hat{D}$$

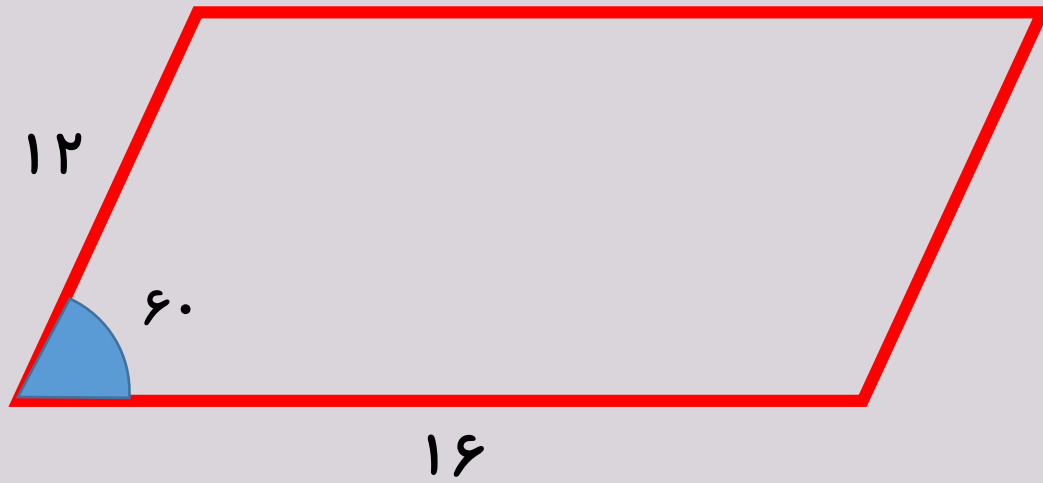
متوازی الاضلاع

$$S = AD \cdot DC \cdot \sin \hat{D}$$

متوازی الاضلاع

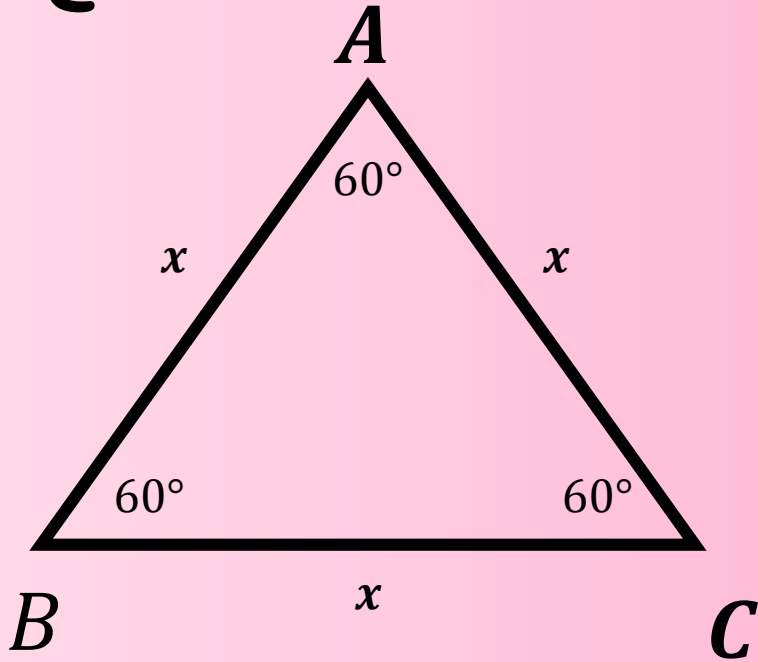
مسئله ۲۴ : مساحت متوازی الاضلاعی به اضلاع ۱۲ و ۱۶ و زاویه حاده ۶۰ کدام است؟

- (۱) 96
- (۲) $96\sqrt{3}$
- (۳) 48
- (۴) $48\sqrt{3}$

$$S = 12 \times 16 \times \sin 60 \longrightarrow S = 12 \times 16 \times \frac{\sqrt{3}}{2} \longrightarrow S = 96\sqrt{3}$$

روش جدید به دست آوردن مساحت مثلث متساوی الاضلاع

$$S = \frac{\sqrt{3}}{4} x^2$$

نکته

$$S = \frac{1}{2} AB \times BC \times \sin \hat{A}$$

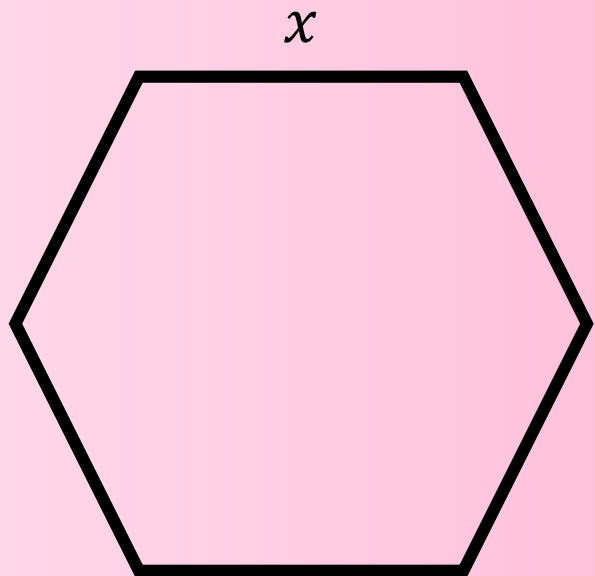
$$S = \frac{1}{2} x \times x \times \sin 60^\circ$$

$$S = \frac{1}{2} x^2 \times \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$S = \frac{\sqrt{3}}{4} x^2$$

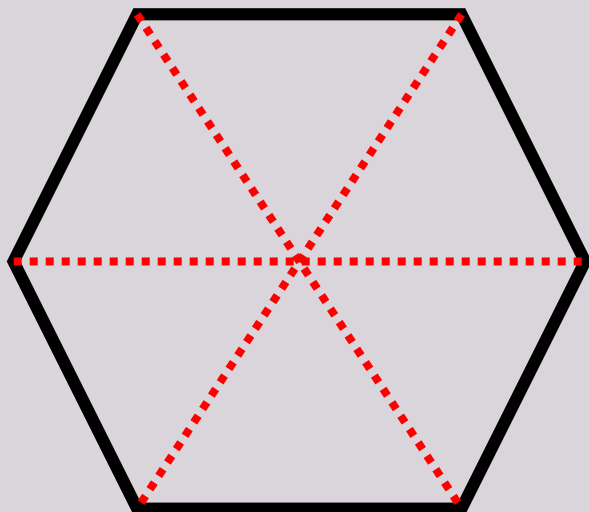
اثبات

مساحت هر ۶ ضلعی منتظم از رابطه زیر به دست می آید.

$$S = 6 \times \frac{\sqrt{3}}{4} x^2$$

a

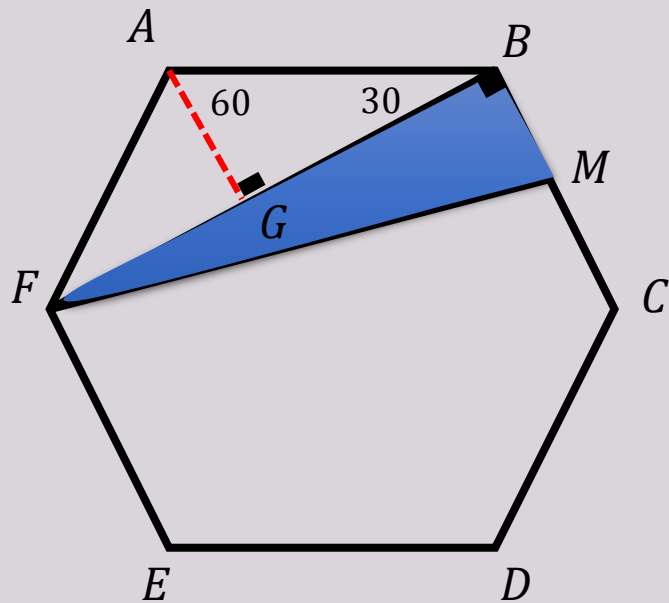

نکته

مسئله ۲۵: اگر طول اضلاع شش ضلعی منتظمی ۴ واحد باشد ، مساحت قسمت سفید رنگ چند واحد مربع است؟
(M وسط ضلع BC است)

$$S_{\text{مثلث}} - S_{\text{شش ضلعی}} = S_{\text{سفید رنگ}}$$

$$20\sqrt{3} \quad (2) \quad 20 \quad (1)$$

$$23 \quad (4) \quad 23\sqrt{3} \quad (3)$$

$$S_{\text{شش ضلعی}} = 6 \times \frac{\sqrt{3}}{4} (4^2) = 24\sqrt{3}$$

حال باید BF را به دست آوریم تا بتوانیم مساحت مثلث را محاسبه کنیم

$$\cos 30^\circ = \frac{BG}{AB}$$

$$\frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{BG}{4}$$

$$BG = 2\sqrt{3}$$

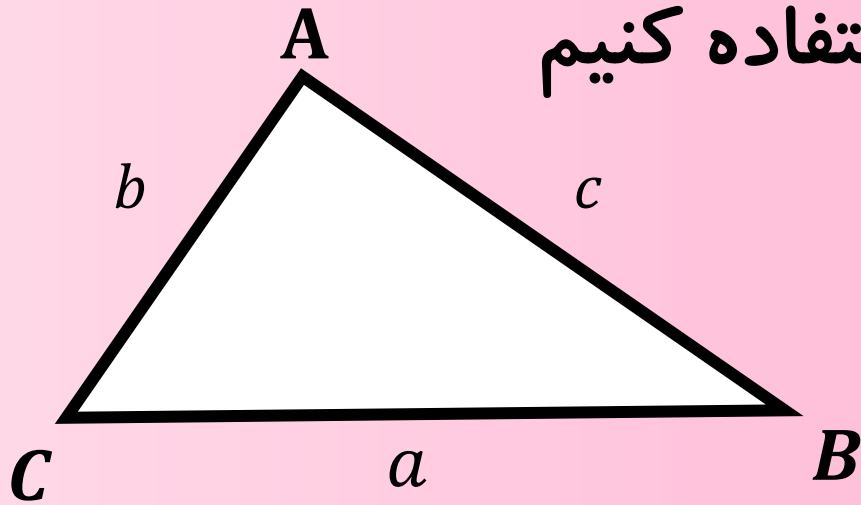
$$BF = 4\sqrt{3}$$

$$S_{\text{مثلث}} = \frac{1}{2} \times BF \times BM = \frac{1}{2} \times 4\sqrt{3} \times 2 = 4\sqrt{3}$$

$$S_{\text{سفید رنگ}} = 24\sqrt{3} - 4\sqrt{3} = 20\sqrt{3}$$

در هر مثلث دلخواه برای به دست آوردن طول یک ضلع می توانیم از نسبتی از طول دو ضلع دیگر استفاده کنیم

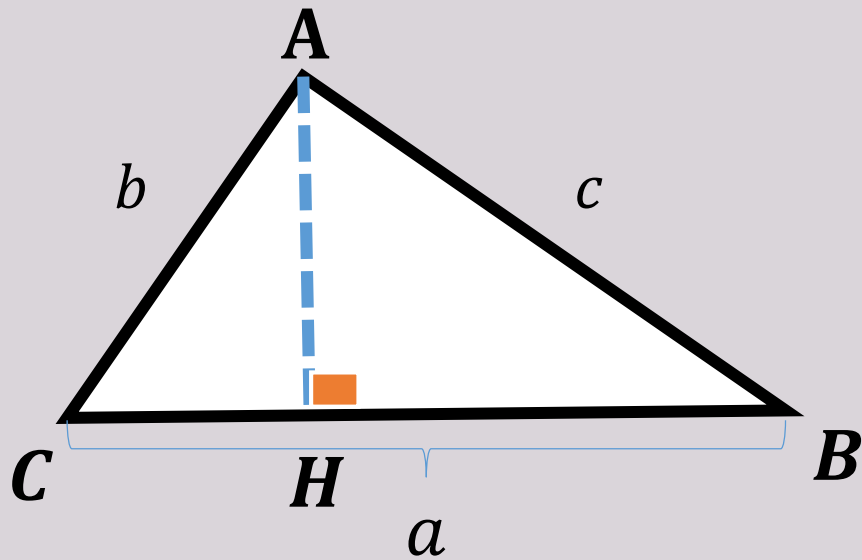

$$a = b \cdot \cos \hat{C} + c \cdot \cos \hat{B}$$

$$b = a \cdot \cos \hat{C} + c \cdot \cos \hat{A}$$

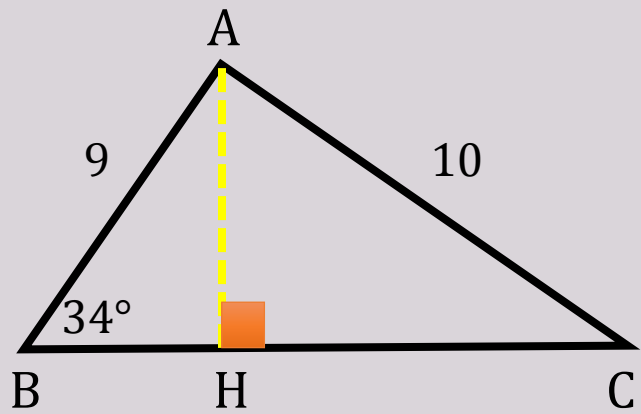
$$c = b \cdot \cos \hat{A} + a \cdot \cos \hat{B}$$

اثبات

$$a = CH + BH \begin{cases} \cos \hat{C} = \frac{CH}{b} \rightarrow CH = b \cdot \cos \hat{C} \\ \cos B = \frac{BH}{c} \rightarrow BH = c \cdot \cos \hat{B} \end{cases}$$

➔ $a = b \cdot \cos \hat{C} + c \cdot \cos \hat{B}$

مسئله ۲۶: مثلی به شکل زیر مفروض است. اندازه ضلع BC کدام است ؟

$$\left(\cos 34^\circ \simeq \frac{2\sqrt{14}}{9}, \sin 34^\circ \simeq \frac{5}{9} \right) \quad \begin{array}{l} \sqrt{14} + 10\sqrt{3} \quad (2) \\ 2\sqrt{14} + 10\sqrt{3} \quad (4) \end{array} \quad \begin{array}{l} 2\sqrt{14} + 5\sqrt{3} \quad (1) \\ \sqrt{14} + 5\sqrt{3} \quad (3) \end{array}$$

$$BC = AC \cdot \cos \hat{C} + AB \cdot \cos \hat{B} \implies BC = 10 \times \cos \hat{C} + 9 \times \frac{2\sqrt{14}}{9} \implies \cos \hat{C} = ?$$

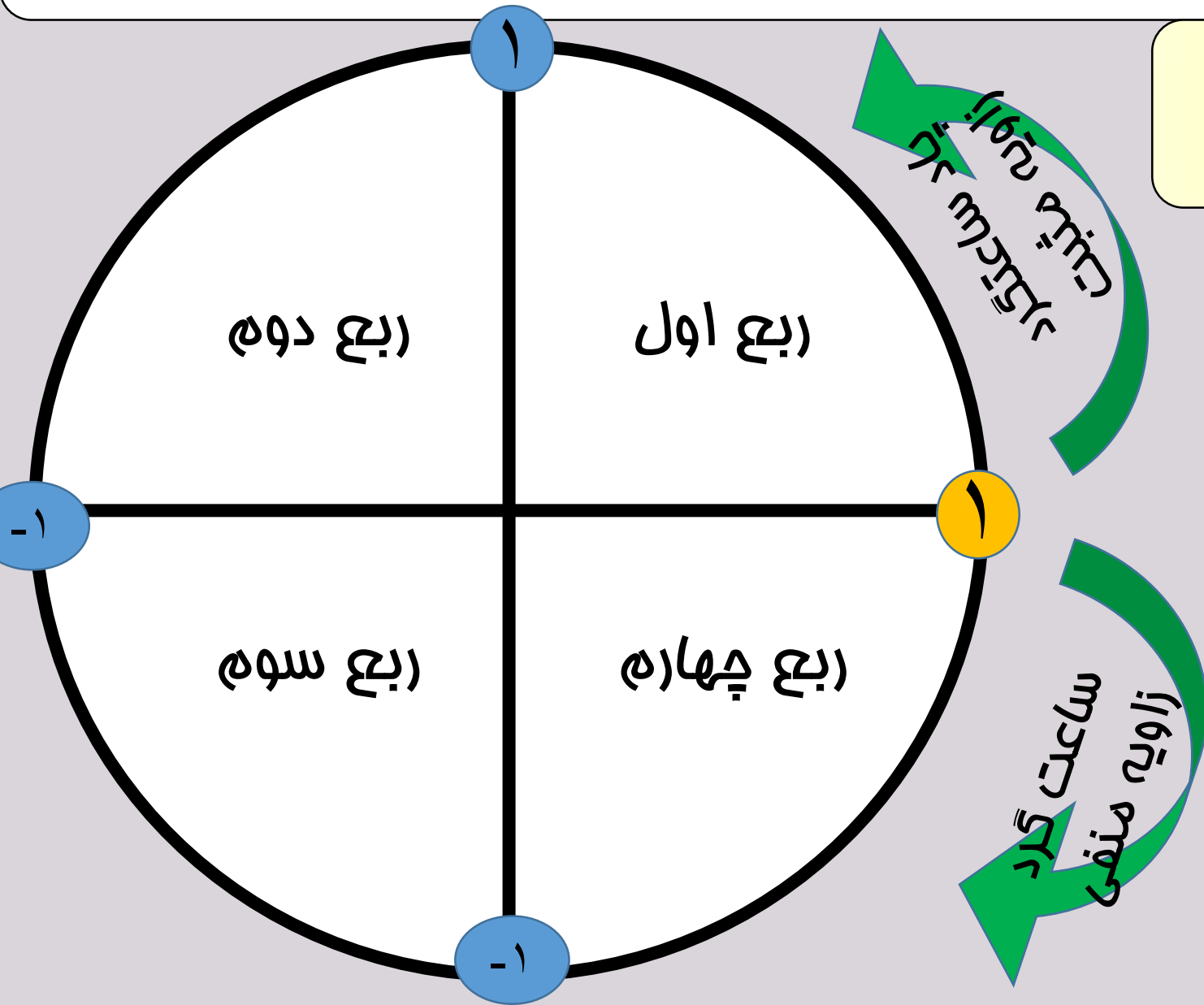
استفاده از قضیه سینوس ها $\implies \frac{\sin \hat{B}}{b} = \frac{\sin \hat{C}}{c} \implies \frac{\sin 34^\circ}{10} = \frac{\sin \hat{C}}{9} \implies \frac{5}{10} = \frac{\sin \hat{C}}{9} \implies \sin \hat{C} = \frac{5}{10} \times 9$

$$\implies \sin \hat{C} = \frac{5}{10} \implies \sin \hat{C} = \frac{1}{2} \implies C = 30^\circ \implies BC = 10 \times \cos 30 + 9 \times \frac{2\sqrt{14}}{9}$$

$$\implies BC = 10 \times \frac{\sqrt{3}}{2} + 9 \times \frac{2\sqrt{14}}{9} \implies BC = 5\sqrt{3} + 2\sqrt{14}$$

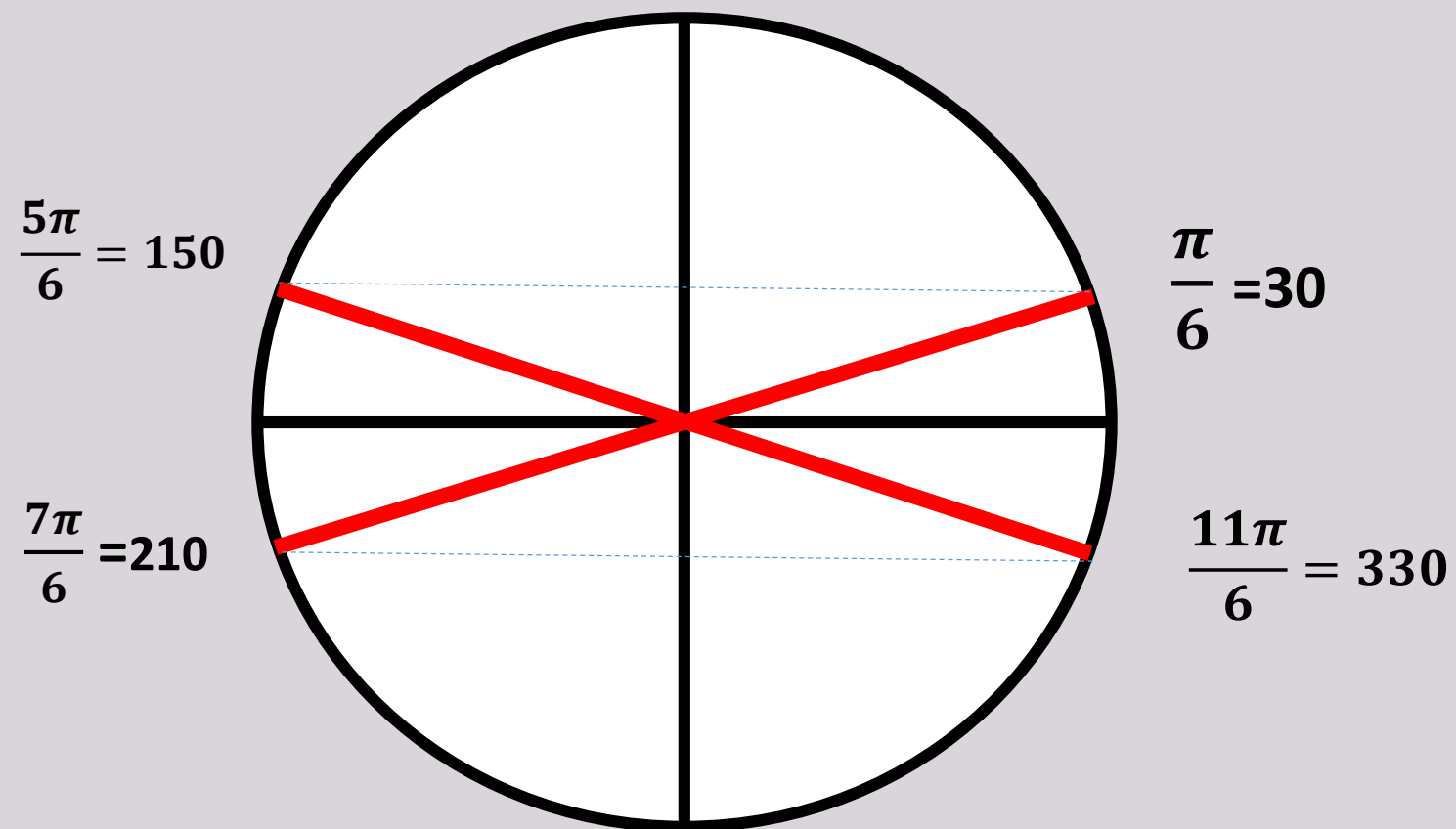
درسنامه ۴ : دایره مثلثاتی (دایره معجزه گر)

دایره مثلثاتی (دایره معجزه گر) :
به دایره ای به شعاع ۱ گفته می شود.

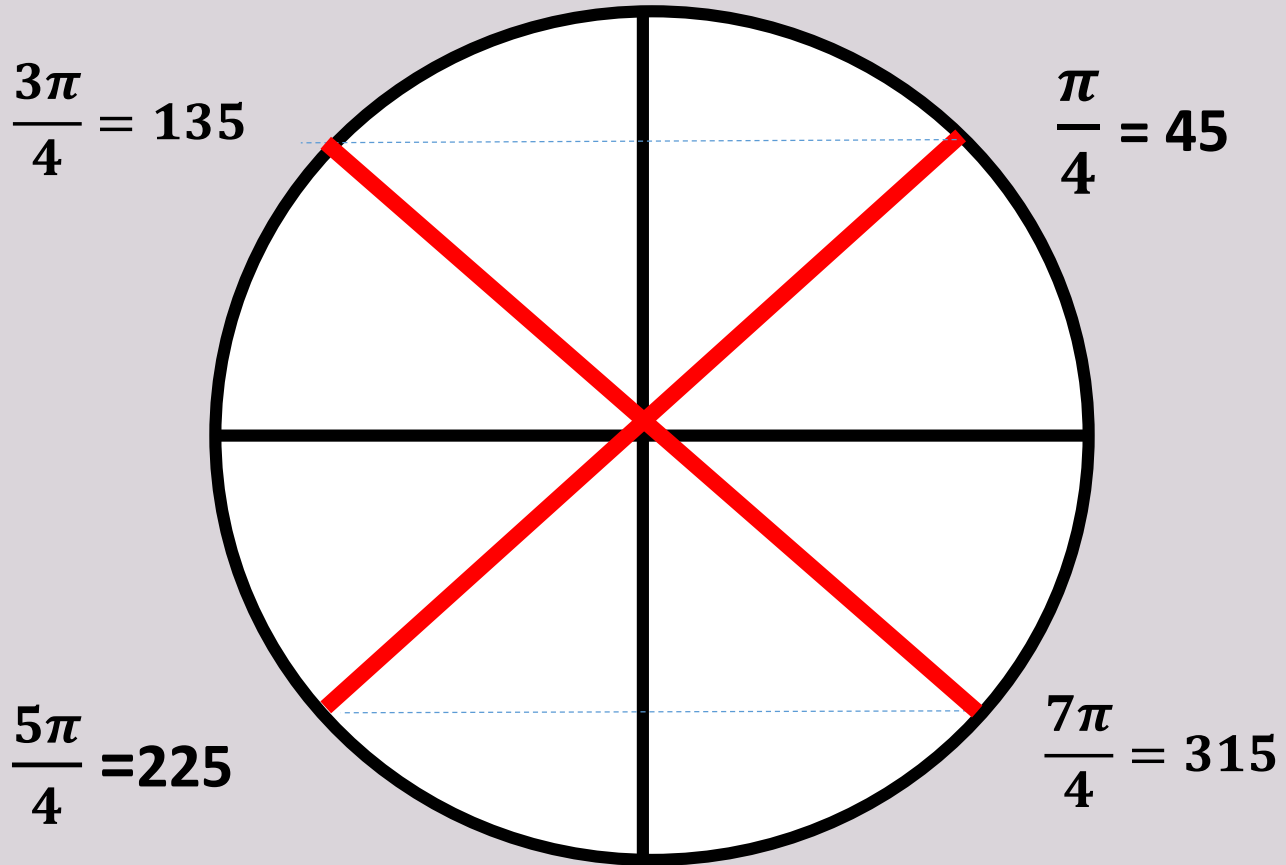

زاویه های معروف بر روی دایره

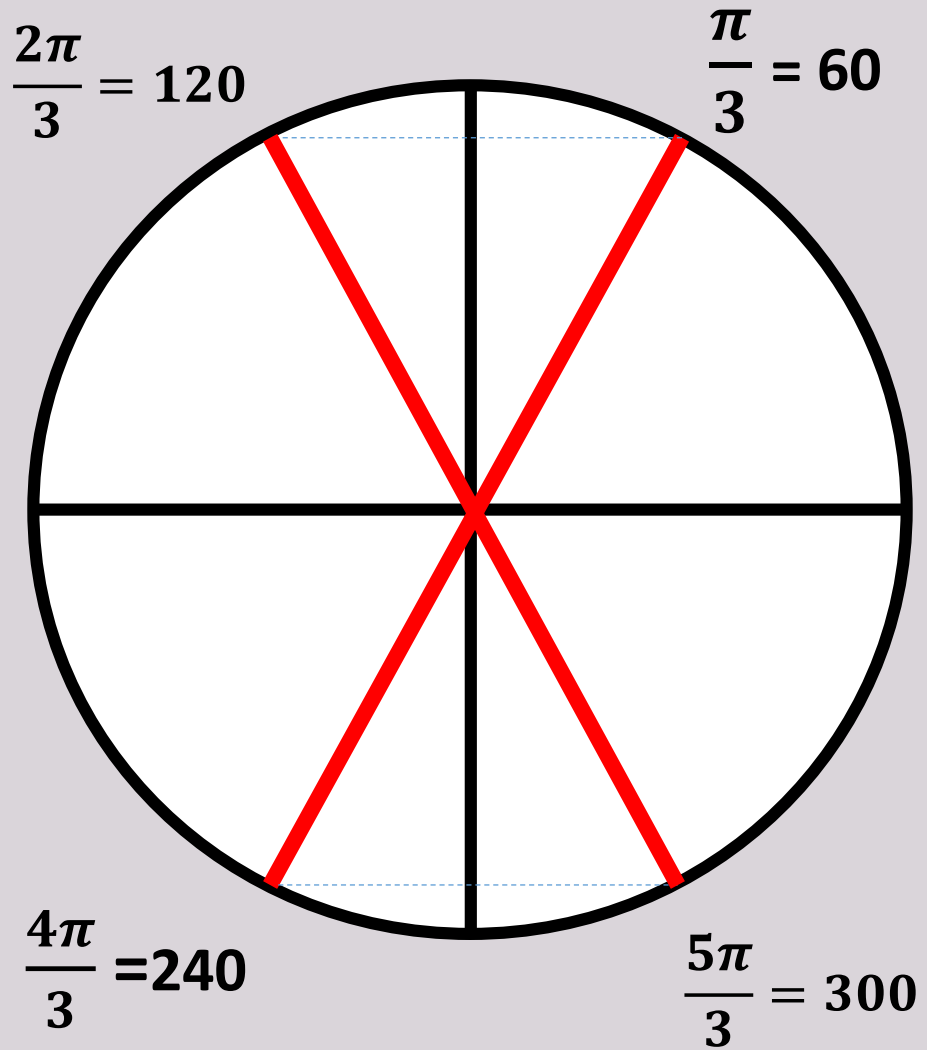
جنس ۳۰ درجه یا $\frac{\pi}{6}$

جنس ۴۵ درجه یا $\frac{\pi}{4}$

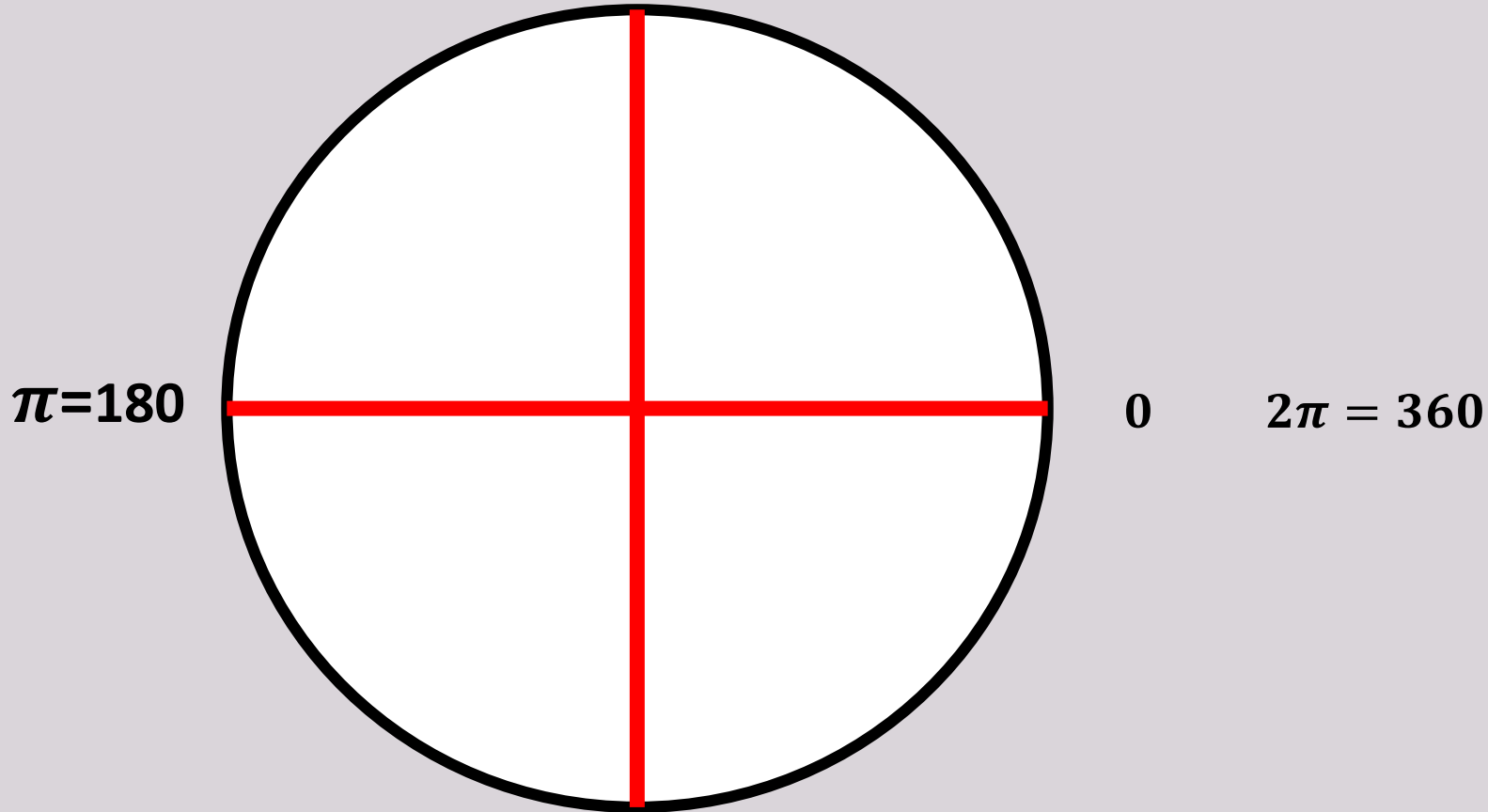
$\frac{\pi}{3}$ جنس ۶۰ درجہ یا

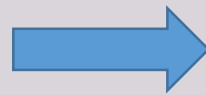
$\frac{\pi}{2}$ جنس ۹۰ درجہ یا

$$\frac{\pi}{2} = 90$$

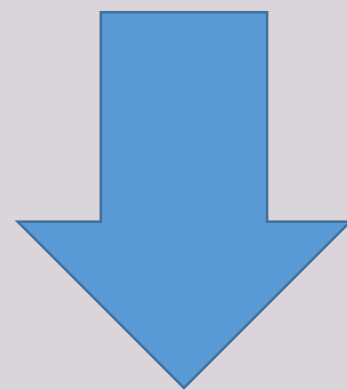

مسئله ۲۷: هر یک از زاویه های زیر را در دایره مثلثاتی نمایش دهید .

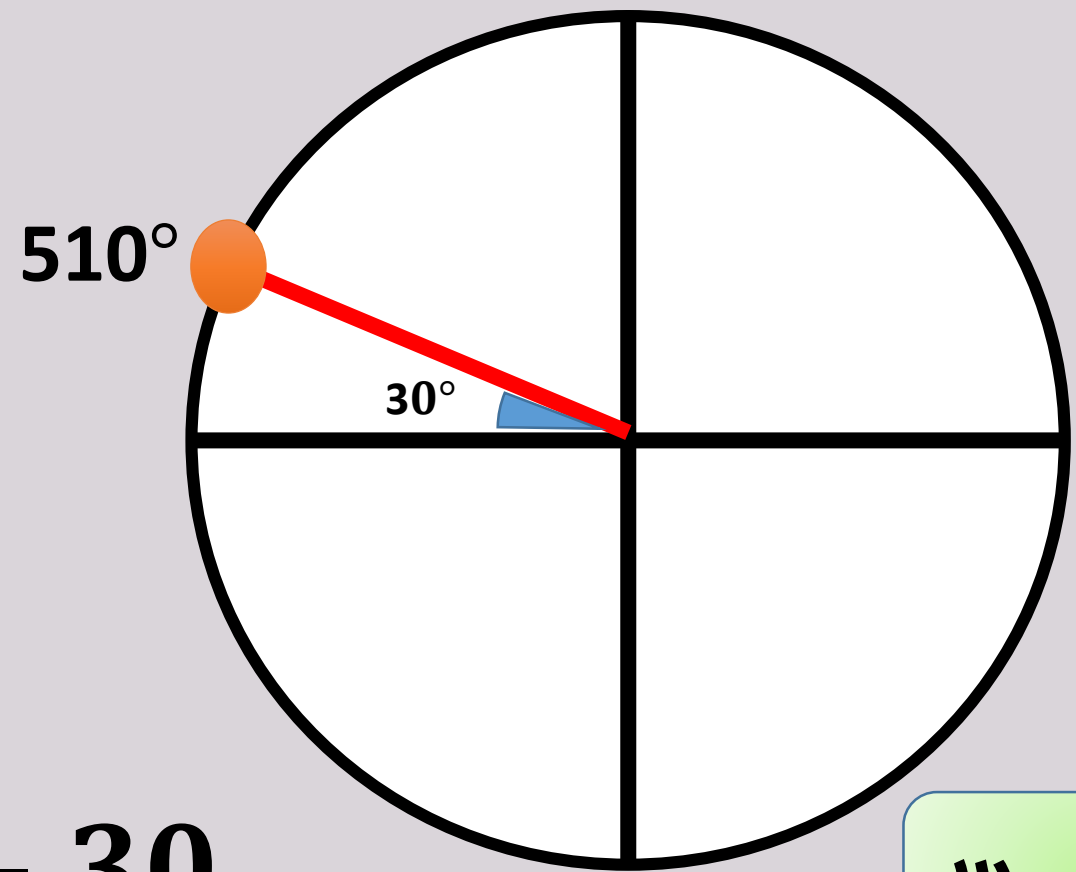
1) 510°

$$\begin{array}{r} 510^\circ \\ 360 \\ \hline 150 \end{array} \quad \begin{array}{r} 360 \\ 1 \\ \hline \end{array}$$

$$510^\circ \approx 150^\circ \approx 180 - 30$$

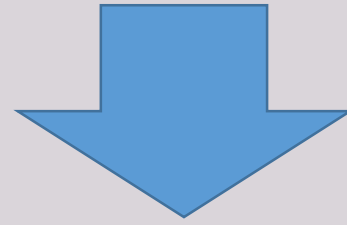
چندس ۳۰

مسئله ۲۷: هر یک از زاویه های زیر را در دایره مثلثاتی نمایش دهید.

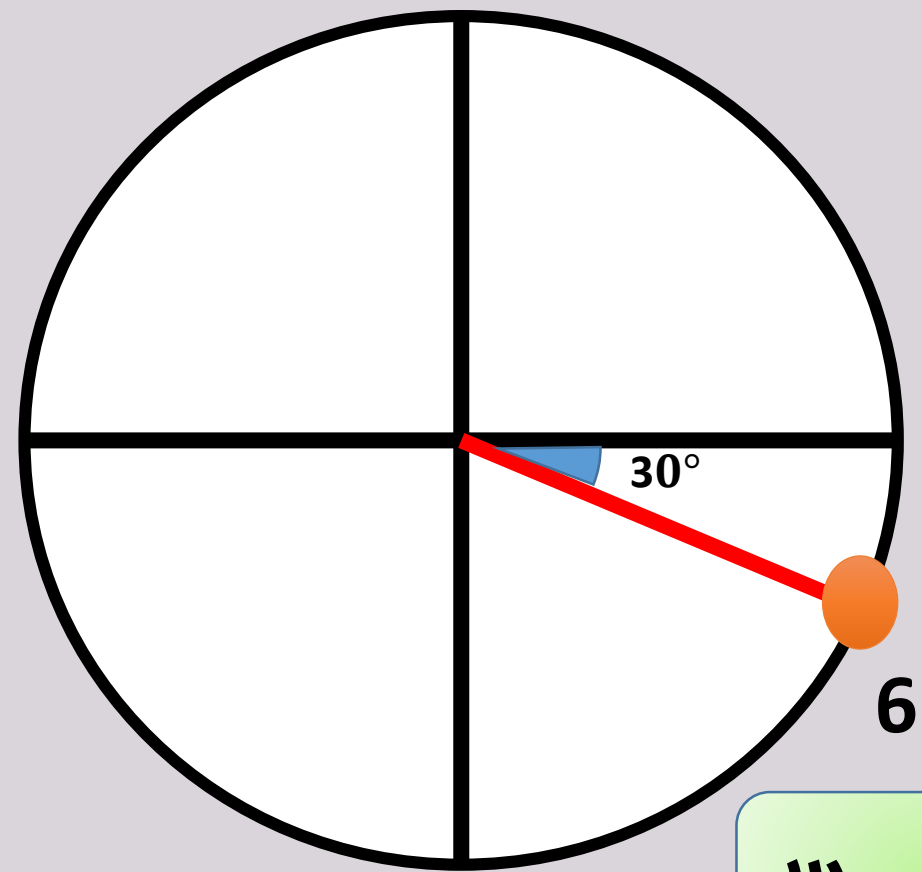
2) 690°

$$\begin{array}{r|l} 690^\circ & 360 \\ \hline 360 & 1 \\ \hline 330 & \end{array}$$

$$690^\circ \approx 330^\circ \approx -30^\circ$$

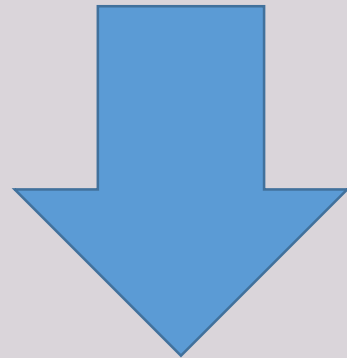
جنس ۳۰

مسئله ۲۷ : هر یک از زاویه های زیر را در دایره مثلثاتی نمایش دهید .

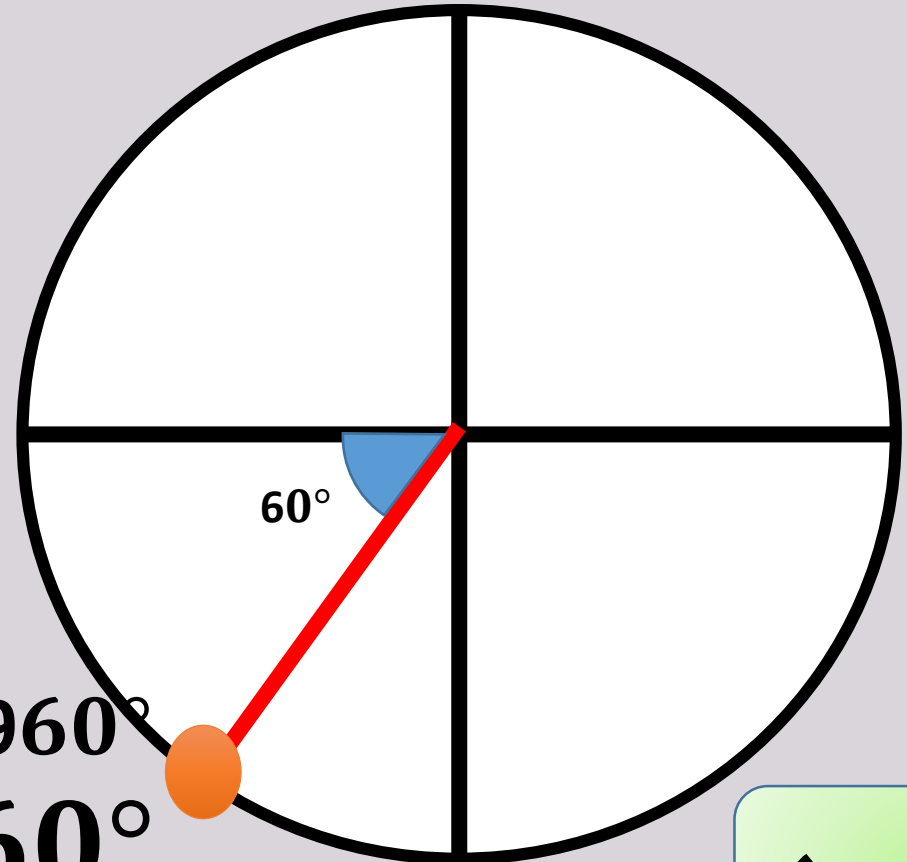
3) 960°

$$\begin{array}{r} 960^\circ \\ 720 \\ \hline 240 \end{array} \quad \begin{array}{r} 360 \\ \hline 2 \end{array}$$

$$960^\circ \approx 240^\circ \approx 180^\circ + 60^\circ$$

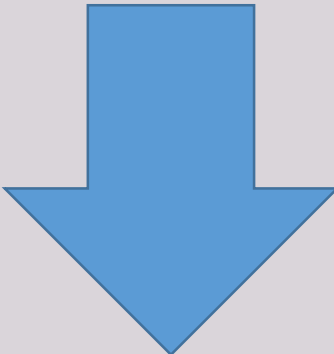
چندس ۶۰

مسئله ۲۷: هر یک از زاویه های زیر را در دایره مثلثاتی نمایش دهید.

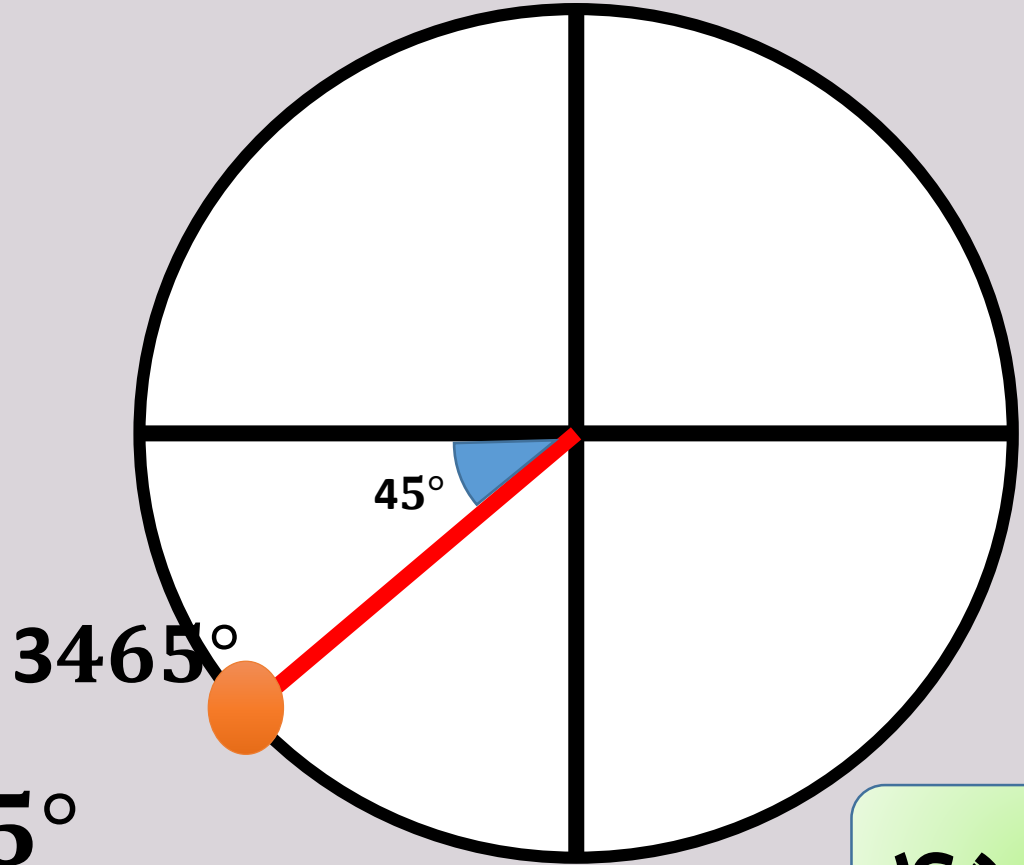
3) 3465°

$$\begin{array}{r} 3465^\circ \\ 3240 \\ \hline 225 \end{array} \quad \begin{array}{r} 360 \\ 9 \end{array}$$

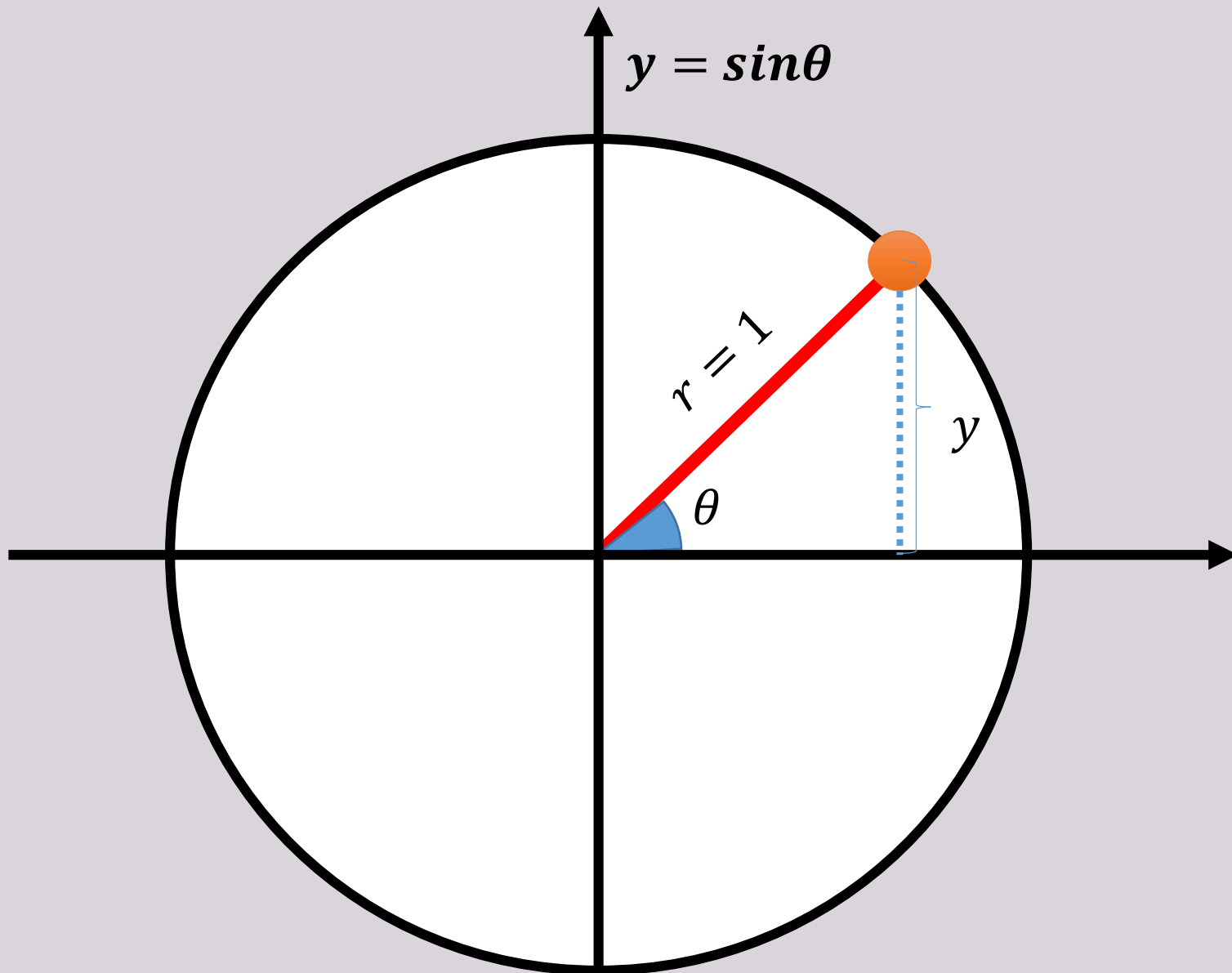

$$3465^\circ \approx 225^\circ \approx 180^\circ + 45^\circ$$

چسب ۴۵

تعریف نسبت های مثلثاتی در دایره مثلثاتی

$\sin \theta$

$$\sin \theta = \frac{y}{1}$$

$$\sin \theta = y$$

مقادیر $\sin\theta$ بر روی دایره مثلثاتی

جنس ۳۰ درجه یا $\frac{\pi}{6}$

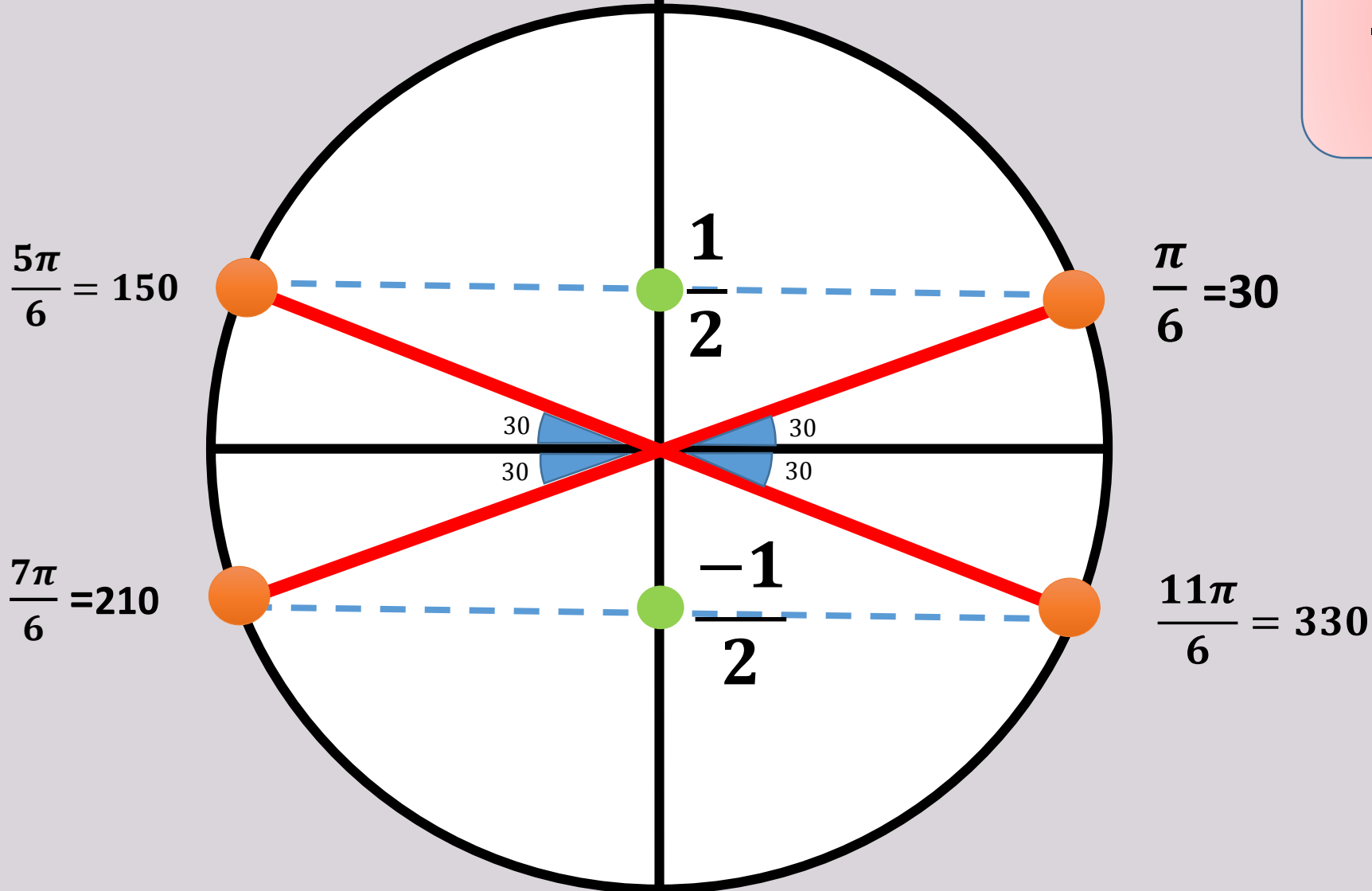
مثال

$$\sin\left(\frac{5\pi}{6}\right) = \frac{1}{2}$$

$$\sin\left(\frac{-\pi}{6}\right) = \frac{-1}{2}$$

$$\sin(-210^\circ) = \frac{1}{2}$$

$$y = \sin\theta$$

مقادیر $\sin\theta$ بر روی دایره مثلثاتی

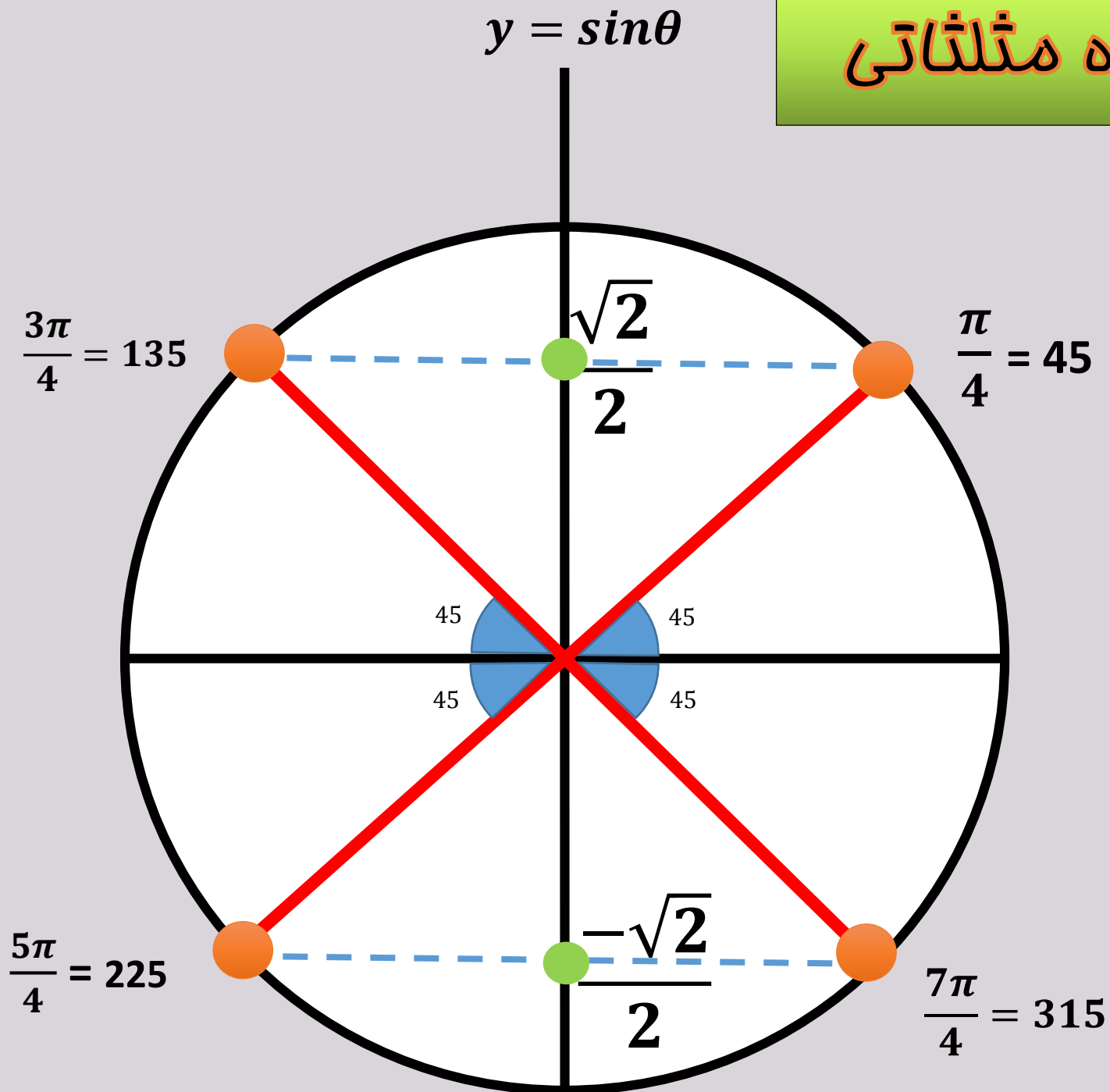
جنس ۴۵ درجه یا $\frac{\pi}{4}$

مثال

$$\sin\left(\frac{-\pi}{4}\right) = \frac{-\sqrt{2}}{2}$$

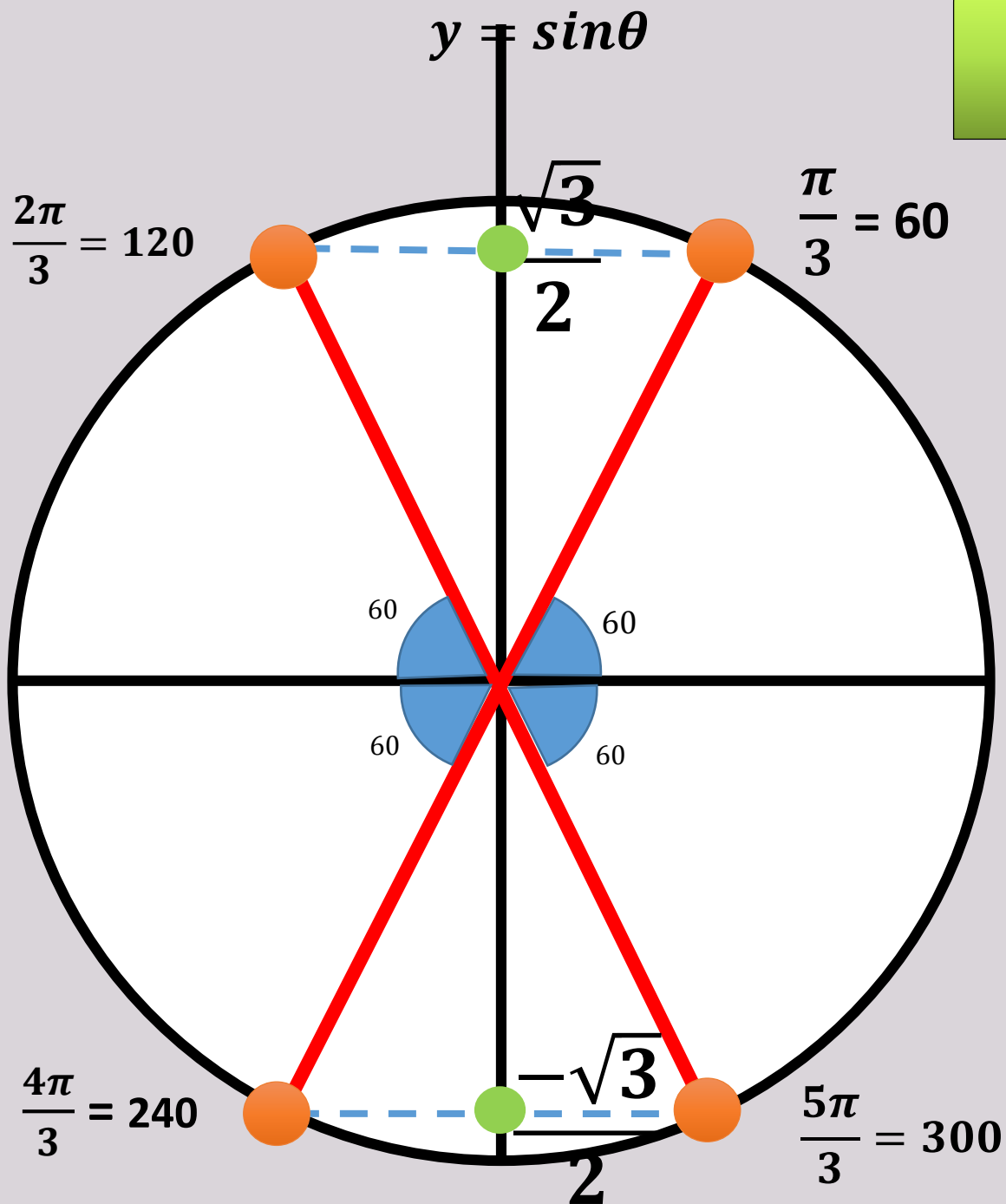
$$\sin(-225^\circ) = \frac{-\sqrt{2}}{2}$$

$$\sin(-315^\circ) = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

مقادیر $\sin\theta$ بر روی دایره مثلثاتی

جنس ۶۰ درجه یا $\frac{\pi}{3}$

مثال

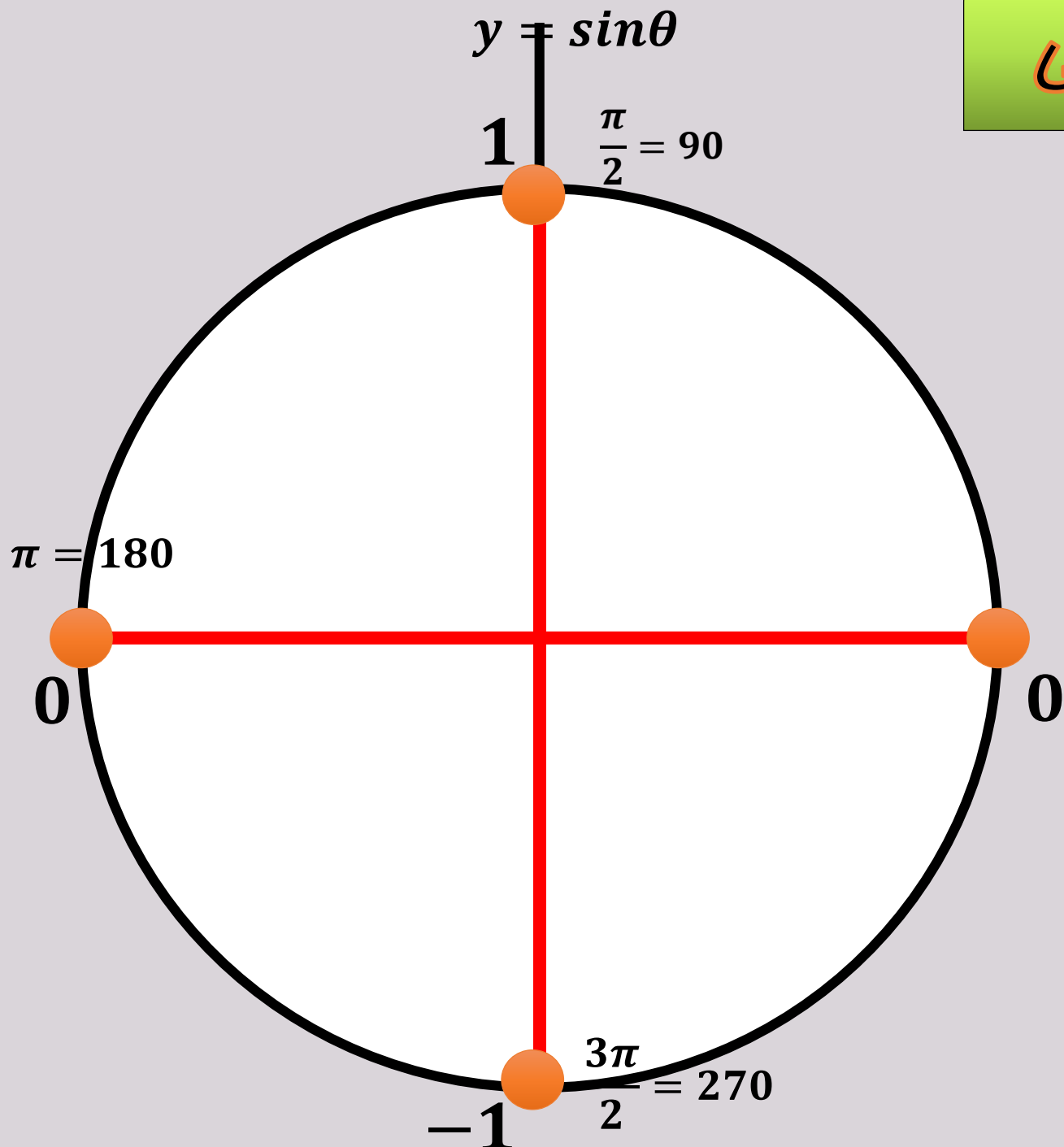
$$\sin\left(\frac{2\pi}{3}\right) = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\sin\left(\frac{4\pi}{3}\right) = \frac{-\sqrt{3}}{2}$$

$$\sin(-240^\circ) = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\sin(300^\circ) = \frac{-\sqrt{3}}{2}$$

مقادیر $\sin\theta$ بر روی دایره مثلثاتی

0 , $2\pi = 360$

جنس ۹۰ درجه یا $\frac{\pi}{2}$

مثال

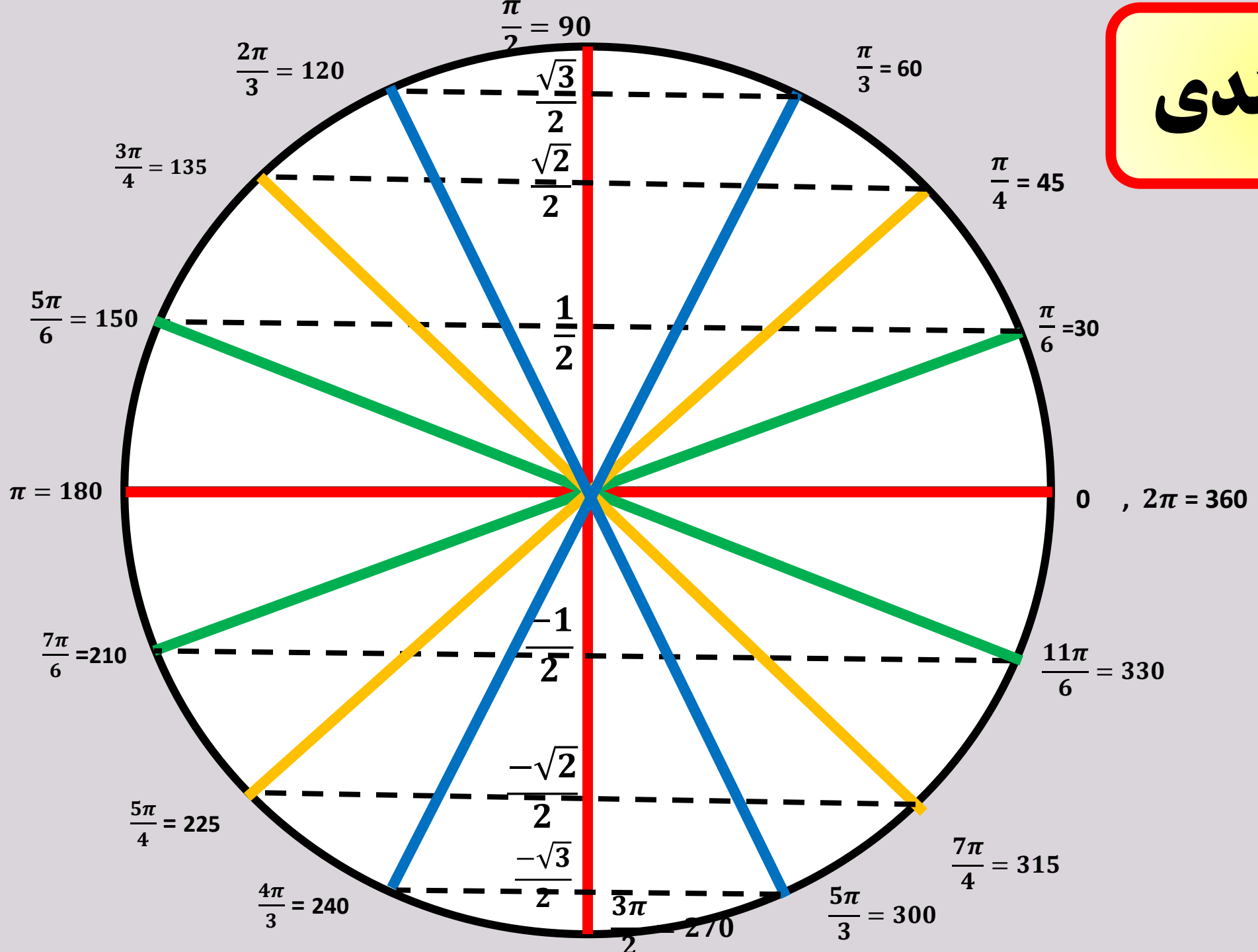
$$\sin\left(\frac{-\pi}{2}\right) = -1$$

$$\sin(-\pi) = 0$$

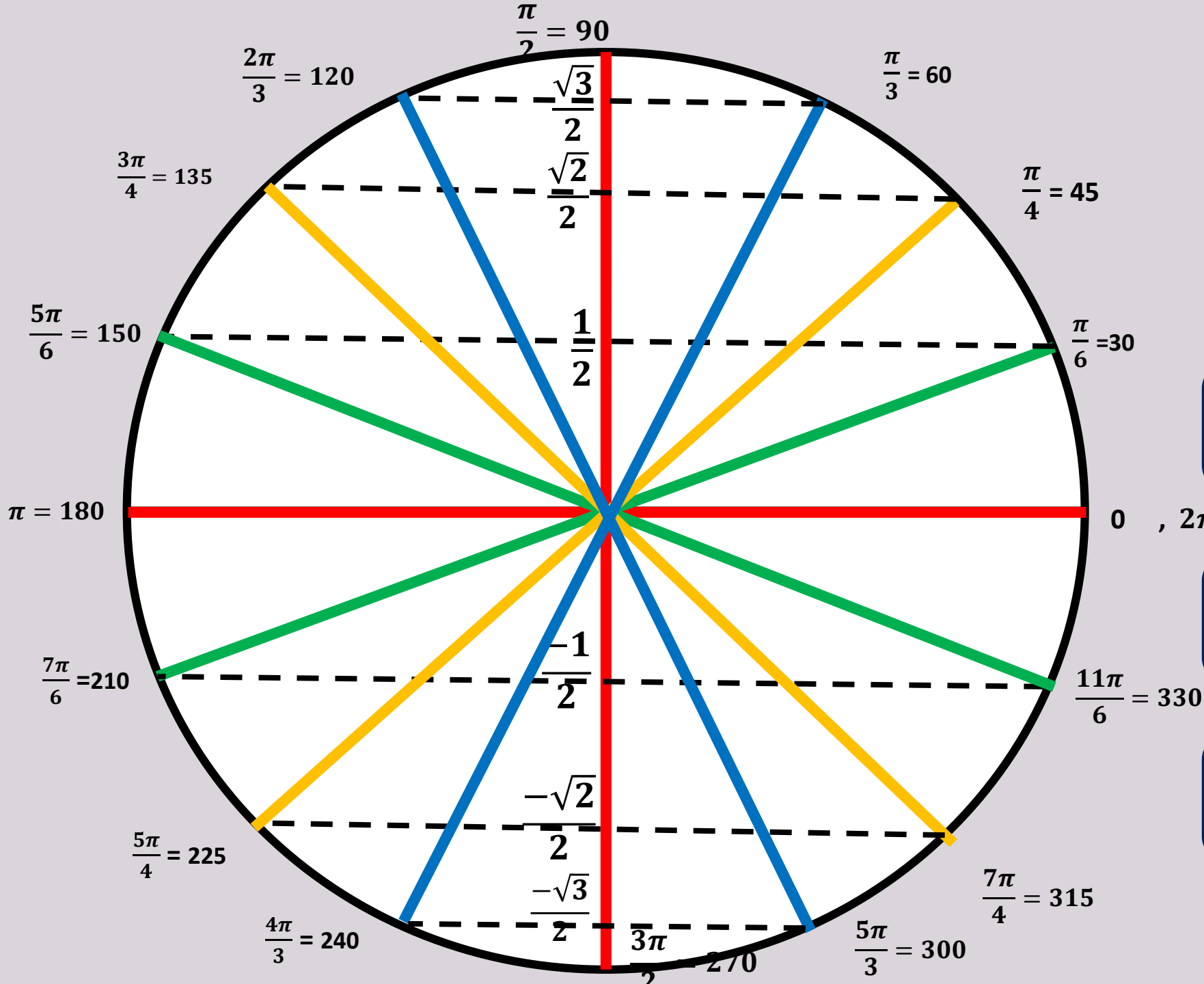
$$\sin(10\pi) = 0$$

$$\sin(-13\pi) = 0$$

جمع بندی

افزایشی و کاهشی

افزایش

ربع اول

کاهش

ربع دوم

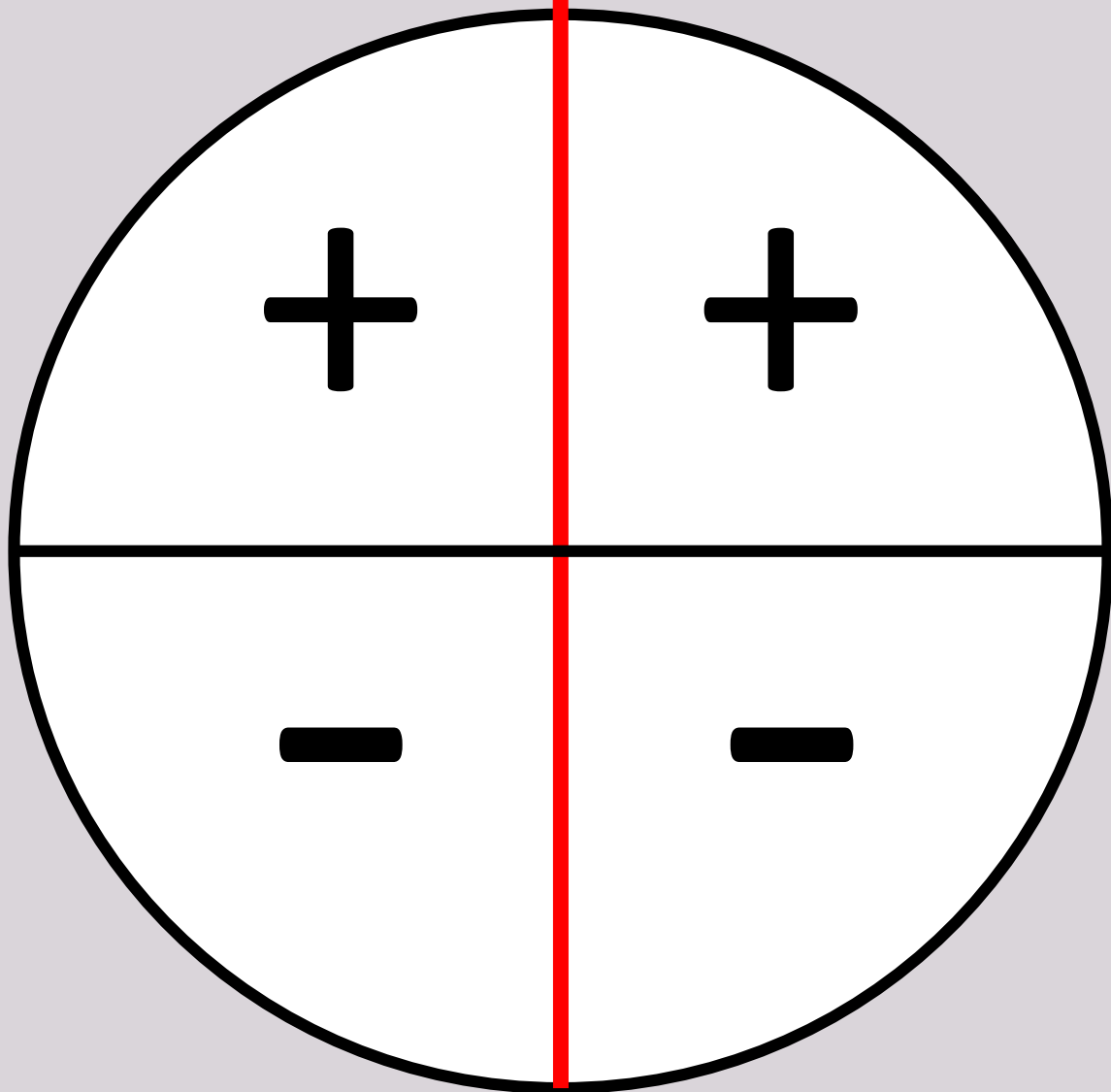
کاهش

ربع سوم

افزایش

ربع چهارم

$$y = \sin\theta$$

بررسی $\sin\theta$ از نظر علامت

مثبت

ربع اول

مثبت

ربع دوم

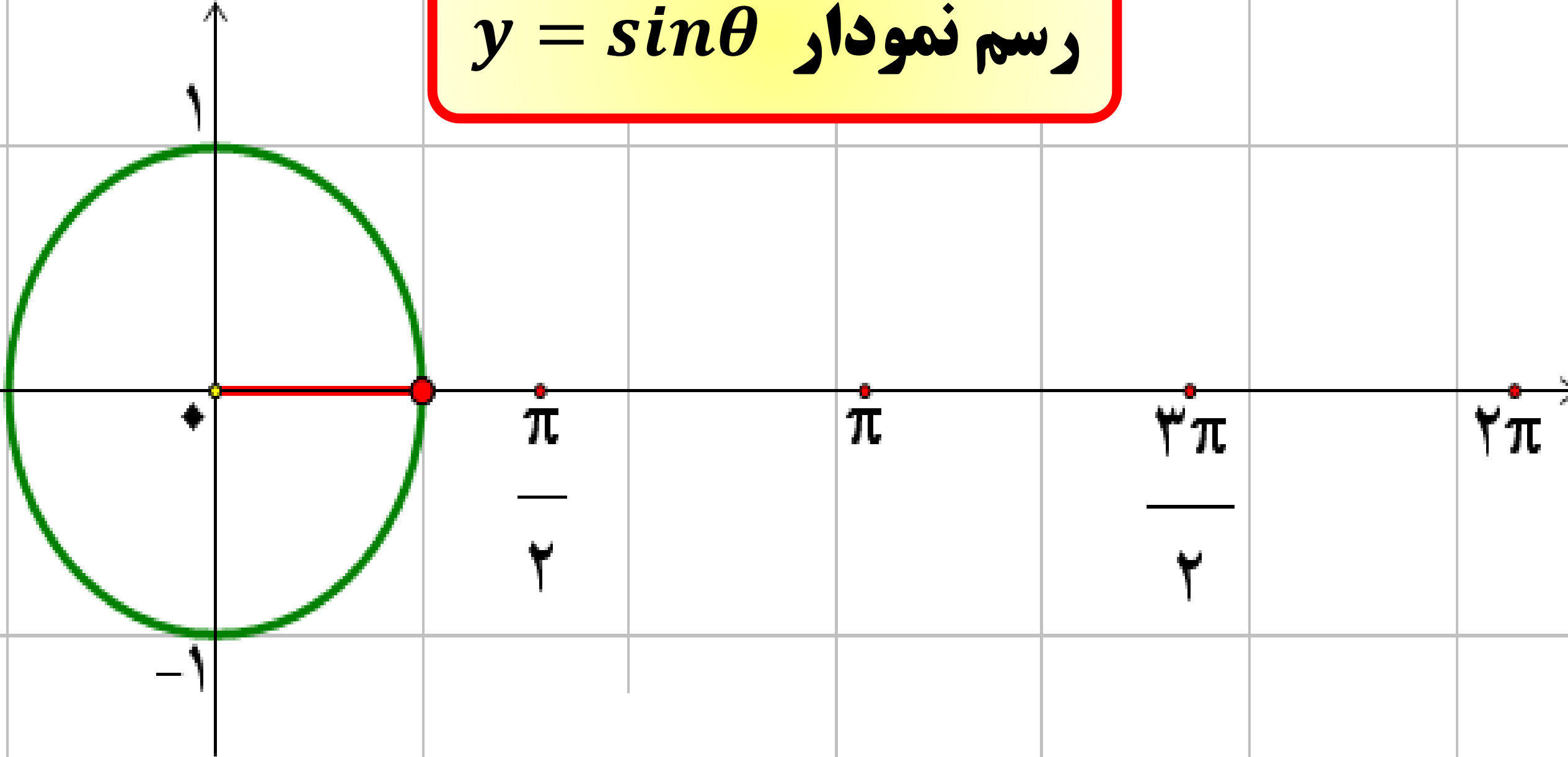
منفی

ربع سوم

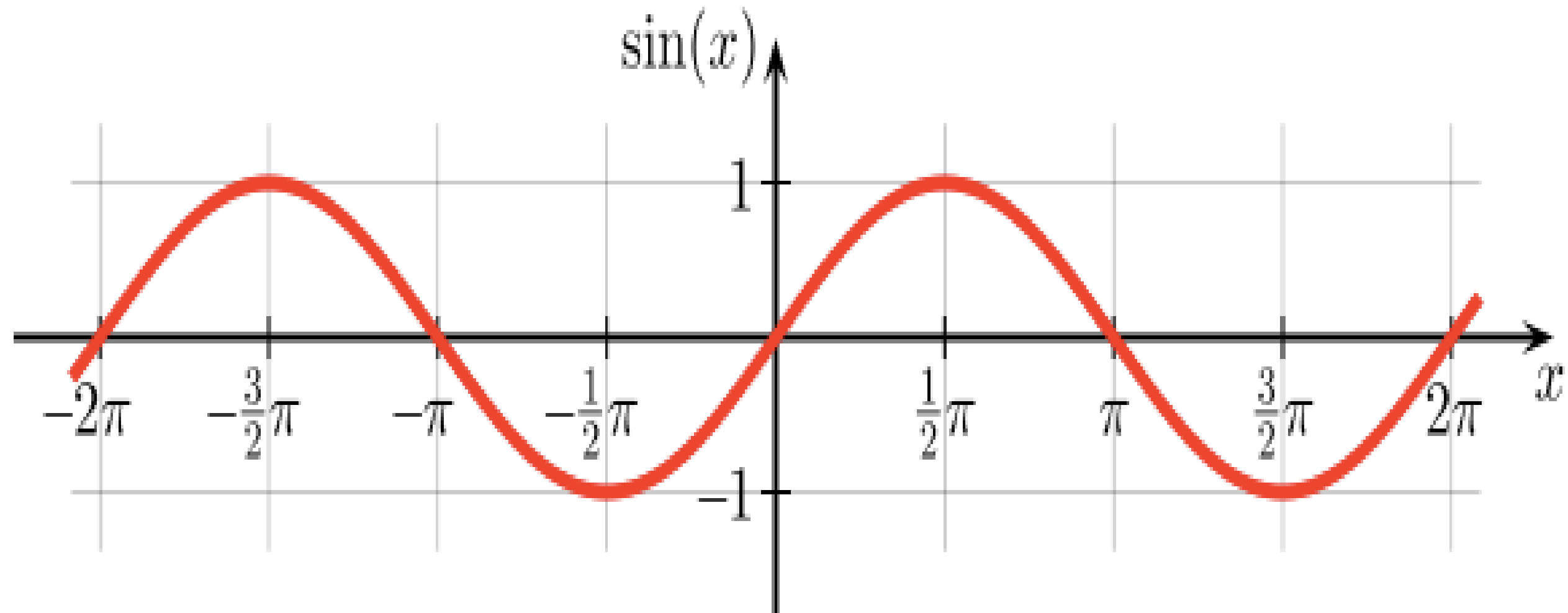
منفی

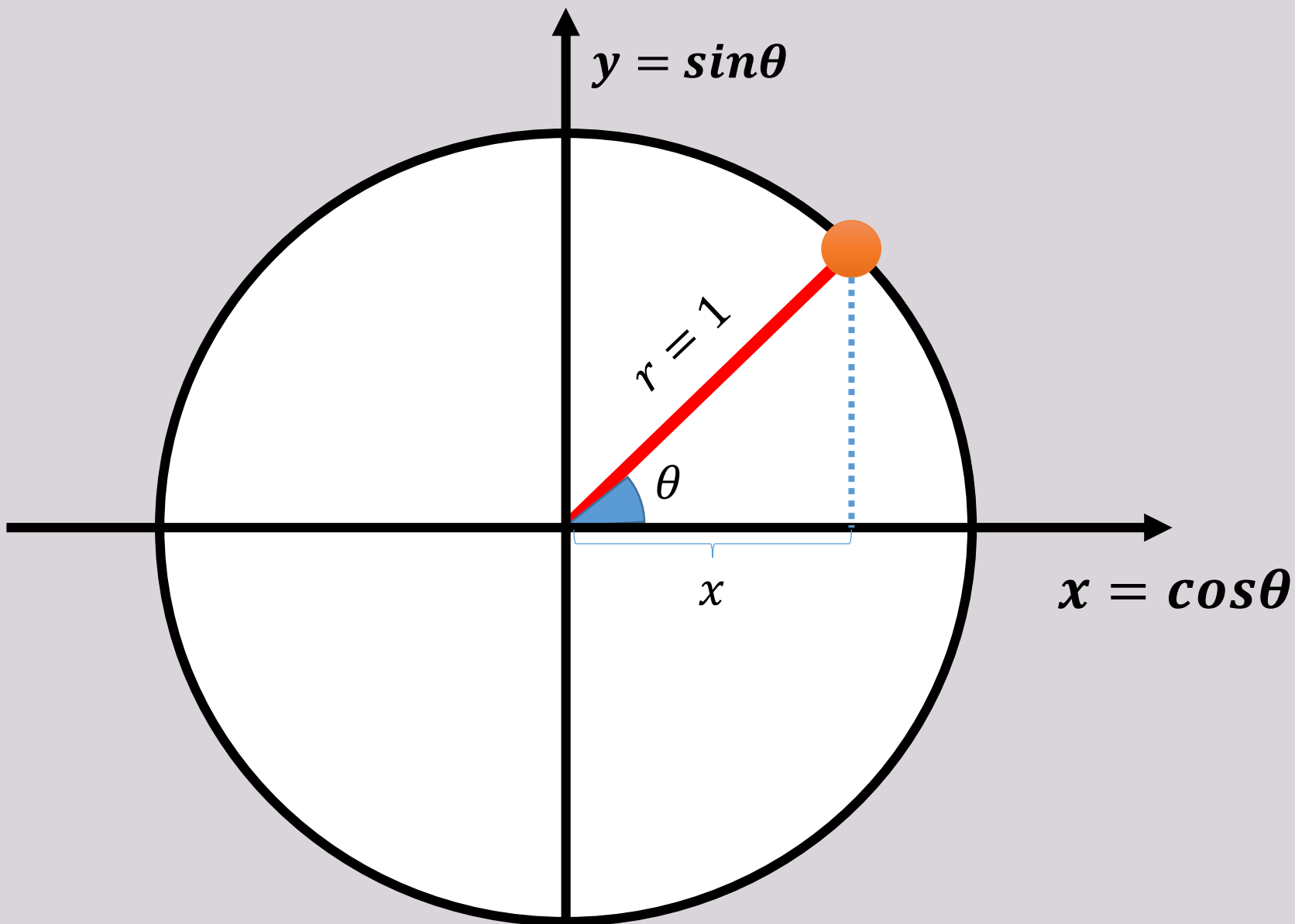
ربع چهارم

رسم نمودار $y = \sin\theta$

رسم نمودار کامل $y = \sin\theta$

$\cos\theta$

$$\cos\theta = \frac{x}{1}$$

$$\cos\theta = x$$

مقادیر $\cos \theta$ بر روی دایره مثلثاتی

جنس ۳۰ درجه یا $\frac{\pi}{6}$

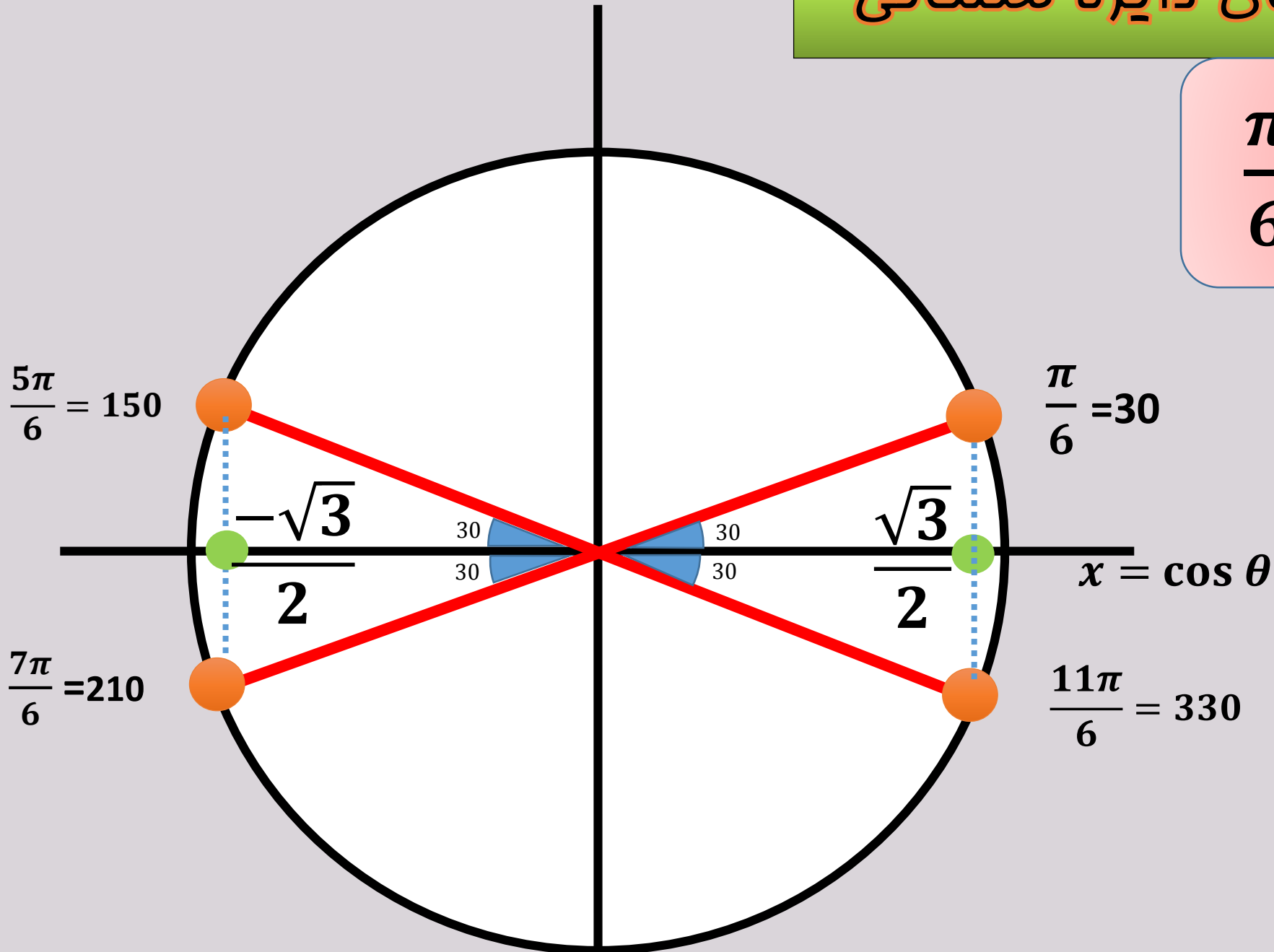
مثال

$$\cos\left(\frac{7\pi}{6}\right) = \frac{-\sqrt{3}}{2}$$

$$\cos\left(\frac{-\pi}{6}\right) = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\cos(150^\circ) = \frac{-\sqrt{3}}{2}$$

$$y = \sin \theta$$

مقادیر $\cos\theta$ بر روی دایره مثلثاتی

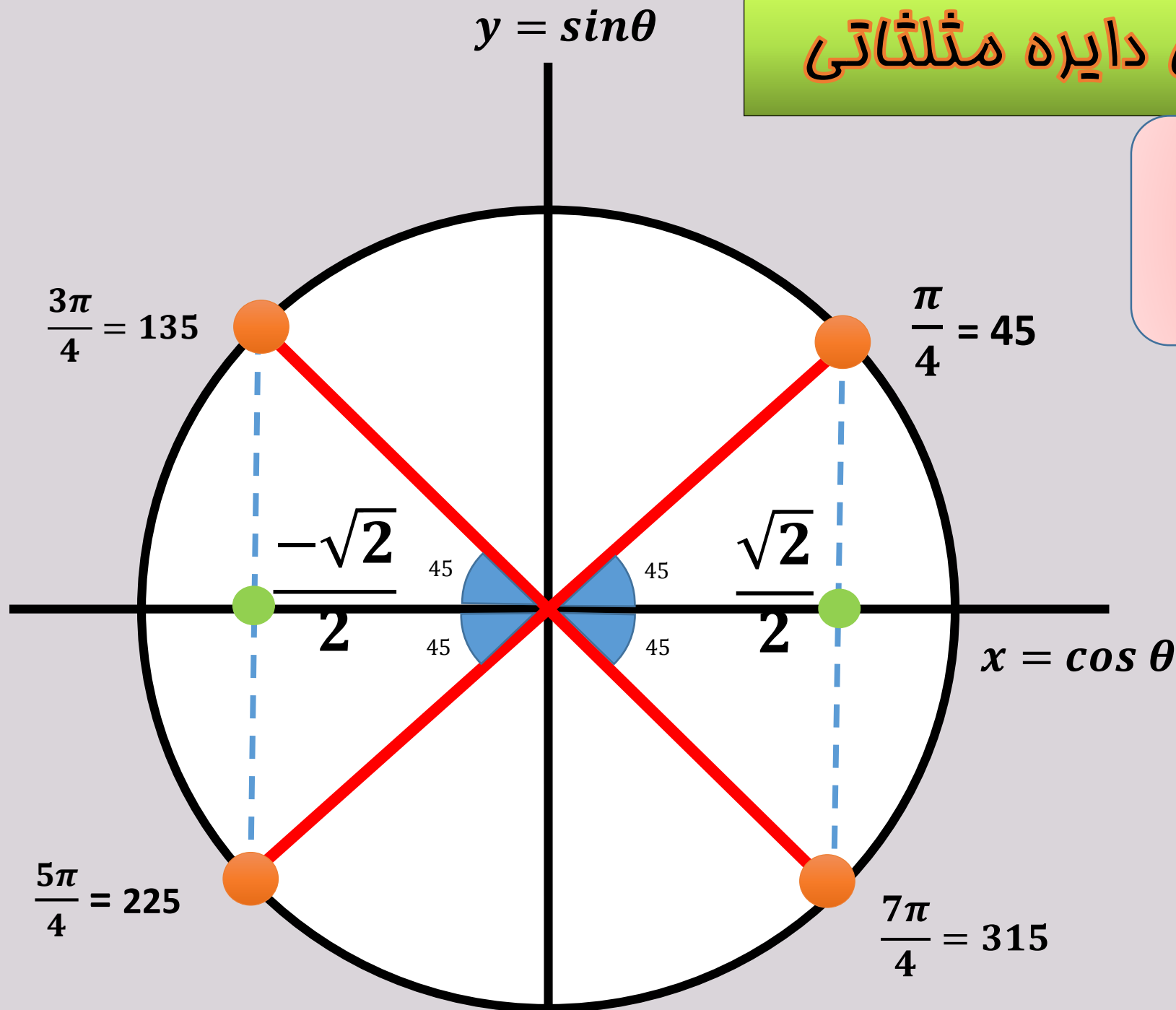
جنس ۴۵ درجه یا $\frac{\pi}{4}$

مثال

$$\cos\left(\frac{-3\pi}{4}\right) = 0$$

$$\cos(135^\circ) = \frac{-\sqrt{2}}{2}$$

$$\cos\left(\frac{5\pi}{4}\right) = \frac{-\sqrt{2}}{2}$$

مقادیر $\cos \theta$ بر روی دایره مثلثاتی

جنس ۶۰ درجه یا $\frac{\pi}{3}$

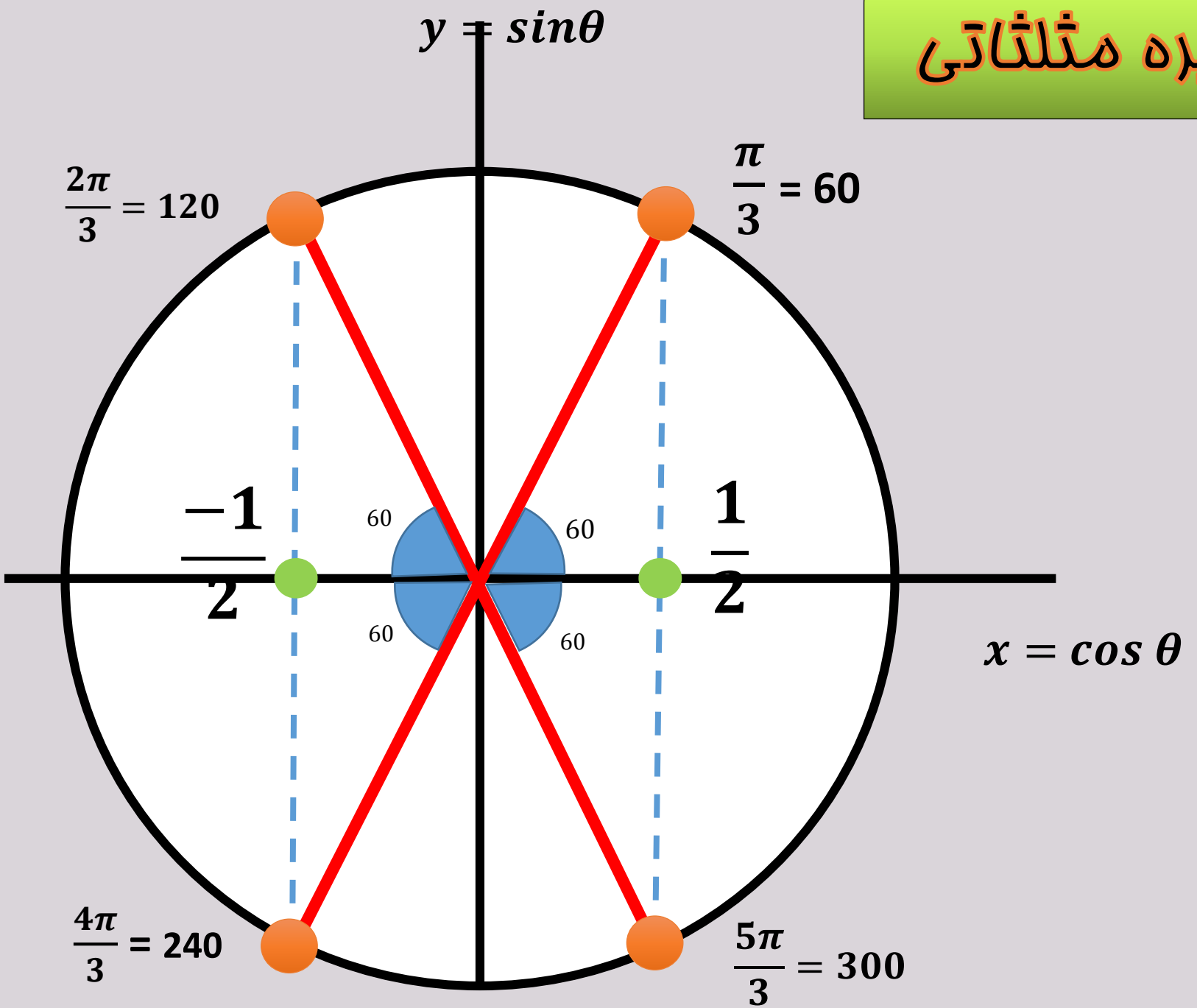
مثال

$$\cos\left(\frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2}$$

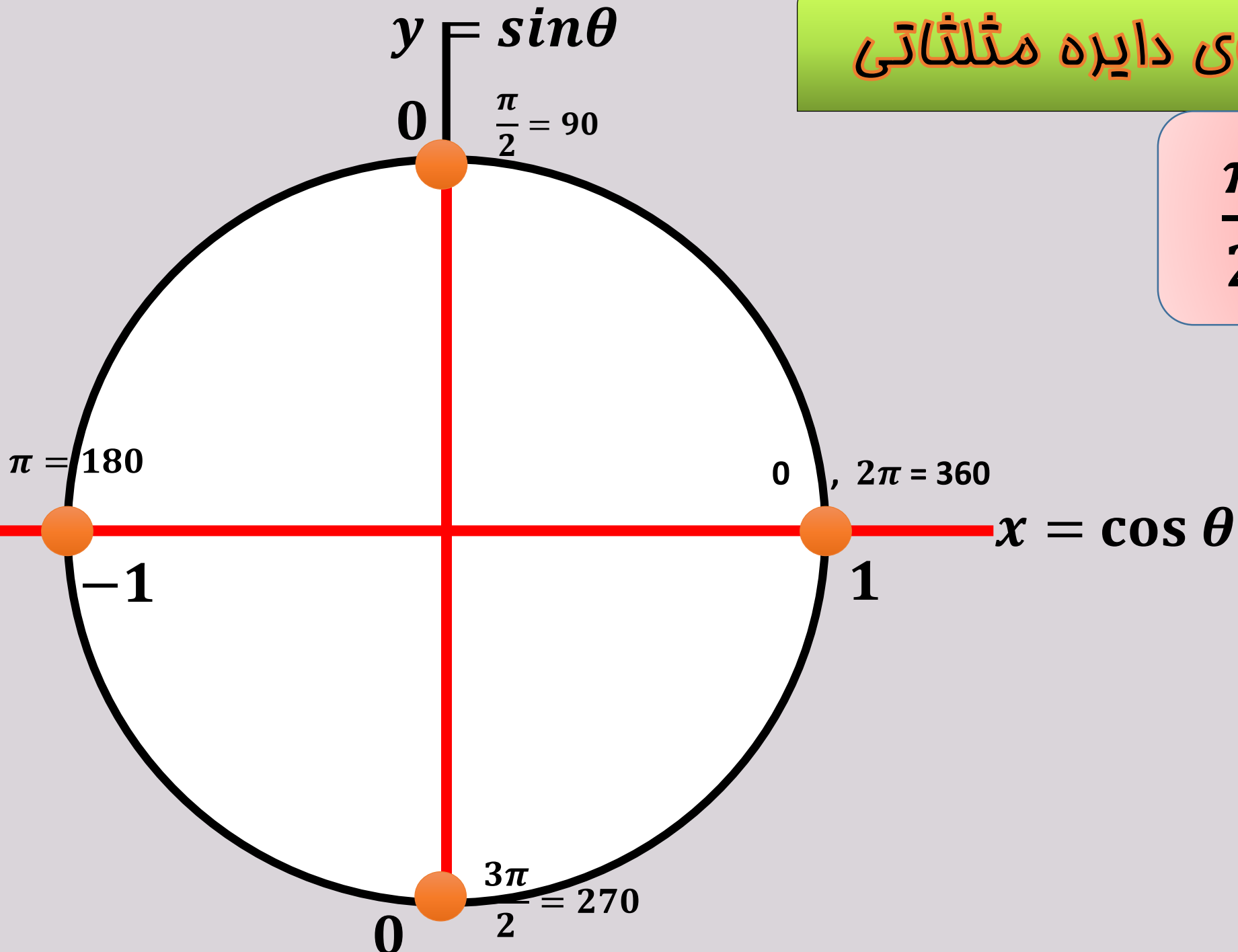
$$\cos\left(\frac{35\pi}{3}\right) = \frac{1}{2}$$

$$\cos(240^\circ) = \frac{-1}{2}$$

$$\cos\left(\frac{-4\pi}{3}\right) = \frac{-1}{2}$$

مقادیر $\cos\theta$ بر روی دایره مثلثاتی

جنس 90 درجه یا $\frac{\pi}{2}$

مثال

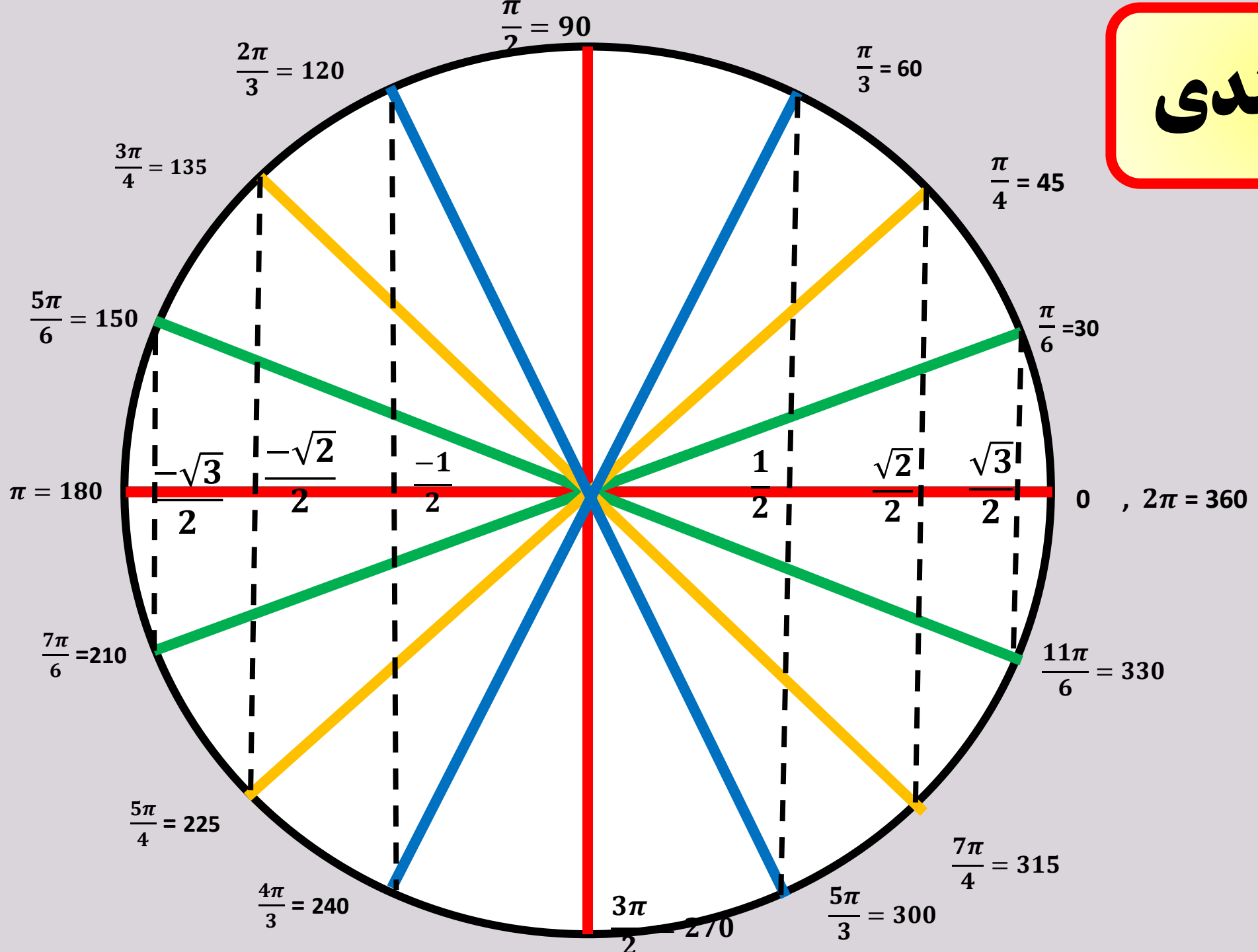
$$\cos(-\pi) = -1$$

$$\cos(-11\pi) = -1$$

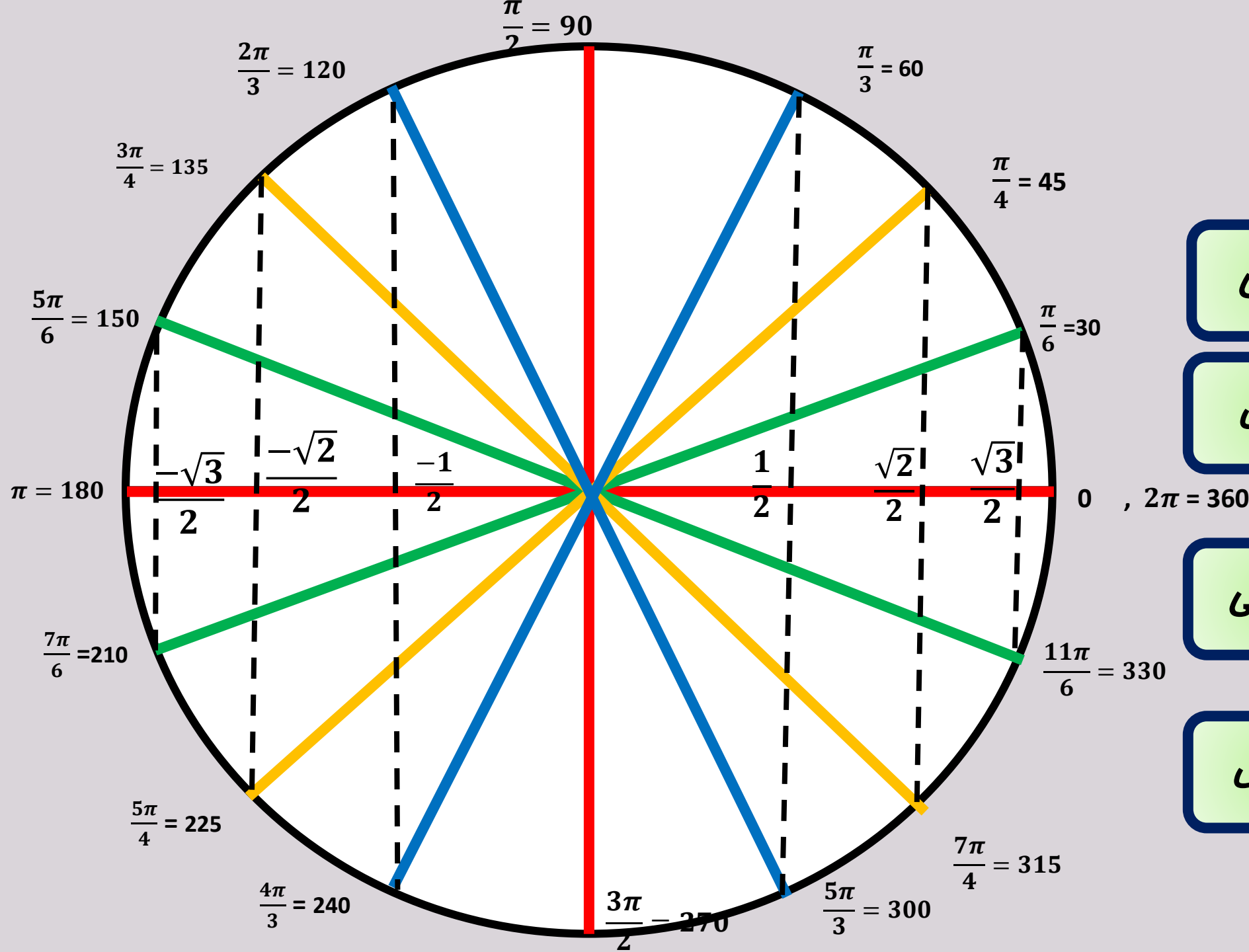
$$\cos(1890^\circ) = 0$$

$$\cos(-540^\circ) = -1$$

جمع بندی

افزایشی و کاهشی

کاهشی

ربع اول

کاهش

ربع دوم

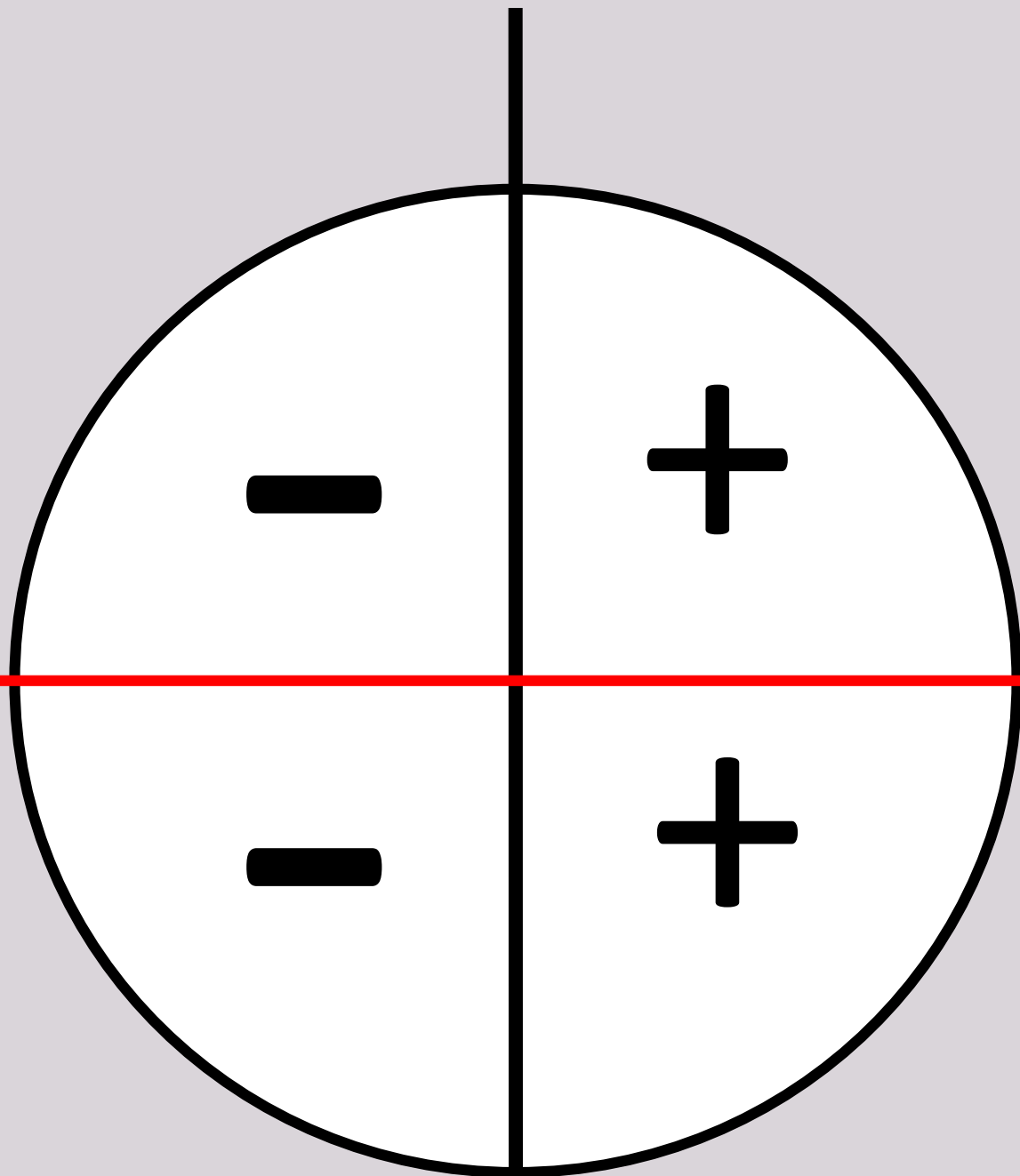
افزایشی

ربع سوم

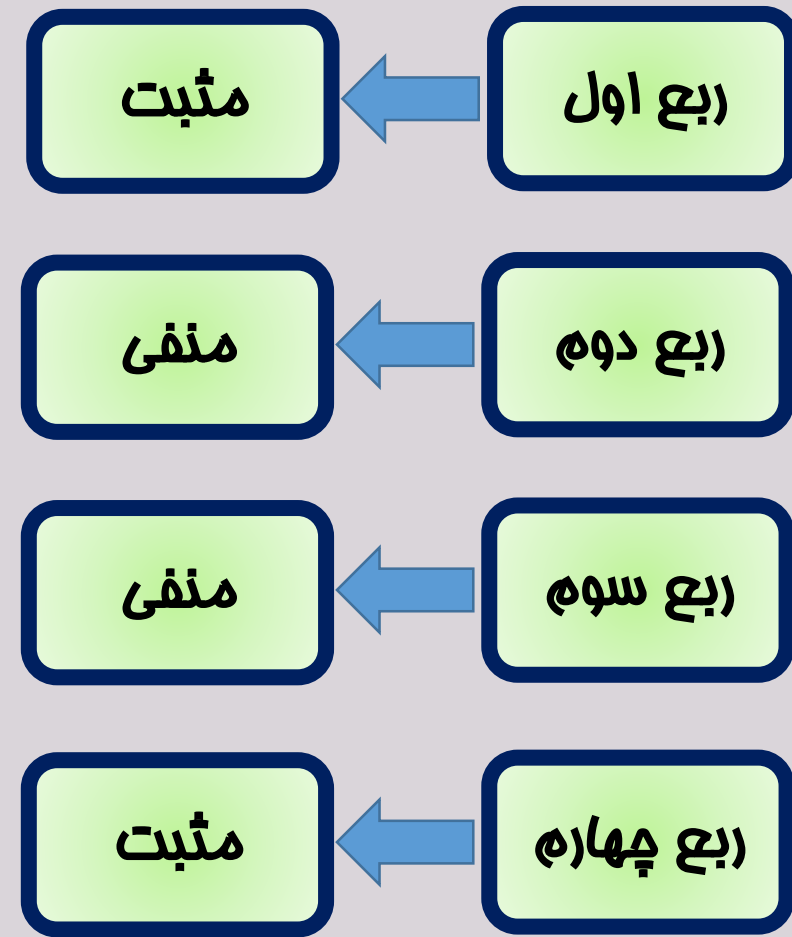
افزایش

ربع چهارم

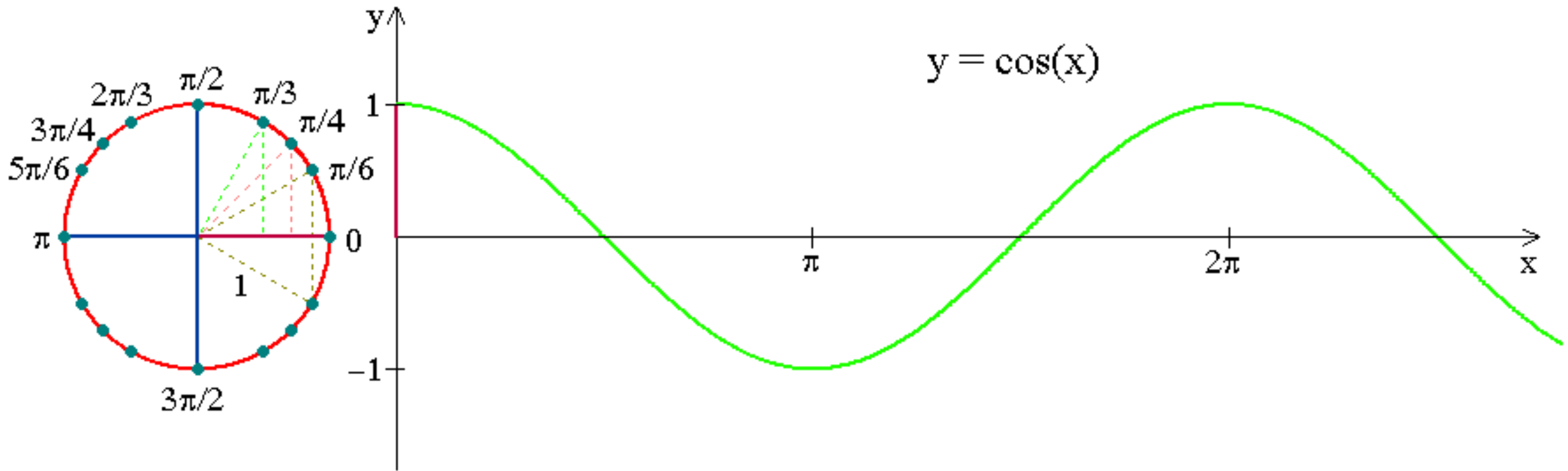
بررسی $\cos \theta$ از نظر علامت

$$x = \cos \theta$$

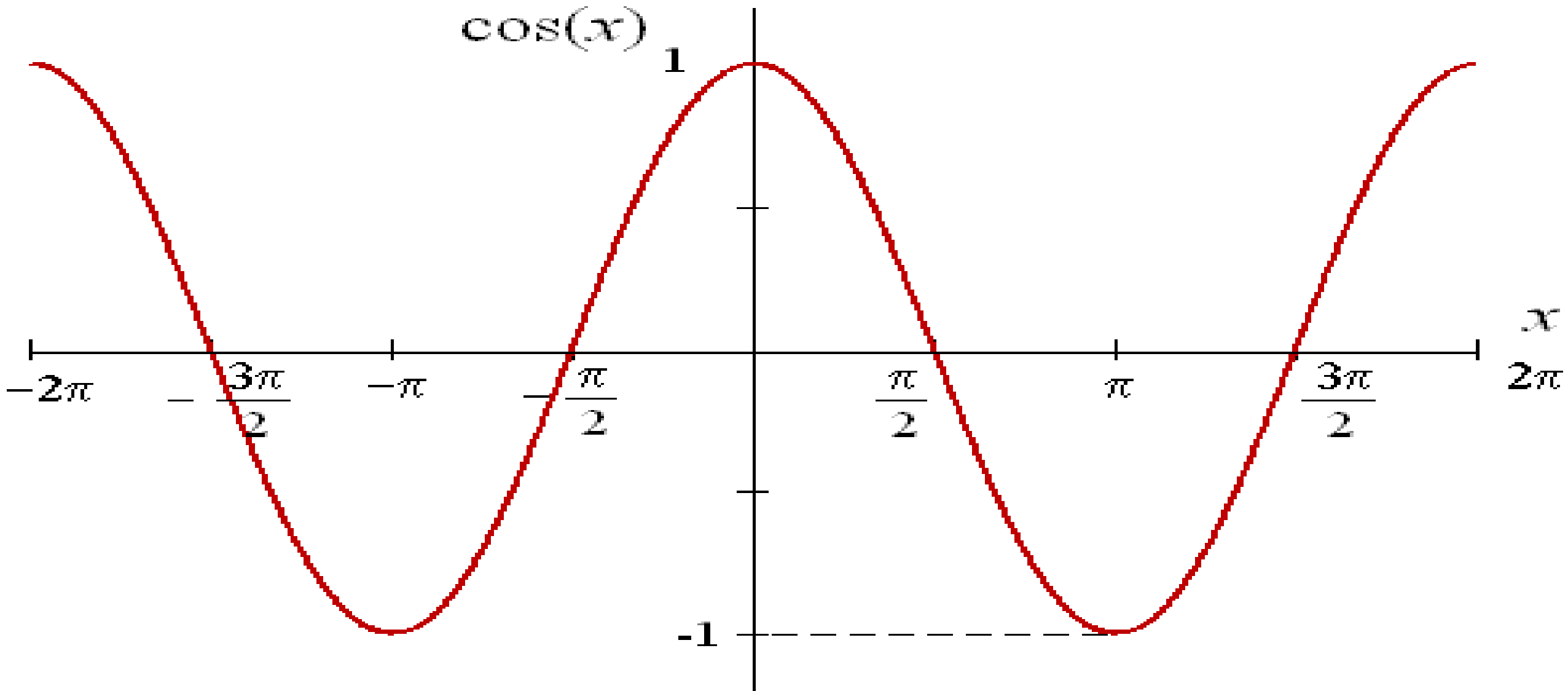

رسم نمودار $y = \cos \theta$

رسم نمودار کامل $y = \cos \theta$

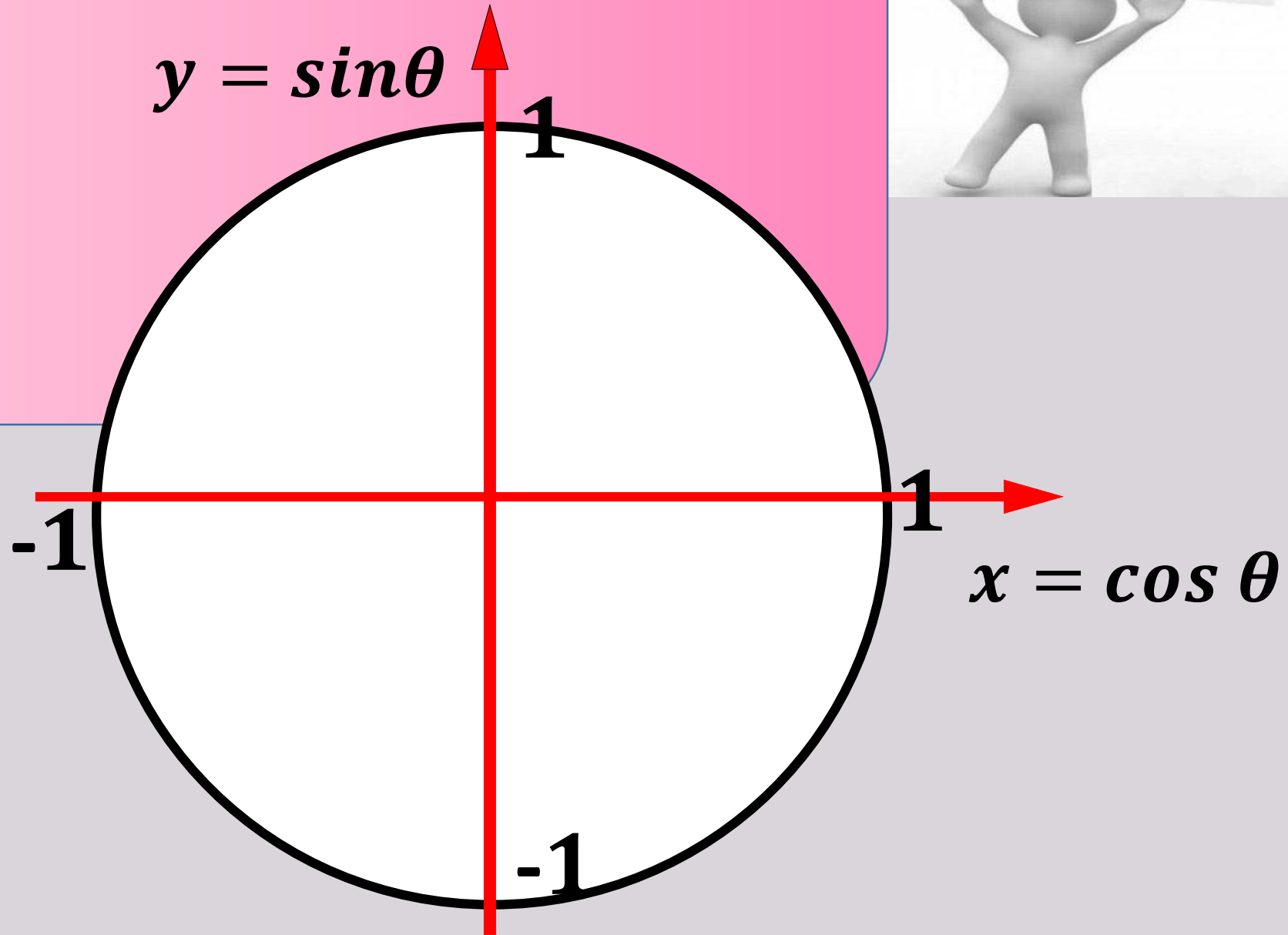

محدوده نوسان مقادیر $\sin\theta$ و $\cos\theta$ از -1 تا 1 است .

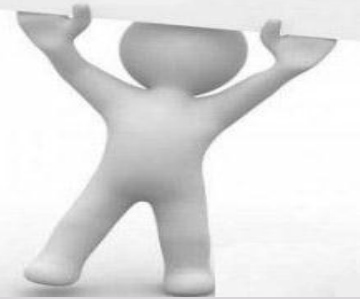
$$-1 \leq \sin\theta \leq 1$$

$$-1 \leq \cos\theta \leq 1$$

$$y = \sin\theta$$

نکته

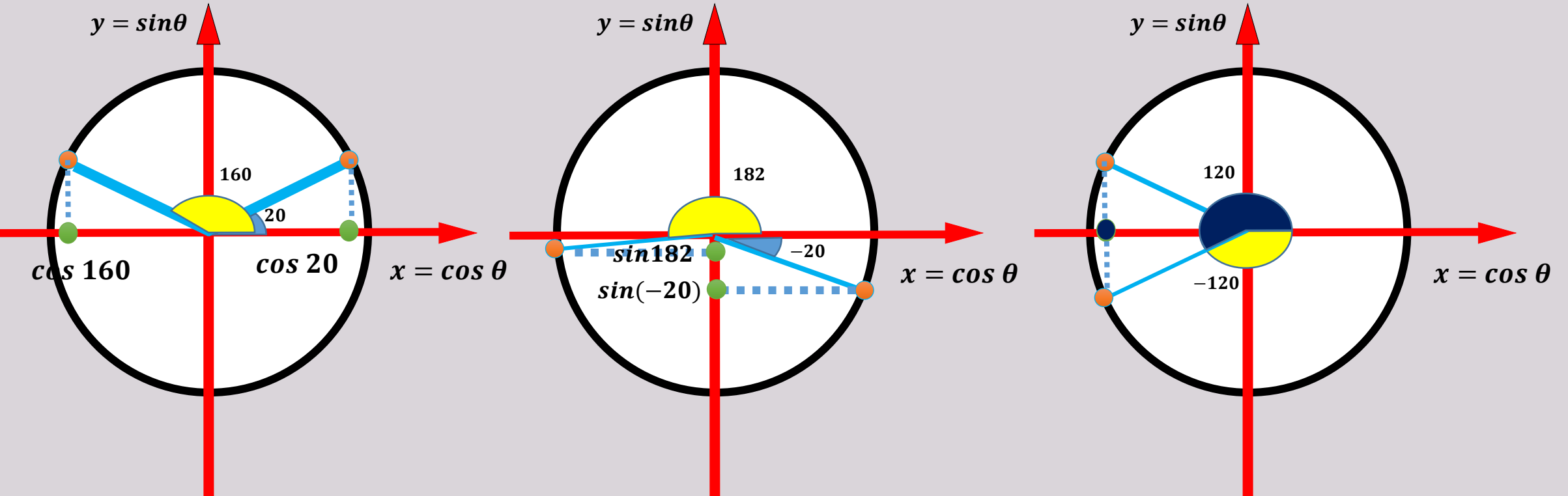
مسئله ۲۸ : کدام یک از روابط زیر صحیح است ؟

$$\sin(-20^\circ) > \sin 182^\circ \quad (۲)$$

$$\checkmark \sin 20^\circ > \sin 170^\circ \quad (۴)$$

$$\cos 20^\circ < \cos 160^\circ \quad (۱)$$

$$\cos(-120^\circ) < \cos 120^\circ \quad (۳)$$

مسئله ۲۹ : اگر با افزایش زاویه θ مقادیر $\sin\theta$ و $\cos\theta$ افزایش یابند ، محدوده θ کدام است ؟

(۴) چهارم ✓

(۳) سوم

(۲) دوم

(۱) اول

مسئله ۳۰: اگر $\sin\theta + \cos\theta < 0$ و $\sin\theta \cdot \cos\theta > 0$ باشد، θ در کدام ناحیه قرار دارد؟

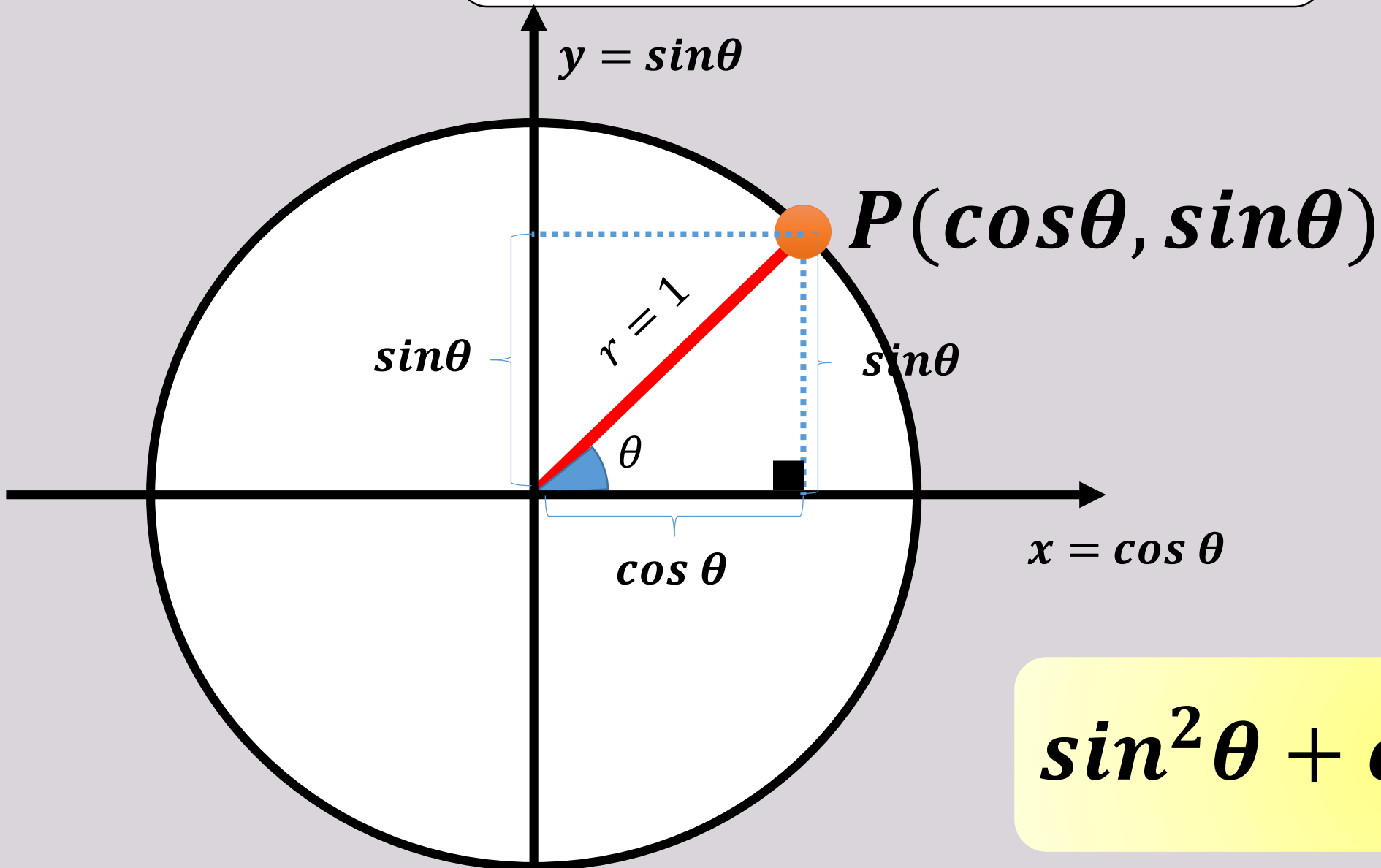
(۴) چهارم

(۳) سوم ✓

(۲) دوم

(۱) اول

درسنامه ۵: رابطه مادر در مثلثات

رابطه مادر

قضیه فیثاغورس

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1$$

نتایج رابطه مادر

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1$$

$$\sin^2 \theta = 1 - \cos^2 \theta$$

$$\cos^2 \theta = 1 - \sin^2 \theta$$

مسئله ۱۳۱ : فرض کنید نقطه P روی دایره مثلثاتی و در ربع سوم قرار دارد . به طوری که $\cos\theta = \frac{-\sqrt{5}}{5}$

الف) مختصات نقطه P را بیابید .

ب) سایر نسبت های مثلثاتی زاویه θ را پیدا کنید.

زاویه هایی مثل α و θ که در جلوی عملگرهای مثلثاتی می آیند ،
طبق قرارداد حاده هستند مگر اینکه در صورت سوال گفته شده
باشد که منفرجه یا قائمه است.

تذکر

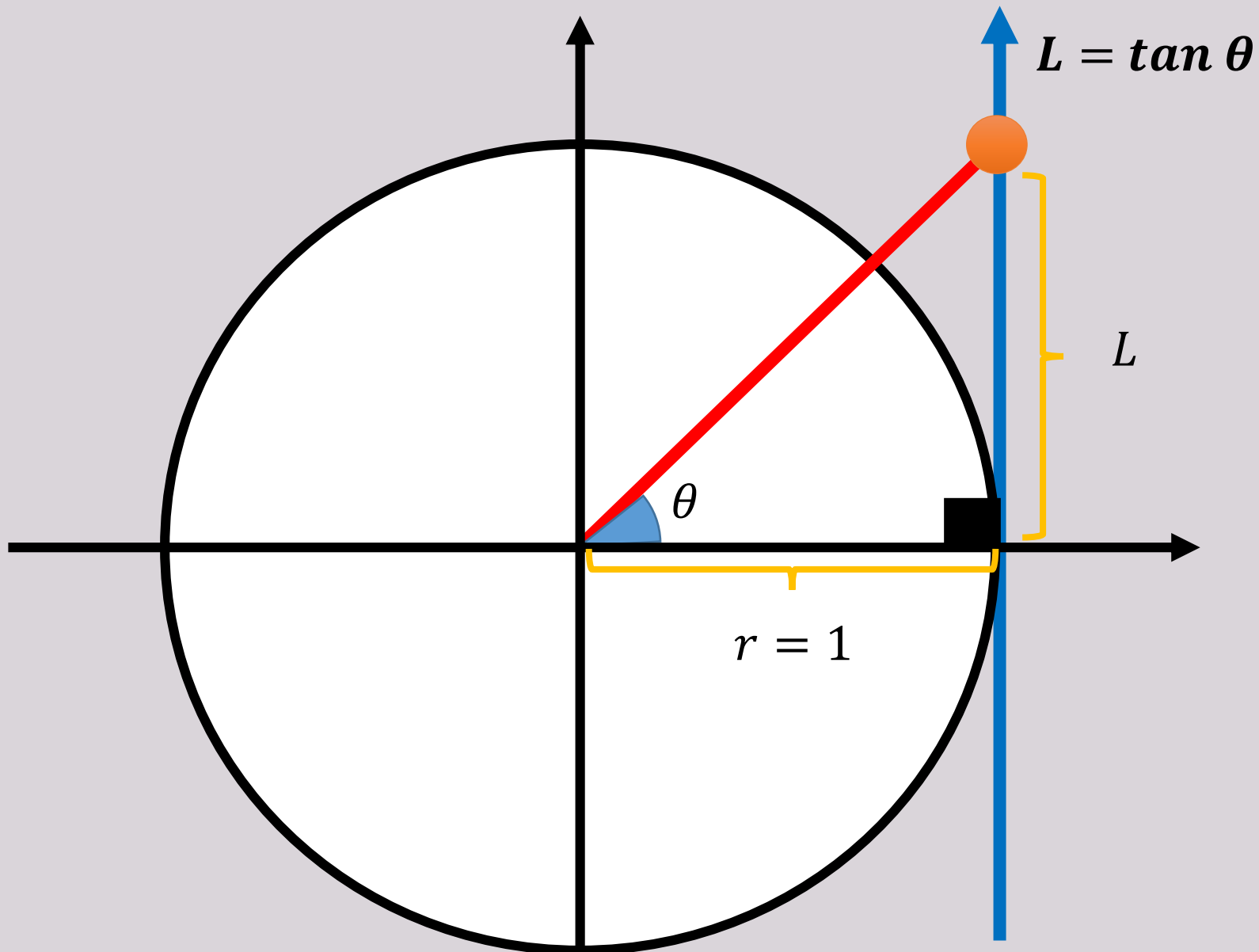
IRNA

www.irna.ir

Iran News Agency

ایران نیوز

تعریف نسبت های مثلثاتی در دایره مثلثاتی

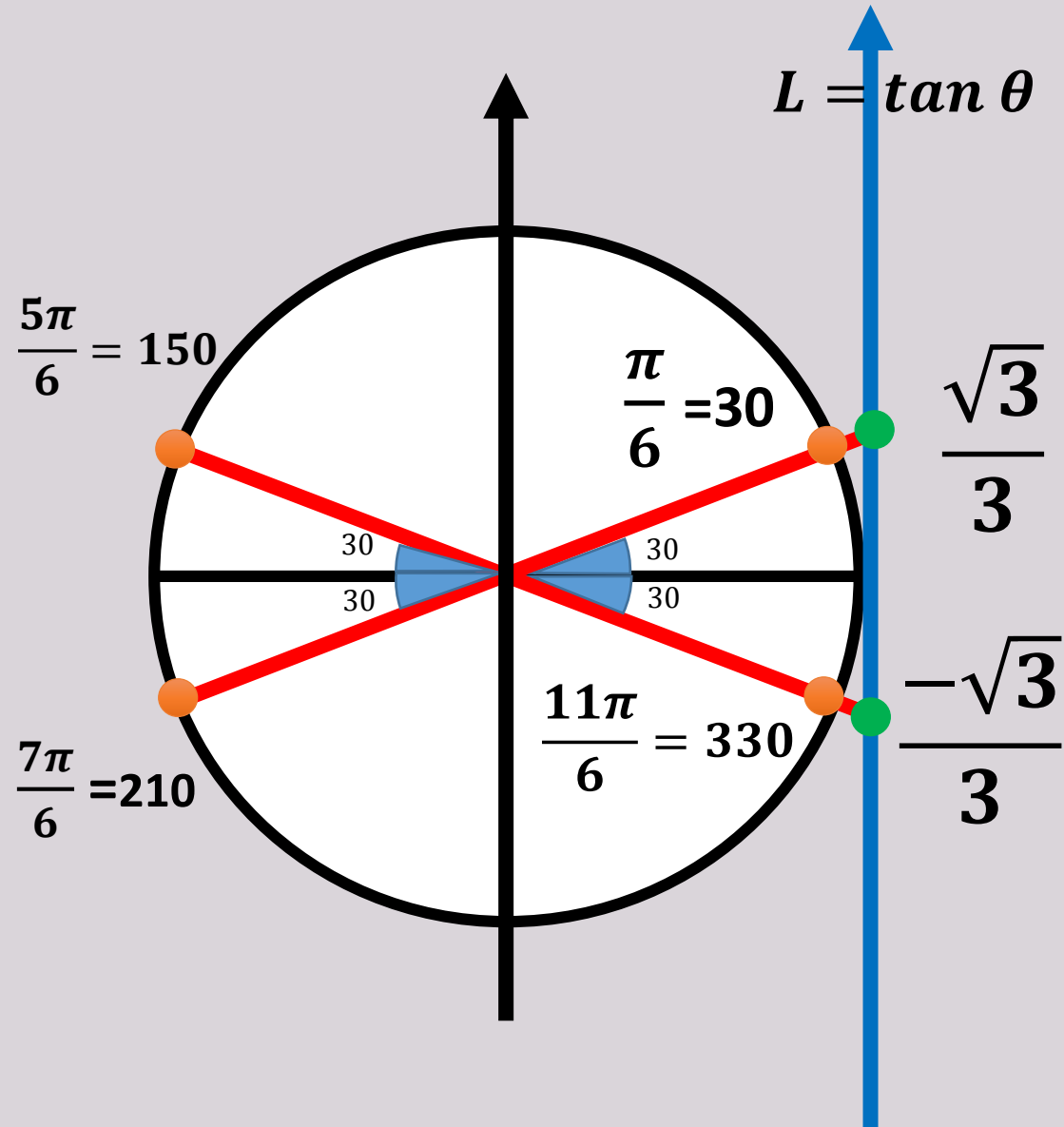

$\tan \theta$

$$\tan \theta = \frac{L}{1}$$

$$\tan \theta = L$$

مقادیر $\tan \theta$ بر روی دایره مثلثاتی

جنس ۳۰ درجه یا $\frac{\pi}{6}$

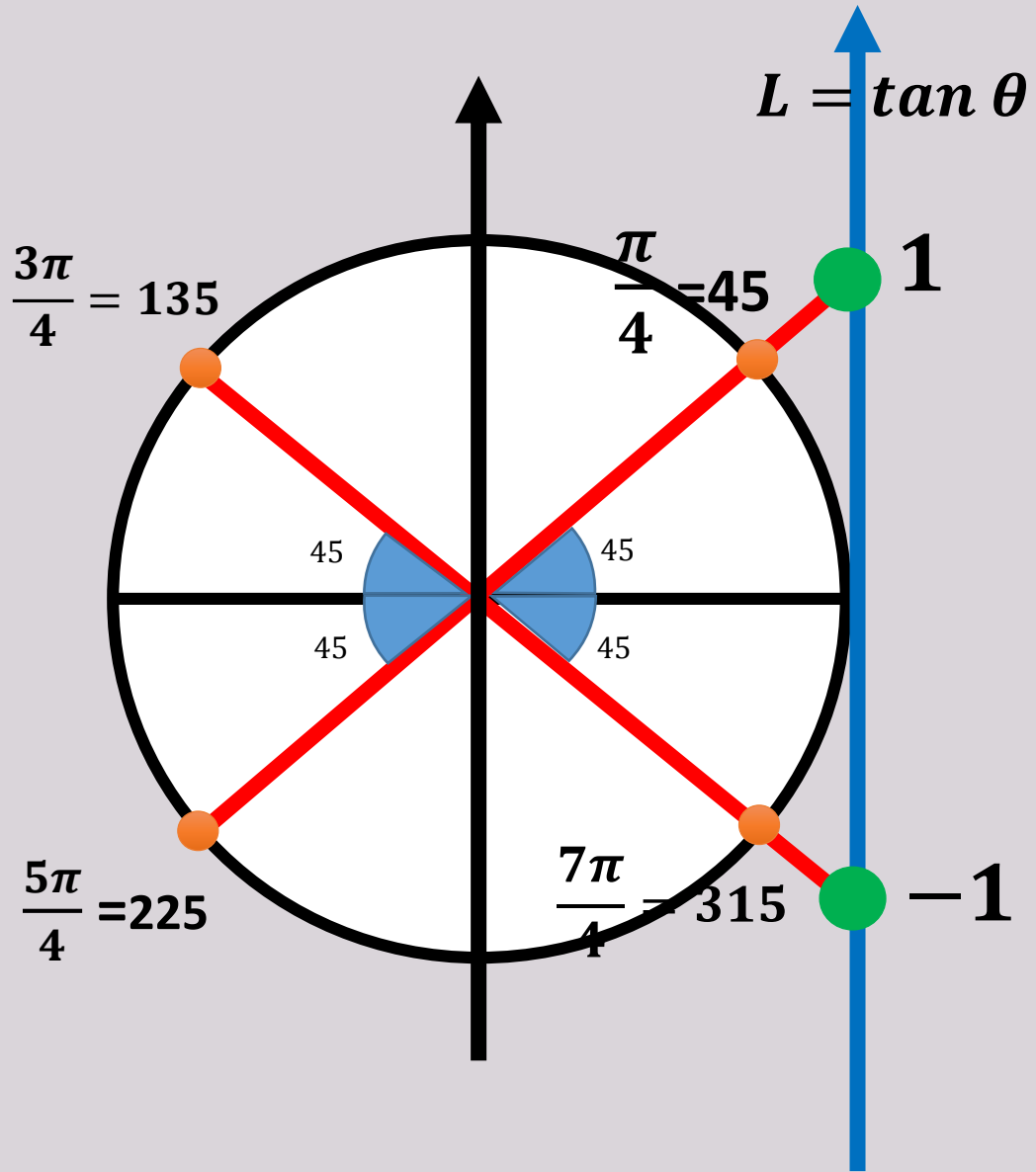
مثال

$$\tan\left(\frac{5\pi}{6}\right) = -\frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$\tan\left(\frac{7\pi}{6}\right) = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$\tan(-150^\circ) = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

مقادیر $\tan \theta$ بر روی دایره مثلثاتی

جنس ۴۵ درجه یا $\frac{\pi}{4}$

مثال

$$\tan\left(\frac{-\pi}{4}\right) = -1$$

$$\tan(-225^\circ) = -1$$

$$\tan(-315^\circ) = 1$$

مقادیر $\tan \theta$ بر روی دایره مثلثاتی

جنس ۶۰ درجه یا $\frac{\pi}{3}$

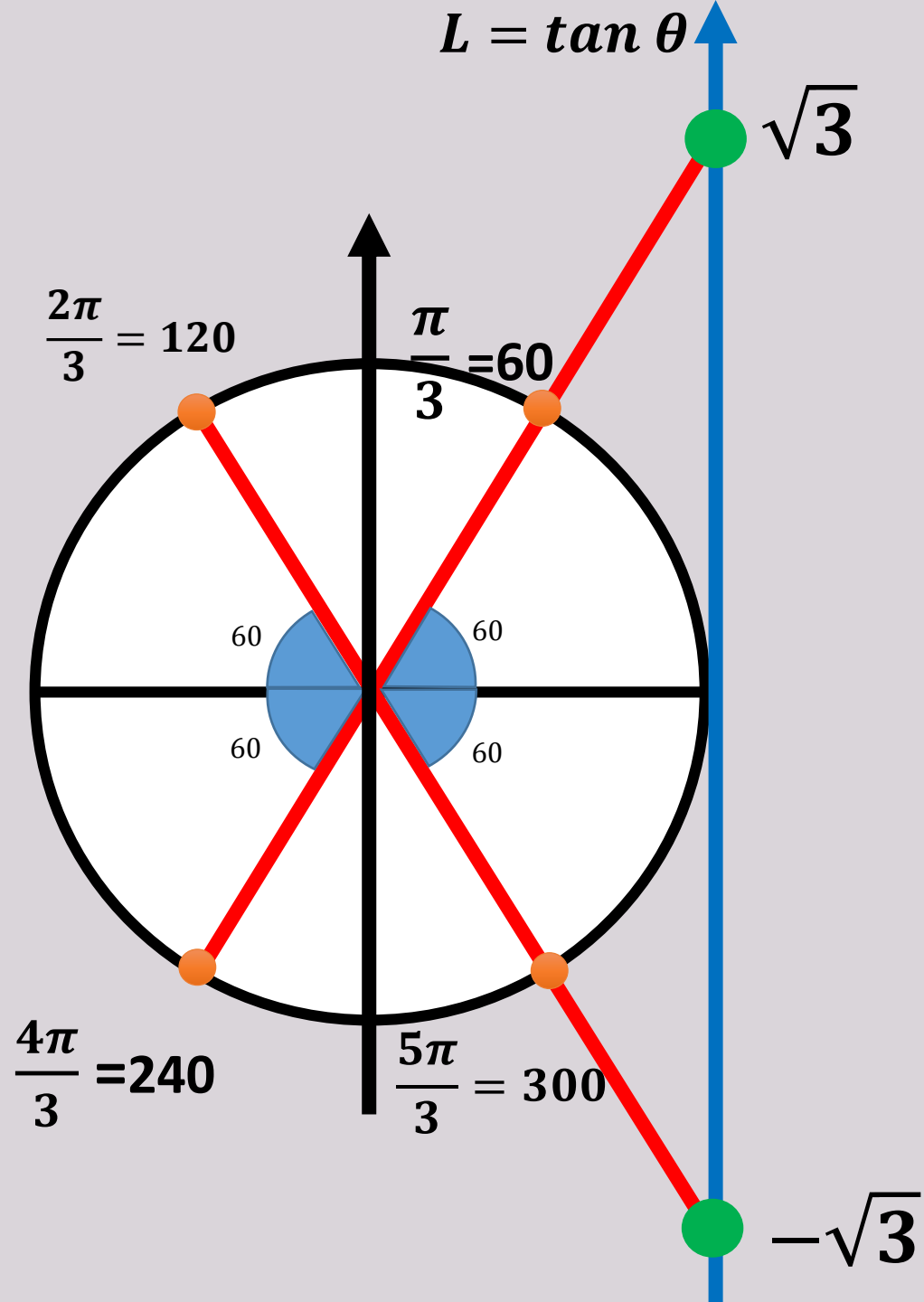
مثال

$$\tan\left(\frac{2\pi}{3}\right) = -\sqrt{3}$$

$$\tan\left(\frac{4\pi}{3}\right) = \sqrt{3}$$

$$\tan(-240^\circ) = -\sqrt{3}$$

$$\tan(300^\circ) = -\sqrt{3}$$

مقادیر $\tan \theta$ بر روی دایره مثلثاتی

جنس ۹۰ درجه یا $\frac{\pi}{2}$

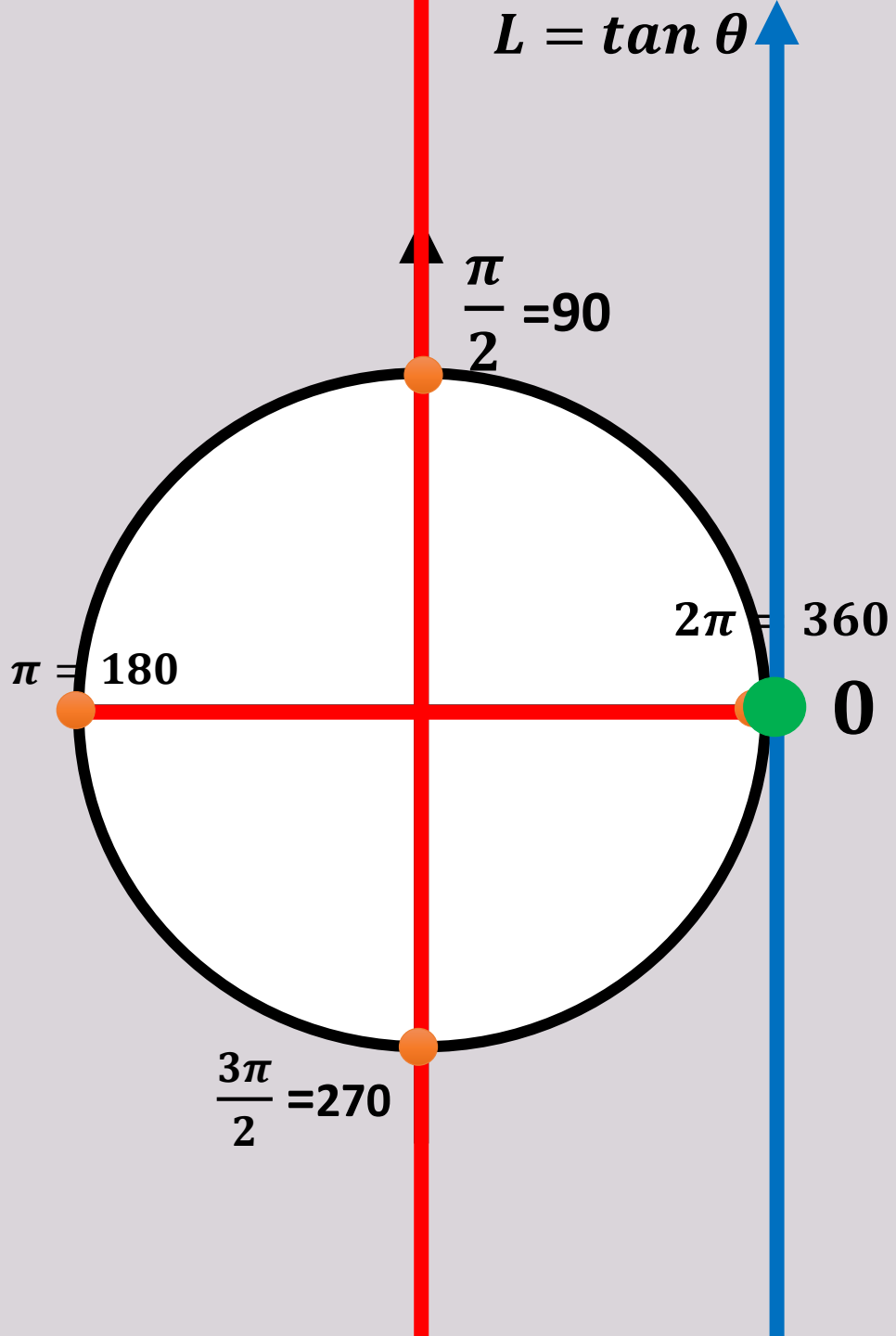
مثال

$$\tan\left(\frac{\pi}{2}\right) = \text{تن}$$

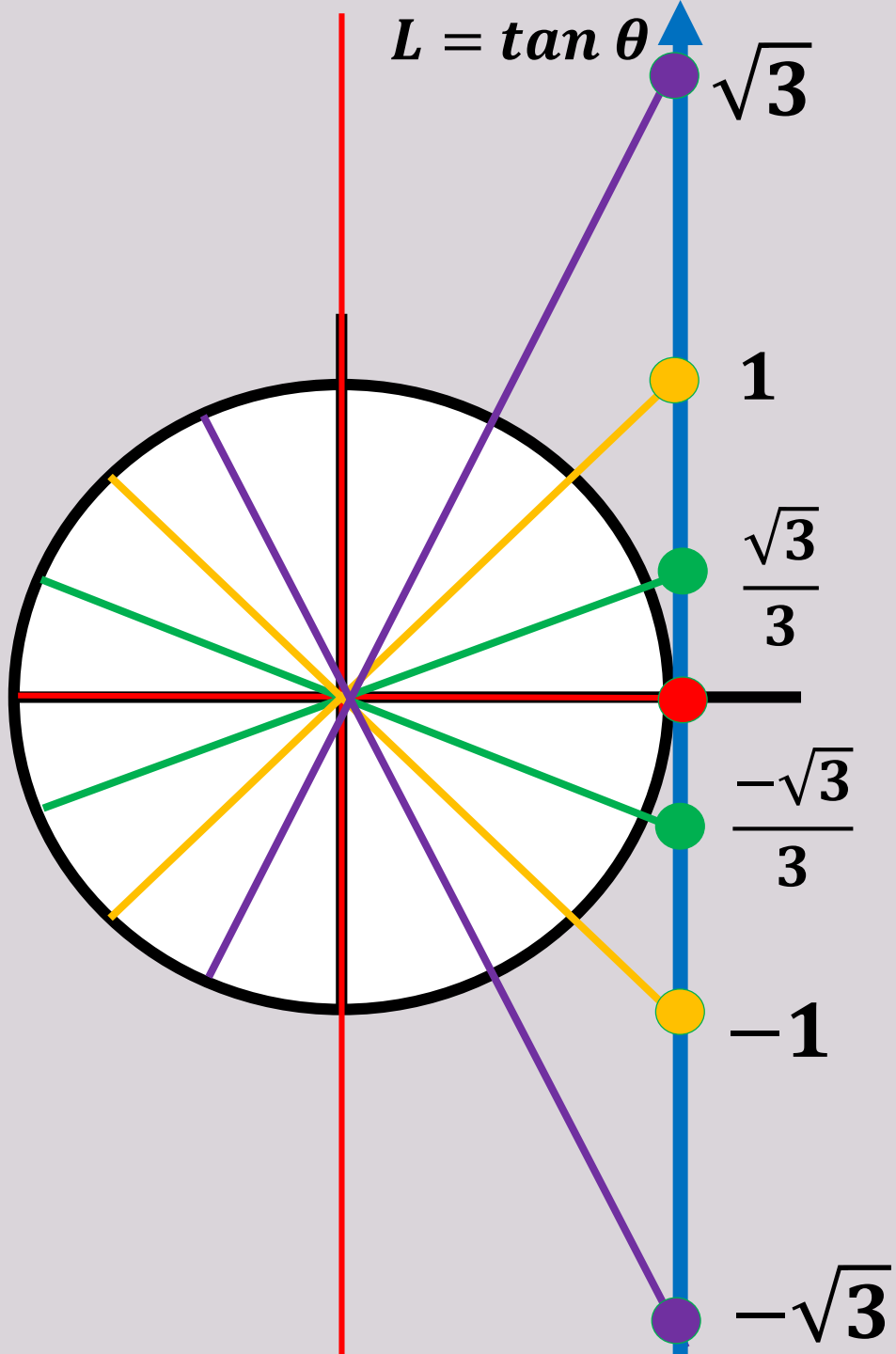
$$\tan(10\pi) = 0$$

$$\tan(540^\circ) = 0$$

$$\tan(630^\circ) = \text{تن}$$

جمع بندی

افزایشی و کاهشی

ربع اول

افزایش

ربع دوم

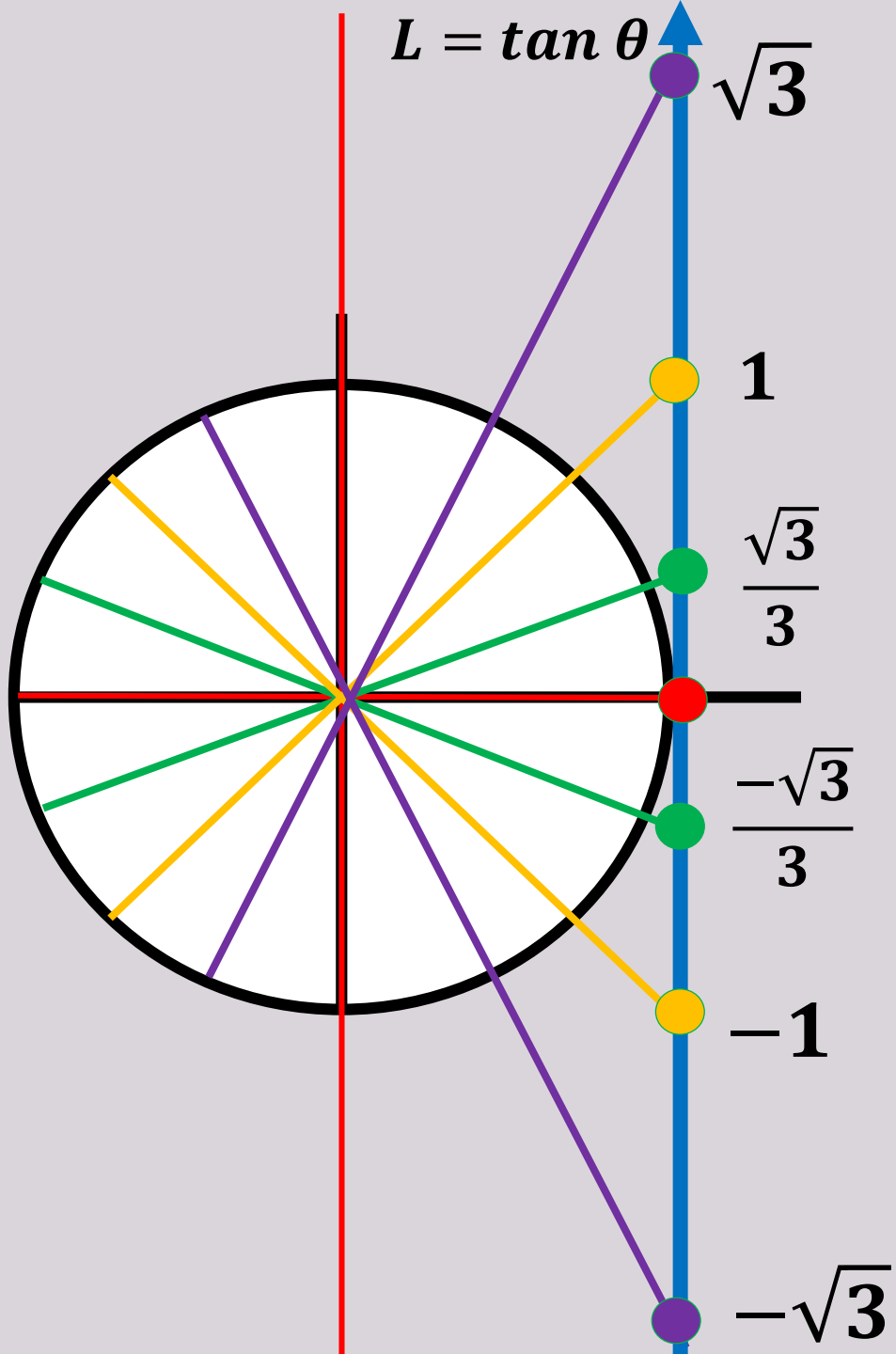
افزایشی

ربع سوم

افزایشی

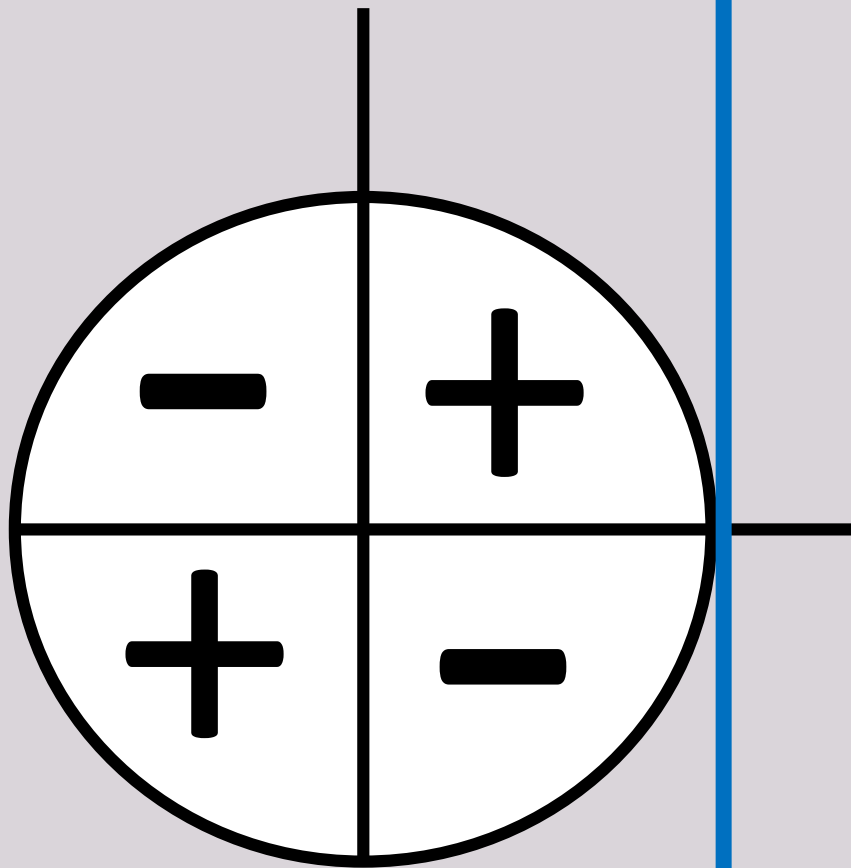
ربع چهارم

افزایش

$$L = \tan \theta$$

بررسی $\tan \theta$ از نظر علامت

مثبت

ربع اول

منفی

ربع دوم

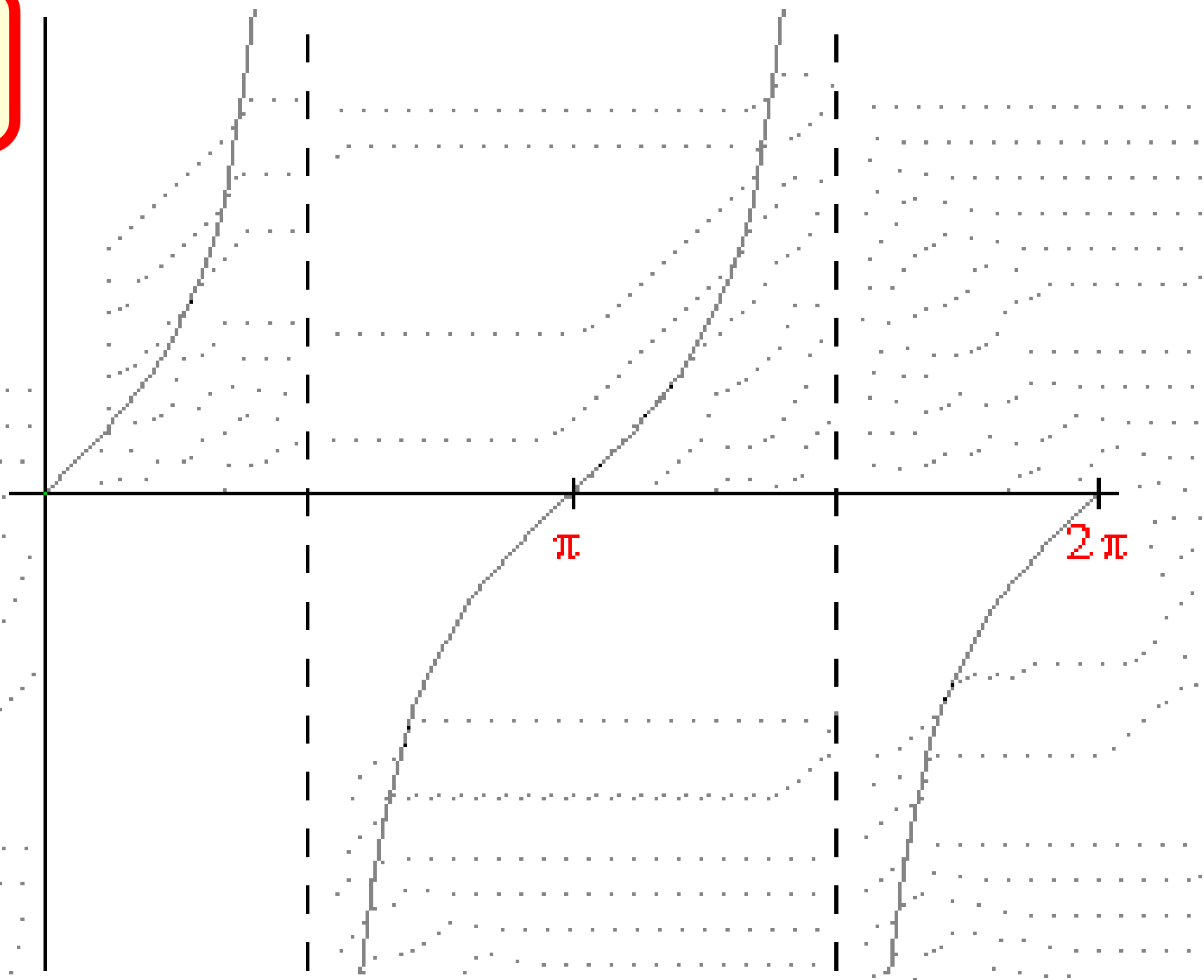
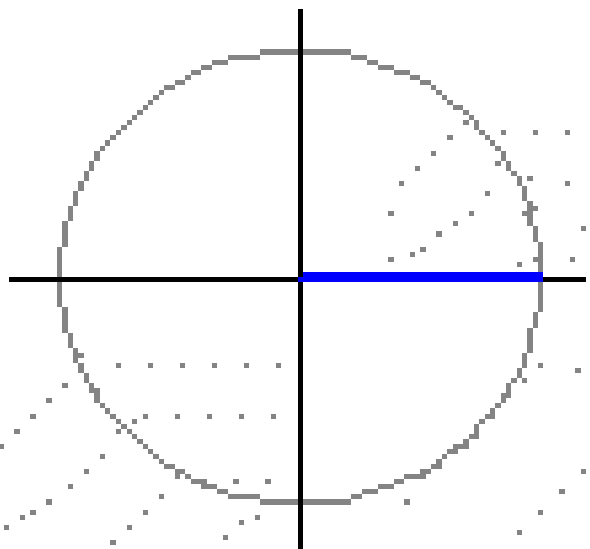
مثبت

ربع سوم

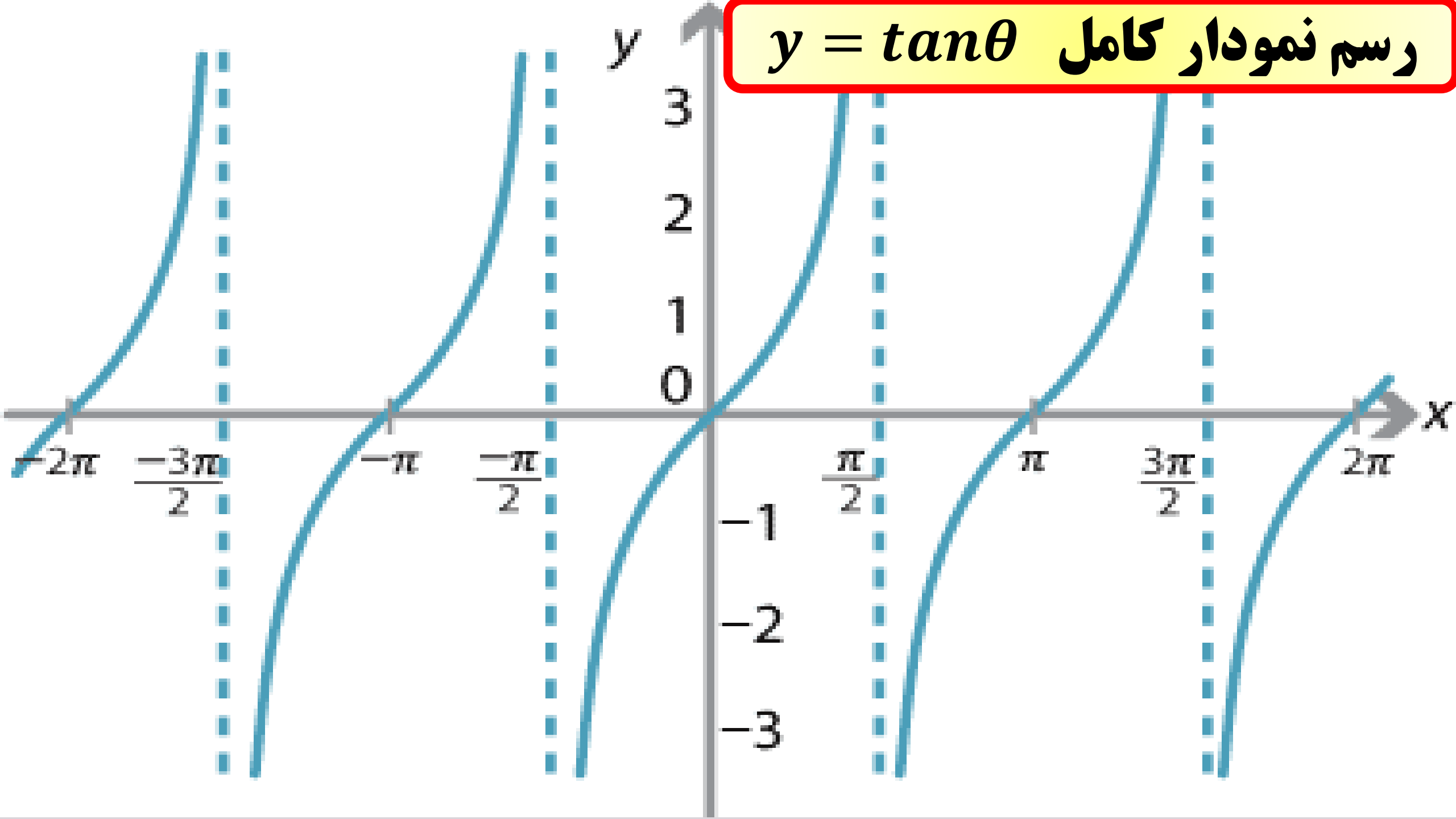
منفی

ربع چهارم

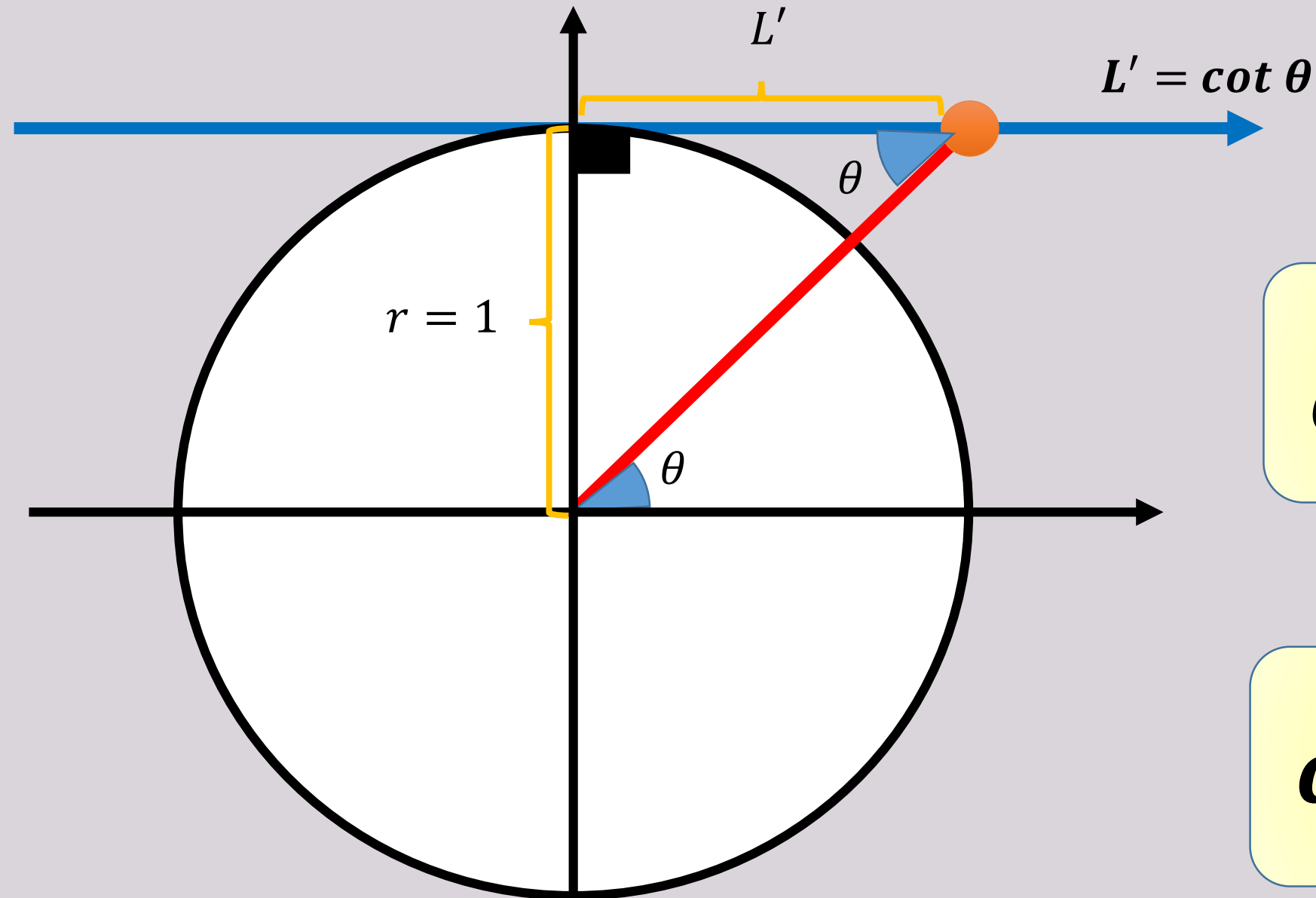
رسم نمودار $y = \tan \theta$

رسم نمودار کامل $y = \tan \theta$

تعریف نسبت های مثلثاتی در دایره مثلثاتی

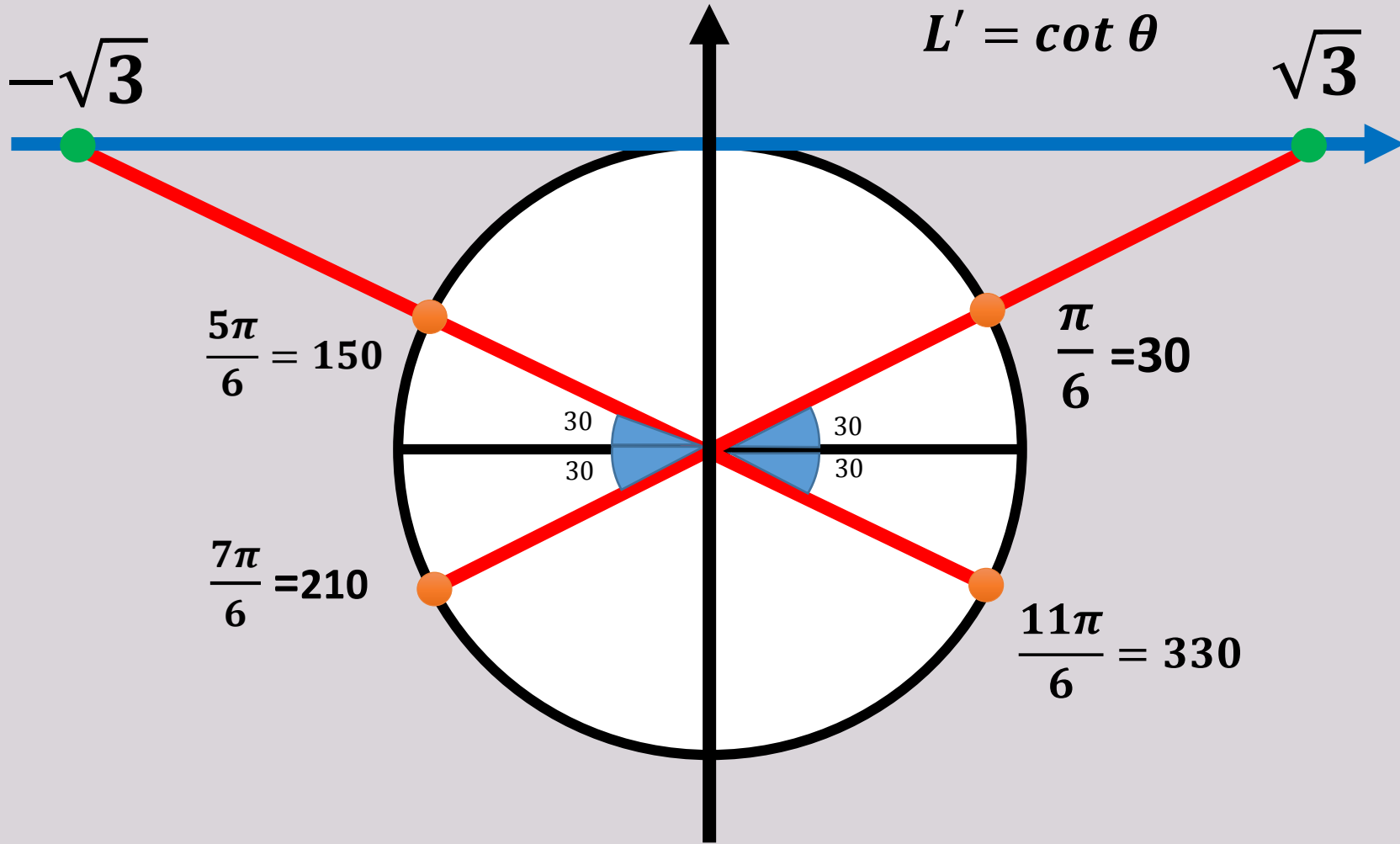

$\cot \theta$

$$\cot \theta = \frac{L'}{1}$$

$$\cot \theta = L'$$

مقادیر $\cot \theta$ بر روی دایره مثلثاتی

جنس ۳۰ درجه یا $\frac{\pi}{6}$

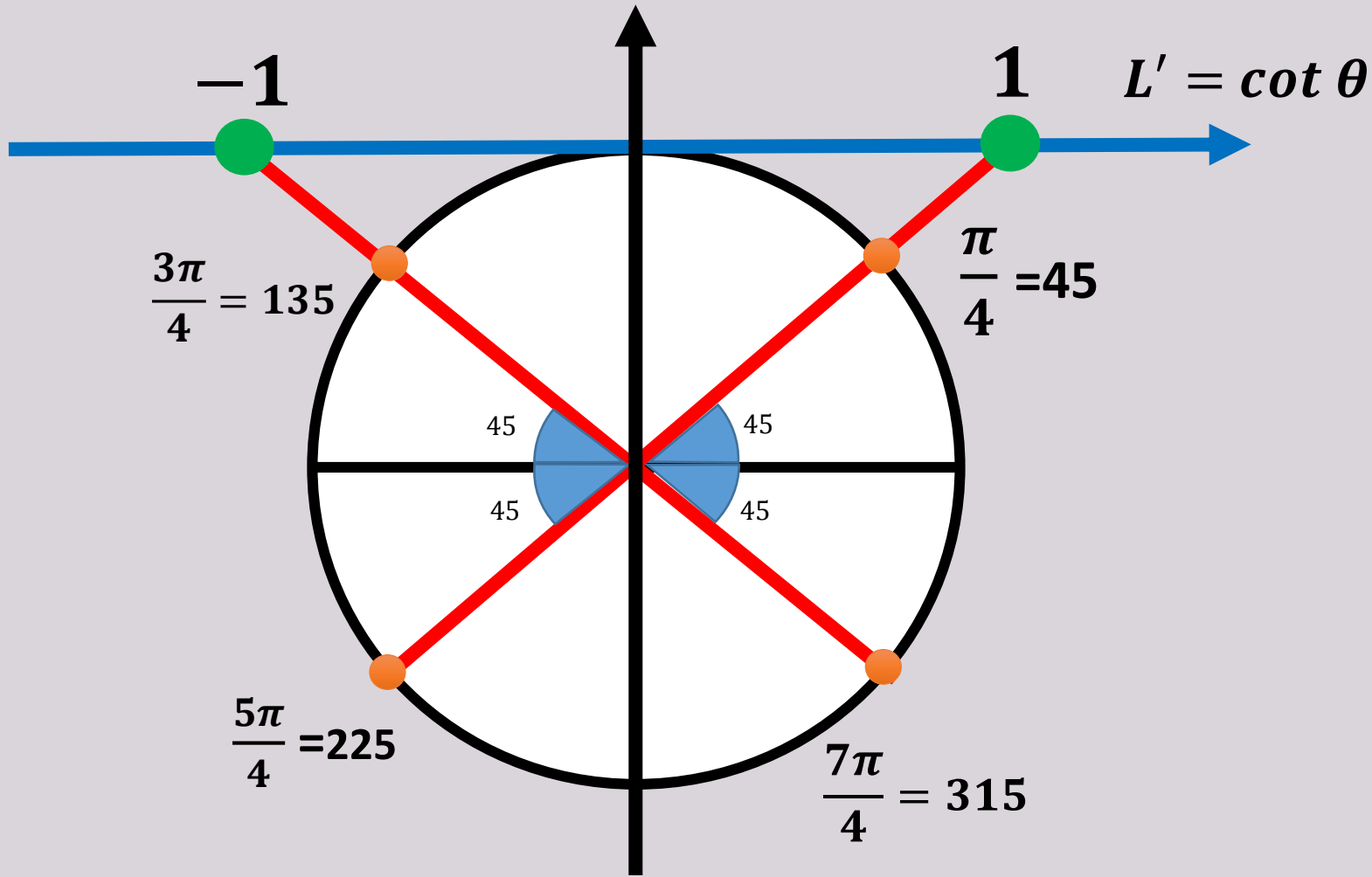
مثال

$$\cot\left(\frac{5\pi}{6}\right) = -\sqrt{3}$$

$$\tan\left(\frac{7\pi}{6}\right) = \sqrt{3}$$

$$\tan(-150^\circ) = -\sqrt{3}$$

مقادیر $\cot \theta$ بر روی دایره مثلثاتی

جنس 45° یا $\frac{\pi}{4}$

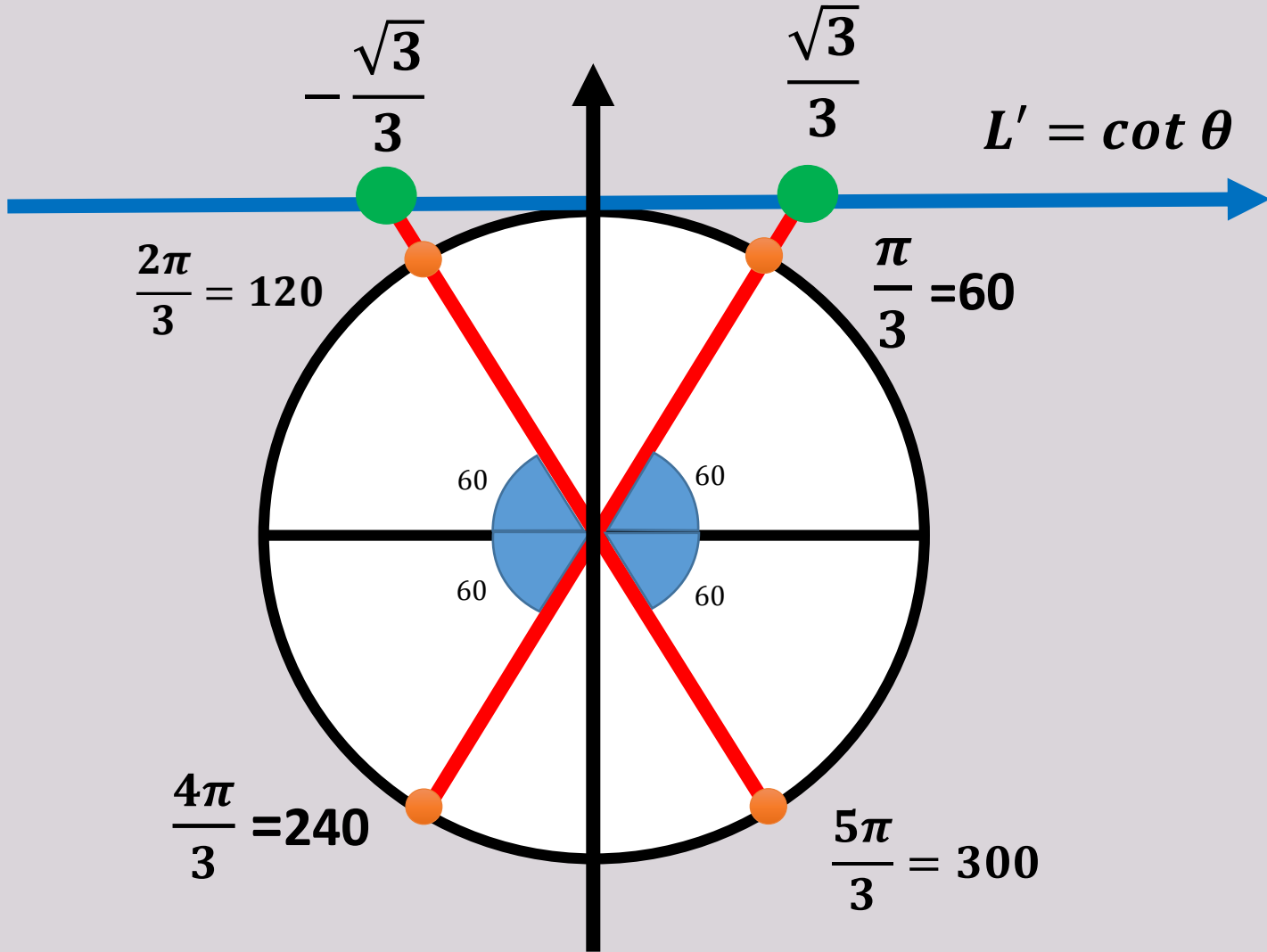
مثال

$$\cot\left(\frac{-\pi}{4}\right) = -1$$

$$\cot(-225^\circ) = -1$$

$$\cot(-315^\circ) = 1$$

مقادیر $\cot \theta$ بر روی دایره مثلثاتی

جنس ۶۰ درجه یا $\frac{\pi}{3}$

مثال

$$\cot\left(\frac{2\pi}{3}\right) = -\frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$\tan\left(\frac{4\pi}{3}\right) = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$\tan(-240^\circ) = \frac{-\sqrt{3}}{3}$$

$$\tan(300^\circ) = \frac{-\sqrt{3}}{3}$$

مقادیر $\cot \theta$ بر روی دایره مثلثاتی

جنس ۹۰ درجه یا $\frac{\pi}{2}$

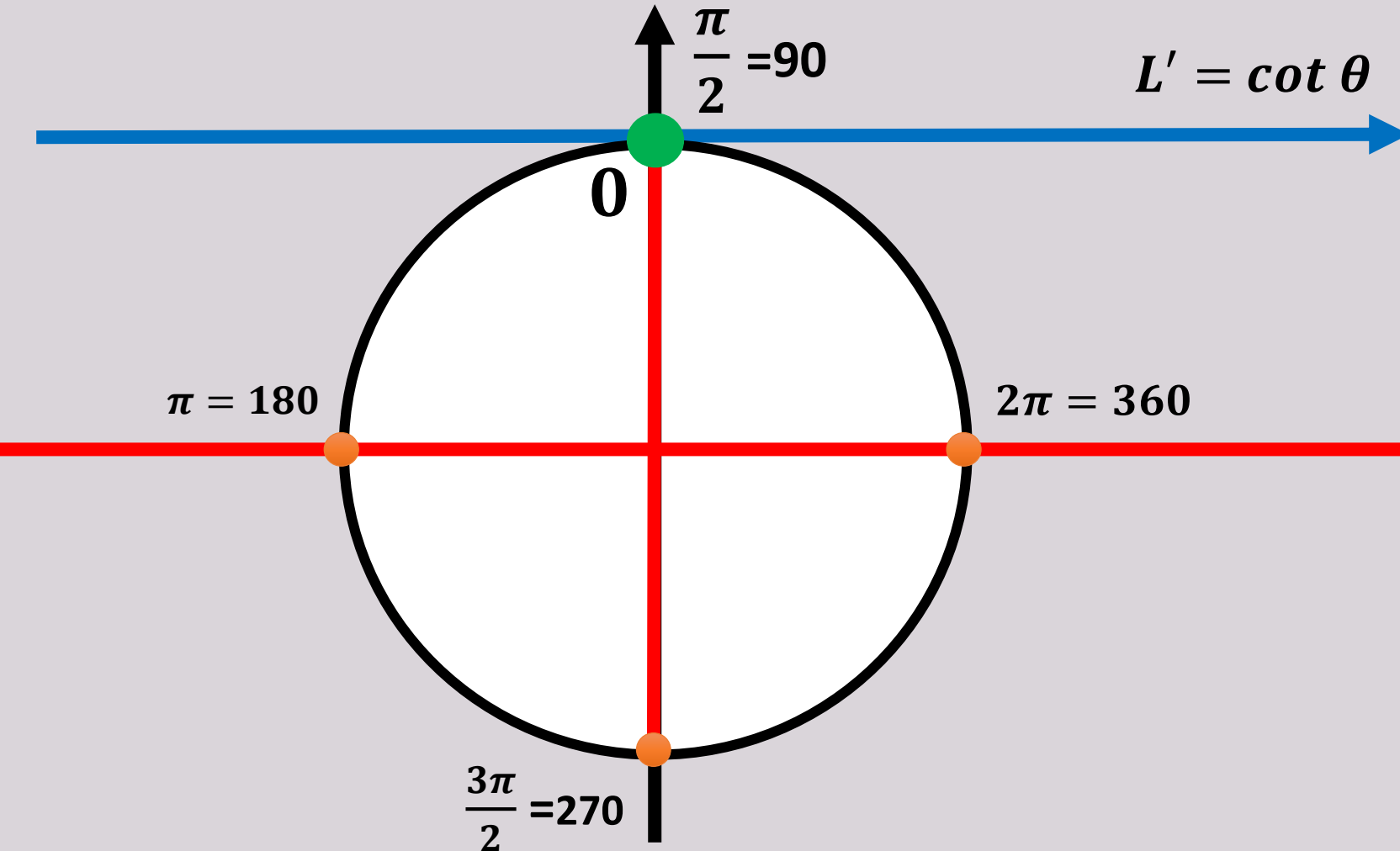
مثال

$$\cot\left(\frac{\pi}{2}\right) = 0$$

$$\cot(10\pi) = \text{تن}$$

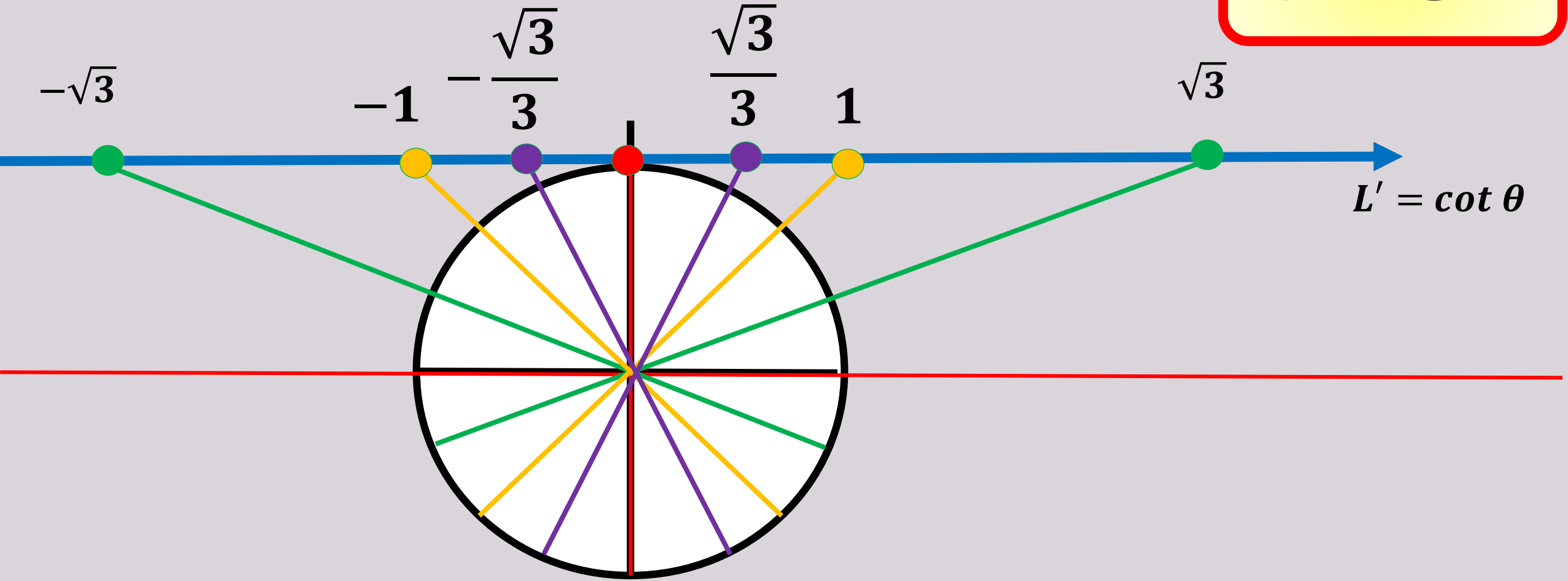
$$\cot(540^\circ) = \text{تن}$$

$$\cot(630^\circ) = 0$$

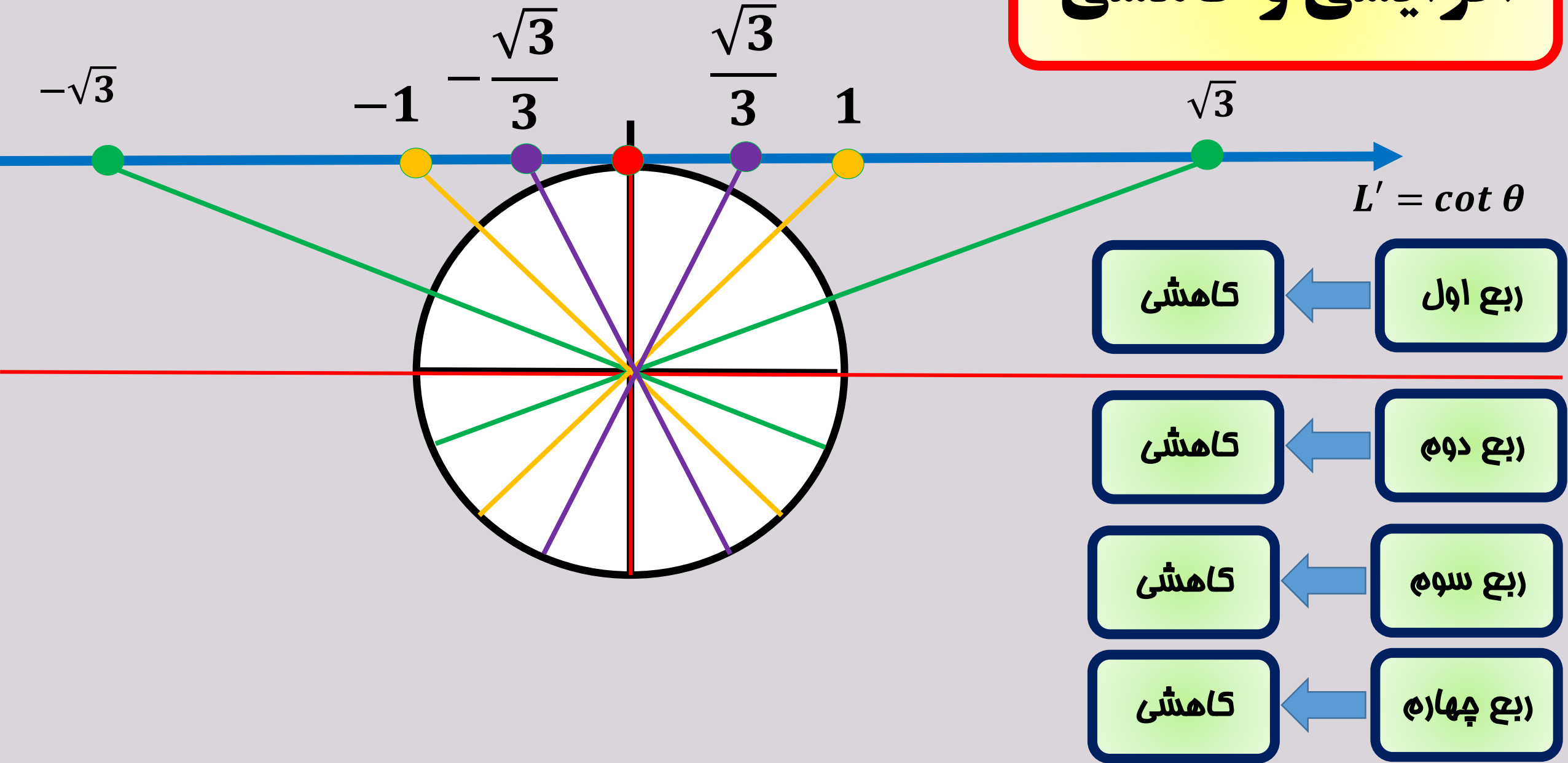

جمع بندی

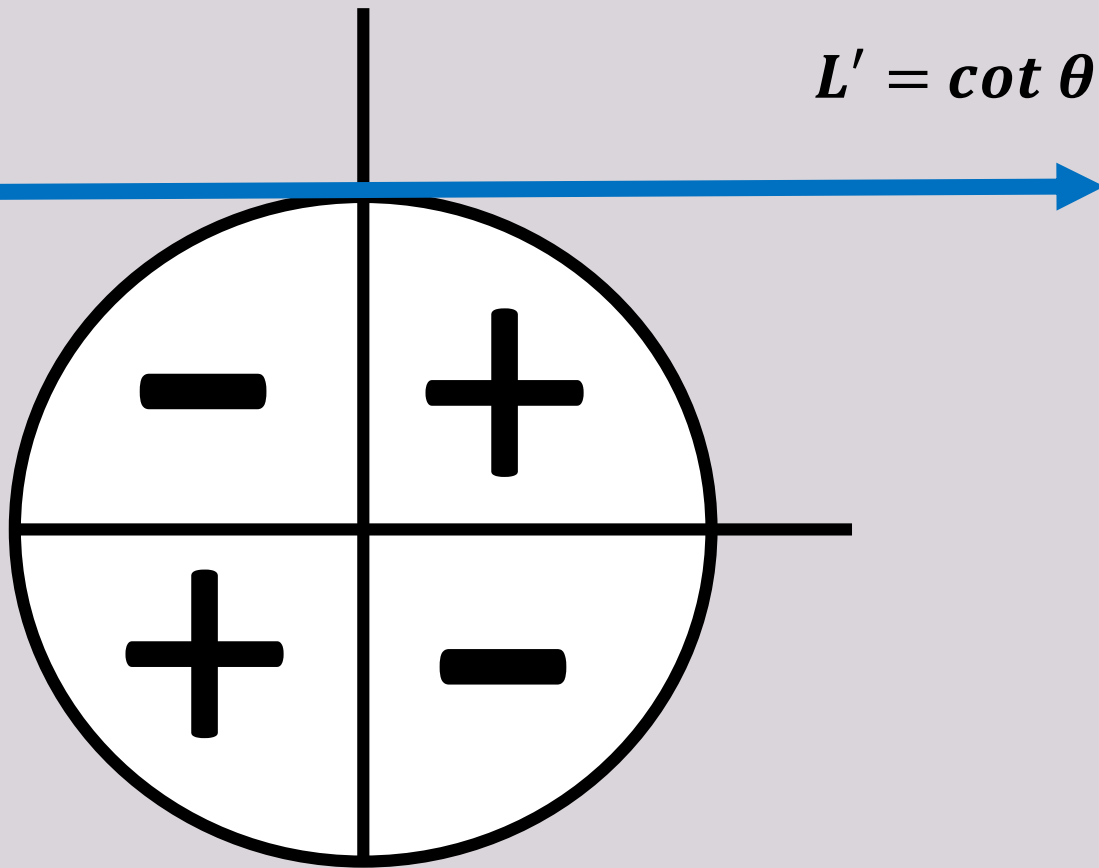

افزایشی و کاهشی

بررسی $\cot \theta$ از نظر علامت

$$L' = \cot \theta$$

مثبت

ربع اول

منفی

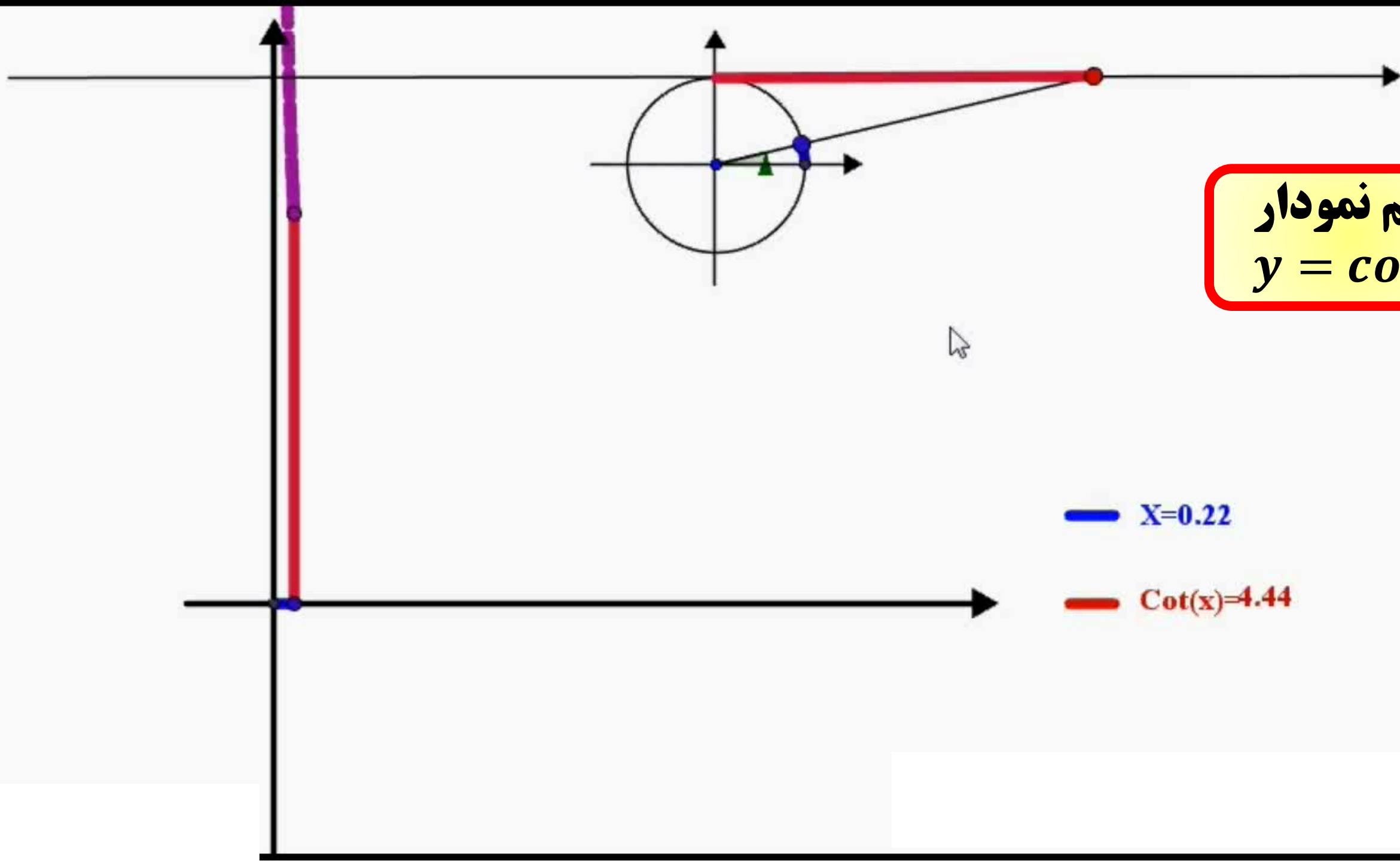
ربع دوم

مثبت

ربع سوم

منفی

ربع چهارم

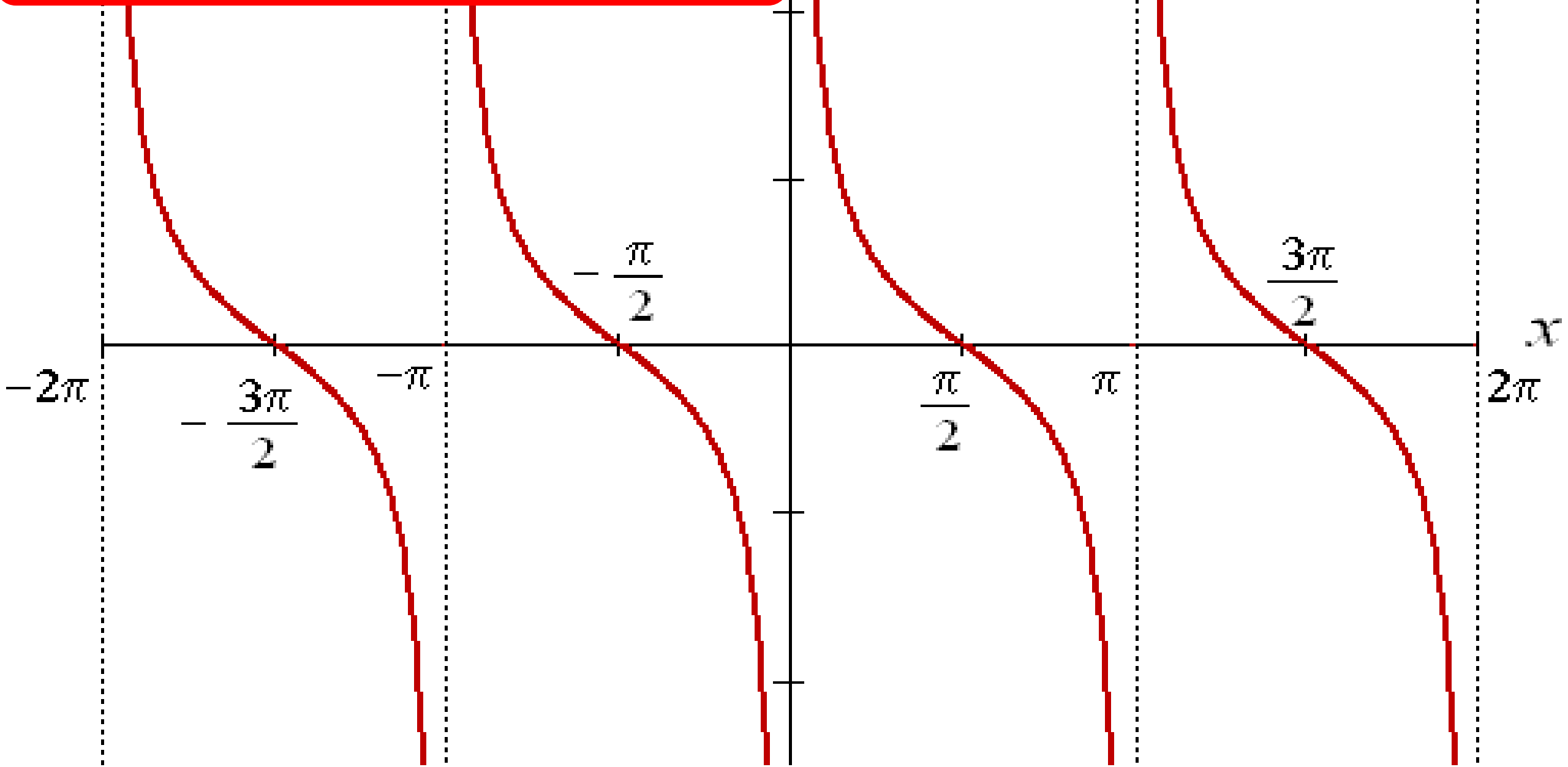

رسم نمودار
 $y = \cot \theta$

— $X=0.22$

— $\text{Cot}(x)=4.44$

رسم نمودار کامل $y = \cot \theta$

t.me/math_sampad
